

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 12ης Ιουλίου 2011*

Στην υπόθεση T-113/07,

Toshiba Corp., με έδρα το Τόκυο (Ιαπωνία), εκπροσωπούμενη αρχικώς από την J. MacLennan, solicitor, και τους A. Schulz και J. Borum, δικηγόρους, και ακολούθως από την J. MacLennan και τον A. Schulz,

προσφεύγουσα,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης αρχικώς από τον F. Arbault και την J. Samnadda, εν συνεχεία από τον X. Lewis, εν συνεχεία από τους J. Bourke και F. Ronkes Agerbeek και, τέλος, από τους F. Ronkes Agerbeek και N. Khan,

καθής,

με αντικείμενο προσφυγή με την οποία ζητείται η ακύρωση της αποφάσεως C(2006) 6762 τελικό της Επιτροπής, της 24ης Ιανουαρίου 2007, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της [Σ]υμφωνίας για τον ΕΟΧ (Υπόθεση COMP/E/38.899 – Εξοπλισμός μεταγωγής με μόνωση αερίου), καθόσον αφορά την προσφεύγουσα και, επικουρικώς, η τροποποίηση των άρθρων 1 και 2 της εν λόγω αποφάσεως, με σκοπό την ακύρωση ή τη μείωση του επιβληθέντος στην προσφεύγουσα προστίμου,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από την I. Pelikánová (εισηγήτρια), πρόεδρο, την K. Jürimäe και τον S. Soldevila Fragoso, δικαστές,

γραμματέας: K. Καντζά, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 11ης Δεκεμβρίου 2009,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

1. Προσφεύγουσα

- ¹ Η προσφεύγουσα, Toshiba Corp., είναι ιαπωνική εταιρεία η οποία δραστηριοποιείται σε διάφορους τομείς, μεταξύ των οποίων ο τομέας των εξοπλισμών μεταγωγής με μόνωση αερίου (στο εξής: ΕΜΜΑ). Κατά το διάστημα μεταξύ Οκτωβρίου 2002 και

Απριλίου 2005, η δραστηριότητά της στον τομέα ΕΜΜΑ ασκείτο από την TM T & D Corp., εταιρεία ανήκουσα εξ ημισείας στην Toshiba Corp. και στη Mitsubishi Electric Corp. (στο εξής: Melco), η οποία ελύθη το 2005.

2. Προϊόντα

- 2 Οι ΕΜΜΑ χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο της ενεργειακής ροής στα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας. Πρόκειται για βαρύ ηλεκτρολογικό υλικό που χρησιμοποιείται ως κύριο εξάρτημα υποσταθμών ηλεκτρικής ενέργειας. Οι ΕΜΜΑ πωλούνται σε όλον τον κόσμο ως αναπόσπαστο τμήμα ετοιμοπαράδοτων υποσταθμών ηλεκτρικής ενέργειας ή ως αυτόνομο προϊόν το οποίο πρέπει να ενσωματωθεί σε τέτοιους υποσταθμούς.

3. Διοικητική διαδικασία

- 3 Την 3η Μαρτίου 2004 η ABB Ltd επισήμανε στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων την ύπαρξη αντίθετων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού πρακτικών στον τομέα των ΕΜΜΑ, στο πλαίσιο προφορικής αιτήσεως της απαλλαγής από πρόστιμα, βάσει της ανακοινώσεως της Επιτροπής της 19ης Φεβρουαρίου 2002, σχετικά με τη μη επιβολή και τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων (ΕΕ 2002, C 45, σ. 3, στο εξής: ανακοίνωση περί επιεικούς μεταχειρίσεως).
- 4 Η αίτηση της ABB περί απαλλαγής της από τα πρόστιμα συμπληρώθηκε με προφορικές παρατηρήσεις και έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία. Την 24η Απριλίου 2004 η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση περί απαλλαγής της ABB υπό όρους.

- 5 Βάσει των δηλώσεων της ABB, η Επιτροπή κίνησε έρευνα και, την 11η και 12η Μαΐου 2004, διενήργησε επιθεωρήσεις στις εγκαταστάσεις διαφόρων εταιρειών οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα των ΕΜΜΑ.

- 6 Την 20ή Απριλίου 2006 η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση αιτιάσεων την οποία κοινοποίησε σε 20 εταιρείες, συμπεριλαμβανομένης της προσφεύγουσας. Τη 18η και τη 19η Ιουλίου 2006 η Επιτροπή πρόεβη σε ακρόαση των εταιριών στις οποίες είχε απευθύνει την ανακοίνωση των αιτιάσεων.

4. Προσβαλλόμενη απόφαση

- 7 Την 24η Ιανουαρίου 2007 η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση C(2006) 6762 τελικό, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της [Σ]υμφωνίας για τον ΕΟΧ (υπόθεση COMP/F/38.899 – Εξοπλισμός μεταγωγής με μόνωση αερίου) (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).

- 8 Με τις αιτιολογικές σκέψεις 113 έως 123 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή επισήμανε ότι οι μετασχούσες στη σύμπραξη επιχειρήσεις είχαν συντονίσει την ανάθεση έργων ΕΜΜΑ σε παγκόσμια κλίμακα, εξαιρουμένων ορισμένων αγορών, βάσει συνομολογηθέντων κανόνων, με σκοπό τη διατήρηση ποσοστώσεων οι οποίες σε μεγάλο βαθμό αντιστοιχούσαν στα εκτιμώμενα μερίδια που παραδοσιακά κατείχαν στην αγορά. Η Επιτροπή διευκρίνισε ότι η ανάθεση έργων ΕΜΜΑ τελείτο βάσει μιας κοινής «ιαπωνικής» ποσοστώσεως και μιας κοινής «ευρωπαϊκής» ποσοστώσεως, οι οποίες εν συνεχεία κατανέμονταν αντιστοίχως μεταξύ των Ιαπώνων και των Ευρωπαίων κατασκευαστών. Με συμφωνία υπογραφείσα στη Βιέννη στις 15 Απριλίου 1988 (στο εξής: συμφωνία GQ) είχαν καθορισθεί οι κανόνες για την κατανομή των έργων ΕΜΜΑ μεταξύ των Ιαπώνων και των Ευρωπαίων κατασκευαστών, καθώς και οι κανόνες για τον καταλογισμό της αξίας των έργων στην αντίστοιχη ποσόστωση. Επιπροσθέτως, με τις αιτιολογικές σκέψεις 124 έως 132 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι οι μετασχούσες στη σύμπραξη επιχειρήσεις

είχαν καταλήξει σε άτυπη συμφωνία (στο εξής: κοινό σύμφωνο), δυνάμει της οποίας τα έργα ΕΜΜΑ στην Ιαπωνία, αφενός, και στις χώρες των Ευρωπαίων κατασκευαστών, αφετέρου, οι οποίες αποκαλούνταν ομού «κατασκευάστριες χώρες» ΕΜΜΑ, κατανέμονταν αποκλειστικώς στις μετέχουσες στο καρτέλ ιαπωνικές και ευρωπαϊκές εταιρείες, αντιστοίχως. Τα έργα ΕΜΜΑ στις «κατασκευάστριες χώρες» δεν αποτελούσαν αντικείμενο ανταλλαγής πληροφοριακών στοιχείων μεταξύ των δύο ομάδων και δεν καταλογίζονταν στις αντίστοιχες ποσοστώσεις.

- 9 Η συμφωνία GQ περιελάμβανε επίσης κανόνες σχετικούς με την ανταλλαγή, μεταξύ των δύο αυτών ομάδων κατασκευαστών, των πληροφοριακών στοιχείων που ήταν αναγκαία για τη λειτουργία του καρτέλ, η οποία εξασφαλιζόταν μέσω των γραμματέων των δύο ομάδων, για τη νόθευση των σχετικών διαγωνισμών και για τον καθορισμό τιμών για τα έργα ΕΜΜΑ που δεν ηδύναντο να ανατεθούν. Κατά το παράρτημά της 2, η συμφωνία GQ εφαρμοζόταν σε παγκόσμιο επίπεδο, με εξαίρεση τις Ηνωμένες Πολιτείες, τον Καναδά, την Ιαπωνία και 17 χώρες της Δυτικής Ευρώπης. Επιπλέον, βάσει του κοινού συμφώνου, τα έργα ΕΜΜΑ στις λοιπές, πλην των «κατασκευαστριών», ευρωπαϊκές χώρες προορίζονταν αποκλειστικώς για την ομάδα των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων του καρτέλ, καθώς οι αντίστοιχες ιαπωνικές είχαν αναλάβει τη δέσμευση να μη μετέχουν σε διαγωνισμούς για έργα ΕΜΜΑ στην Ευρώπη.
- 10 Κατά την Επιτροπή, η διαμοίραση των έργων ΕΜΜΑ μεταξύ των Ευρωπαίων κατασκευαστών ρυθμιζόταν από συμφωνία υπογραφείσα επίσης στη Βιέννη, στις 15 Απριλίου 1988, με τίτλο «E-Group Operation Agreement for GQ-Agreement» (στο εξής: συμφωνία ΕQ). Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η κατανομή έργων ΕΜΜΑ στην Ευρώπη πραγματοποιείτο βάσει κανόνων και διαδικασιών όμοιων με τους ισχύοντες για την ανάθεση έργων ΕΜΜΑ σε άλλες χώρες. Ειδικότερα, τα έργα ΕΜΜΑ στην Ευρώπη έπρεπε επίσης να αποτελούν αντικείμενο κοινοποιήσεως, καταγραφής, αναθέσεως, προσχεδιασμένης αναθέσεως ή κοστολογήσεως στο κατώτατο δυνατό επίπεδο.
- 11 Βάσει των αποδεδειγμένων πραγματικών περιστατικών και των νομικών εκτιμήσεων που περιέχονται στην προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή προέβη στη διαπίστωση ότι οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις είχαν παραβεί το άρθρο 81 ΕΚ και το άρθρο 53

της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (στο εξής: Συμφωνία για τον ΕΟΧ) και επέβαλε σε αυτές πρόστιμα το ύψος των οποίων υπολογίστηκε κατ' εφαρμογήν της μεθόδου που καθορίζεται με τις κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 65, παράγραφος 5, της Συνθήκης ΕΚΑΧ (ΕΕ 1998, C 9, σ. 3, στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων), καθώς και με την ανακοίνωση περί επιεικούς μεταχειρίσεως.

- 12 Με το άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η προσφεύγουσα είχε λάβει μέρος στην παράβαση κατά το διάστημα μεταξύ 15ης Απριλίου 1988 και 11ης Μαΐου 2004.
- 13 Για τη διαπιστωθείσα με το άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως παράβαση επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα, με το άρθρο 2 της ίδιας αποφάσεως, πρόστιμο ύψους 90900000 ευρώ, εκ των οποίων για το ποσό των 4650000 ευρώ, το οποίο αντιστοιχεί στη διαπραχθείσα από την ΤΜ Τ & D παράβαση, η προσφεύγουσα είναι αλληλεγγύως και εις ολόκληρον υπόχρεη με τη Melco.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 14 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου [νυν Γενικού Δικαστηρίου] τη 18η Απριλίου 2007, η προσφεύγουσα άσκησε την υπό κρίση προσφυγή. Το υπόμνημα αντικρούσεως και το υπόμνημα απαντήσεως κατατέθηκαν, αντιστοίχως, την 27η Αυγούστου και την 22α Οκτωβρίου 2007.
- 15 Με έγγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου την 29η Νοεμβρίου 2007, η προσφεύγουσα ζήτησε να γίνουν δεκτά τα αιτήματά της, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 122 του Κανονισμού του Διαδικασίας. Η αίτηση αυτή απερρίφθη με απόφαση του δευτέρου τμήματος του Πρωτοδικείου της 11ης Δεκεμβρίου 2007.

- 16 Η έγγραφη διαδικασία περατώθηκε με την κατάθεση του υπομνήματος ανταπαντήσεως τη 17η Δεκεμβρίου 2007.
- 17 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (δεύτερο τμήμα) αποφάσισε, την 22α Σεπτεμβρίου 2009, να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας που προβλέπει το άρθρο 64 του Κανονισμού Διαδικασίας του, το Πρωτοδικείο κάλεσε την Επιτροπή να προσκομίσει ορισμένα έγγραφα και ζήτησε από τους διαδίκους να διατυπώσουν τις απόψεις τους επί της λυσιτέλειας των εγγράφων αυτών σε σχέση με τα επιχειρήματα που αντλούνται από προσβολή του δικαιώματος προσβάσεως στον φάκελο της υποθέσεως. Το Πρωτοδικείο έθεσε επίσης γραπτώς δύο ερωτήσεις στην Επιτροπή, καλώντας την να απαντήσει σε αυτές κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση.
- 18 Ανταποκρινόμενη στην πρόσκληση του Πρωτοδικείου, η Επιτροπή διαβίβασε τα οικεία έγγραφα την 26η Οκτωβρίου 2009. Η προσφεύγουσα υπέβαλε τις παρατηρήσεις της επί των εγγράφων αυτών τη 19η Νοεμβρίου 2009. Η Επιτροπή τοποθετήθηκε επί των παρατηρήσεων της προσφεύγουσας τη 2α Δεκεμβρίου 2009.
- 19 Οι διάδικοι ανέπτυξαν προφορικά τα επιχειρήματά τους και απάντησαν στις έγγραφες και προφορικές ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 11ης Δεκεμβρίου 2009.
- 20 Με διάταξη της 11ης Ιουνίου 2010 το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε να κινήσει εκ νέου την προφορική διαδικασία, κάλεσε την Επιτροπή να προσκομίσει ορισμένα έγγραφα στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας που προβλέπονται από το άρθρο 64 του Κανονισμού Διαδικασίας και καθόρισε τους όρους προσβάσεως της προσφεύγουσας στα έγγραφα αυτά.

- 21 Η Επιτροπή συμμορφώθηκε προς το εν λόγω μέτρο διεξαγωγής αποδείξεων εμπροθέσμως.
- 22 Η προφορική διαδικασία περατώθηκε την 28η Ιουλίου 2010.
- 23 Με το δικόγραφο της προσφυγής της, η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·
 - επικουρικώς, να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση καθόσον την αφορά·
 - όλως επικουρικώς, να τροποποιήσει τα άρθρα 1 και 2 της προσβαλλομένης απόφασεως, ούτως ώστε να ακυρώσει ή να μειώσει ουσιωδώς το ύψος του επιβληθέντος σε αυτήν προστίμου·
 - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων που συνδέονται με την τραπεζική εγγύηση.
- 24 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση η προσφεύγουσα παραιτήθηκε του πρώτου αιτήματός της, με το οποίο ζητούσε την εν όλω ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως.

25 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

- να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη·
- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

26 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα προβάλλει τέσσερις λόγους ακυρώσεως. Στο πλαίσιο του πρώτου λόγου η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν απέδειξε επαρκώς κατά νόμον την ύπαρξη του κοινού συμφώνου. Ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως αντλείται από μη απόδειξη, εκ μέρους της Επιτροπής, της υπάρξεως ενιαίας και διαρκούς παραβάσεως. Ο τρίτος λόγος αντλείται από προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας της προσφεύγουσας. Ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως αντλείται από εσφαλμένη επιβολή, εκ μέρους της Επιτροπής, προστίμου στην προσφεύγουσα.

27 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των προβαλλόμενων από την προσφεύγουσα λόγων ακυρώσεως.

28 Επιβάλλεται, εκ προοιμίου, η επισήμανση ότι η προσφεύγουσα δεν προσδιόρισε την αντιστοιχία μεταξύ των προβαλλόμενων λόγων και των υποβληθέντων αιτημάτων. Συναφώς, πρέπει, κατ' αρχάς, να γίνει δεκτό ότι ο πρώτος, ο δεύτερος και ο τρίτος λόγος προβάλλονται προς στήριξη του αιτήματός της περί ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως καθόσον την αφορά. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση κατά την οποία ευδοκιμήσει ένας εκ των λόγων αυτών, θα πρέπει, κατ' αρχήν, να ακυρωθεί εν

όλω η προσβαλλόμενη απόφαση καθόσον αφορά την προσφεύγουσα. Εν συνεχεία, πρέπει να γίνει δεκτό ότι ο τέταρτος λόγος αφορά τον υπολογισμό του επιβληθέντος στην προσφεύγουσα προστίμου και, συνεπώς, προβάλλεται προς στήριξη του αιτήματός της περί ακυρώσεως ή ουσιώδους μειώσεως του ύψους αυτού.

1. Επί του αιτήματος ακυρώσεως των άρθρων 1 και 2 της προσβαλλομένης αποφάσεως καθόσον αφορούν την προσφεύγουσα

- 29 Καθόσον η ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως, λόγω προσβολής των δικαιωμάτων άμυνας της προσφεύγουσας, θα καθιστούσε περιττή την επί της ουσίας εξέταση της εν λόγω αποφάσεως, επιβάλλεται σε πρώτο στάδιο η εξέταση του τρίτου λόγου ακυρώσεως. Η εξέταση του τρίτου αυτού λόγου ακυρώσεως πρέπει, επομένως, να προηγηθεί της εξετάσεως του πρώτου και του δευτέρου λόγου ακυρώσεως.

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από προσβολή, εκ μέρους της Επιτροπής, των δικαιωμάτων άμυνας της προσφεύγουσας

- 30 Η προσφεύγουσα εκτιμά ότι η καθής προσέβαλε τα δικαιώματά της άμυνας. Με το πρώτο σκέλος του συγκεκριμένου λόγου ακυρώσεως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή ευθύνεται για ουσιώδη διαδικαστική πλημμέλεια κατά τον προσδιορισμό της παραβάσεως με το διατακτικό της προσβαλλομένης αποφάσεως. Με το δεύτερο σκέλος, η προσφεύγουσα προβάλλει προσβολή του δικαιώματός της προσβάσεως στον φάκελο. Με το τρίτο σκέλος του υπό εξέταση λόγου ακυρώσεως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή παραμόρφωσε τα στοιχεία του φακέλου.

- 31 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων των προσφεύγουσας.

Επί του πρώτου σκέλους, που αντλείται από ανεπαρκή προσδιορισμό της παραβάσεως με το διατακτικό της προσβαλλομένης αποφάσεως

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 32 Κατά την προσφεύγουσα, με το άρθρο 1 του διατακτικού της προσβαλλομένης αποφάσεως η Επιτροπή περιορίσθηκε στη γενικόλογη διαπίστωση της συμμετοχής της προσφεύγουσας σε σειρά συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών, χωρίς να προβεί στον προσδιορισμό συγκεκριμένης παραβάσεως του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ, γεγονός που συνιστά ουσιώδη διαδικαστική πλημμέλεια.
- 33 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο του επιχειρήματος της προσφεύγουσας.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

- 34 Από το άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι εμπλεκόμενες εταιρείες είχαν μετάσχει σε σειρά συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών στον τομέα των ΕΜΜΑ αντιθέτων προς το άρθρο 81 ΕΚ και το άρθρο 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ, ενώ προσδιόρισε και τα αντίστοιχα διαστήματα. Με το διατακτικό της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν διευκρινίζεται, επομένως, σε τι ακριβώς συνίσταντο οι προσαπτόμενες στην προσφεύγουσα συμφωνίες και πρακτικές.
- 35 Επιβάλλεται, εντούτοις, η υπόμνηση ότι το διατακτικό μιας αποφάσεως πρέπει να αναγιγνώσκεται σε συνδυασμό με την αιτιολογία επί της οποίας αυτό στηρίζεται (απόφαση του Πρωτοδικείου της 20ής Απριλίου 1999, T-305/94 έως T-307/94,

T-313/94 έως T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 και T-335/94, Limburgse Vinyl Maatschappij κ.λπ. κατά Επιτροπής, γνωστή ως «PVC II», Συλλογή 1999, σ. II-931, σκέψη 761). Εν προκειμένω, τα στοιχεία της παραβάσεως αναφέρονται συνοπτικώς με την αιτιολογική σκέψη 2 της προσβαλλομένης αποφάσεως και εξειδικεύονται με άλλες αιτιολογικές της σκέψεις. Υπό αυτές τις συνθήκες, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, λαμβανομένης υπόψη της αιτιολογίας που προηγείται, η Επιτροπή προσδιόρισε, με το διατακτικό της προσβαλλομένης αποφάσεως, την επίδικη παράβαση κατά τρόπο αρκούντως ακριβή. Κατά συνέπεια, το πρώτο σκέλος του υπό εξέταση λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου σκέλους, που αντλείται από προσβολή του δικαιώματος προσβάσεως στον φάκελο της υποθέσεως

— Επιχειρήματα των διαδίκων

³⁶ Η προσφεύγουσα εκτιμά ότι η Επιτροπή δεν της χορήγησε πρόσβαση στο σύνολο των ενοχοποιητικών και των απαλλακτικών στοιχείων.

³⁷ Όσον αφορά τα εις βάρος της στοιχεία, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι της επετράπη μερική μόνο πρόσβαση στην απάντηση της Hitachi επί της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, ενώ δεν είχε πρόσβαση στις δηλώσεις της Fuji που φέρονται να επιρρωννύουν τις δηλώσεις της ABB για τις οποίες γίνεται λόγος με την αιτιολογική σκέψη 125 της προσβαλλομένης αποφάσεως. Η προσφεύγουσα εκτιμά, ως εκ τούτου, ότι δεν είχε τη δυνατότητα να τοποθετηθεί επί των στοιχείων αυτών ούτε να τύχει συναφώς ακροάσεως και ότι, για τον λόγο αυτόν, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν θα έπρεπε να μνημονεύει τα συγκεκριμένα στοιχεία στην αιτιολογία της.

³⁸ Όσον αφορά τα απαλλακτικά στοιχεία, η προσφεύγουσα διευκρινίζει ότι, καθόσον δεν της παρασχέθηκε πλήρης πρόσβαση στον φάκελο, δεν ήταν σε θέση να γνωρίζει

εάν είχαν προσκομισθεί πρόσθετα ουσιώδη στοιχεία από άλλα εμπλεκόμενα μέρη. Εν πάση περιπτώσει, η προσφεύγουσα εκτιμά ότι έπρεπε να της έχει παρασχεθεί πρόσβαση στη συμπληρωματική απάντηση της Hitachi Ltd επί της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, απάντηση η οποία ανατρέπει τα συμπεράσματα που η προσβαλλόμενη απόφαση αντλεί από τις σχετικές με τον καταλογισμό στις ποσοτώσεις δηλώσεις της Hitachi. Η προσφεύγουσα επικαλείται επίσης τις δηλώσεις εργαζομένων της Melco και της Hitachi οι οποίες διαψεύδουν την ύπαρξη του κοινού συμφώνου. Τέλος, η προσφεύγουσα επικαλείται τις δηλώσεις του S., τις οποίες προσκόμισε η Areva και οι οποίες ανατρέπουν καταφανώς τη σχετική με τη διάρκεια της συμφωνίας GQ θεωρία.

- 39 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

- 40 Ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας επιτάσσει να παρέχεται στον ενδιαφερόμενο, κατά τη διοικητική διαδικασία, η δυνατότητα να καθιστά λυσιτελώς γνωστή τη θέση του επί του υποστατού και της σημασίας των προβαλλόμενων πραγματικών περιστάσεων, καθώς και επί των εγγράφων που έλαβε υπόψη της η Επιτροπή προς στήριξη του ισχυρισμού της περί υπάρξεως παραβάσεως της Συνθήκης (απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Ιανουαρίου 2004, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P και C-219/00 P, Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. I-123, σκέψη 66).
- 41 Απόρροια της αρχής του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας, το δικαίωμα προσβάσεως στον φάκελο της υποθέσεως συνεπάγεται ότι η Επιτροπή υποχρεούται να παρέχει στην ενδιαφερόμενη επιχείρηση τη δυνατότητα εξετάσεως του συνόλου των περιλαμβανόμενων στον φάκελο έρευνας εγγράφων τα οποία ενδέχεται να είναι λυσιτελή για την άμυνά της. Στα έγγραφα αυτά συγκαταλέγονται τόσο τα ενοχοποιητικά όσο και τα απαλλακτικά στοιχεία, εξαιρουμένων των επιχειρηματικών απορρήτων

άλλων επιχειρήσεων, των εσωτερικών εγγράφων της Επιτροπής και άλλων εμπιστευτικών πληροφοριών (απόφαση Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 40 ανωτέρω, σκέψη 68)

- 42 Συναφώς, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι η ενδιαφερόμενη επιχείρηση λαμβάνει μόλις κατά το στάδιο της κατ' αντιπαράθεση διοικητικής διαδικασίας γνώση, μέσω της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, του συνόλου των κρίσιμων στοιχείων επί των οποίων στηρίζεται η Επιτροπή σε αυτό το στάδιο της διαδικασίας και ότι η εν λόγω επιχείρηση απολαύει δικαιώματος προσβάσεως στον φάκελο ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων της άμυνας. Συνεπώς, η απάντηση των λοιπών μετεχουσών στη σύμπραξη επιχειρήσεων επί της ανακοινώσεως των αιτιάσεων δεν περιλαμβάνεται, κατ' αρχήν, στο σύνολο των εγγράφων του φακέλου της υποθέσεως τα οποία μπορούν να συμβουλευθούν οι διάδικοι (απόφαση του Πρωτοδικείου της 30ής Σεπτεμβρίου 2009, T-161/05, Hoechst κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. II-3555, σκέψη 163).
- 43 Πάντως, στην περίπτωση κατά την οποία η Επιτροπή προτίθεται να στηριχθεί σε απόσπασμα απαντήσεως επί ανακοινώσεως αιτιάσεων ή σε έγγραφο συνημμένο σε τέτοια απάντηση προκειμένου να αποδείξει την ύπαρξη παραβάσεως στο πλαίσιο διαδικασίας εφαρμογής του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ, οφείλει να παράσχει στις λοιπές εμπλεκόμενες στην εν λόγω διαδικασία επιχειρήσεις τη δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις τους επί του συγκεκριμένου αποδεικτικού στοιχείου. Υπό τις συνθήκες αυτές, το εν λόγω απόσπασμα απαντήσεως επί ανακοινώσεως αιτιάσεων ή το συνημμένο στην απάντηση αυτή έγγραφο συνιστά πράγματι ενοχοποιητικό στοιχείο για τις διάφορες επιχειρήσεις που μετέσχαν στην παράβαση (βλ. απόφαση Hoechst κατά Επιτροπής, σκέψη 42 ανωτέρω, σκέψη 164 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Η προμνησθείσα νομολογία εφαρμόζεται κατ' αναλογία στο άρθρο 53, παράγραφος 1, της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ.
- 44 Αντιστοίχως, αν ένα απόσπασμα απαντήσεως επί ανακοινώσεως αιτιάσεων ή συνημμένο σε τέτοια απάντηση έγγραφο δύναται να αποδειχθεί λυσιτελές για την άμυνα επιχειρήσεως στον βαθμό κατά τον οποίο παρέχει σε αυτήν τη δυνατότητα να επικαλεσθεί στοιχεία που δεν συνάδουν με τους επαγωγικούς συλλογισμούς στους οποίους προέβη η Επιτροπή κατά το στάδιο αυτό, τότε το εν λόγω απόσπασμα ή έγγραφο συνιστά απαλλακτικό στοιχείο. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να παρέχεται στην

οικεία επιχείρηση η δυνατότητα να προβεί σε εξέταση του επίμαχου αποσπάσματος ή εγγράφου και να λάβει συναφώς θέση.

- 45 Εντούτοις, το γεγονός και μόνον ότι άλλες επιχειρήσεις προέβαλαν τα ίδια επιχειρήματα με εκείνα της οικείας επιχειρήσεως και ότι, ενδεχομένως, χρησιμοποίησαν πλείονες πόρους για την άμυνά τους δεν αρκεί για να γίνει δεκτό ότι τα επιχειρήματα αυτά συνιστούν απαλλακτικά στοιχεία (βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Σεπτεμβρίου 2006, T-43/02, Jungbunzlauer κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-3435, σκέψεις 353 και 355).
- 46 Ως προς τις συνέπειες της μη τηρήσεως των εν λόγω κανόνων που διέπουν την πρόσβαση στον φάκελο, η μη κοινοποίηση εγγράφου επί του οποίου η Επιτροπή στήριξε την κατάφαση παραβάσεως στοιχειοθετεί προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας της οικείας επιχειρήσεως μόνον εάν η επιχείρηση αυτή αποδεικνύει ότι το αποτέλεσμα στο οποίο κατέληξε η Επιτροπή με την απόφασή της θα ήταν διαφορετικό αν το μη κοινοποιηθέν έγγραφο δεν είχε ληφθεί υπόψη ως ενοχοποιητικό αποδεικτικό στοιχείο (απόφαση Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 40 ανωτέρω, σκέψεις 71 και 73).
- 47 Όσον αφορά την παράλειψη κοινοποιήσεως απαλλακτικού εγγράφου, η ενδιαφερόμενη επιχείρηση οφείλει απλώς να αποδείξει ότι η μη κοινοποίηση του εγγράφου αυτού μπόρεσε να επηρεάσει εις βάρος της την εξέλιξη της διαδικασίας και το περιεχόμενο της αποφάσεως της Επιτροπής. Αρκεί η επιχείρηση να αποδεικνύει ότι θα μπορούσε να έχει χρησιμοποιήσει το εν λόγω απαλλακτικό έγγραφο για την άμυνά της και, συγκεκριμένα, να αποδεικνύει ότι, εάν η ίδια είχε τη δυνατότητα να αξιοποιήσει το έγγραφο αυτό κατά τη διοικητική διαδικασία, θα είχε μπορέσει να επικαλεσθεί στοιχεία τα οποία συγκρούονται με τους επαγωγικούς συλλογισμούς στους οποίους προέβη κατά το στάδιο αυτό η Επιτροπή και, επομένως, να επηρεάσει, καθ' οποιονδήποτε τρόπο, τις εκτιμήσεις που επρόκειτο να διατυπώσει η Επιτροπή με την απόφασή της, τουλάχιστον όσον αφορά τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της προσαπτόμενης σε αυτήν συμπεριφοράς και, συνεπώς, το ύψος του προστίμου (απόφαση Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 40 ανωτέρω, σκέψεις 74 και 75).

- 48 Η ικανότητα μη κοινοποιηθέντος έγγραφου να επηρεάσει την πορεία της διαδικασίας και το περιεχόμενο της αποφάσεως της Επιτροπής δύναται να αποδειχθεί μόνον κατόπιν προκριματικής εξετάσεως ορισμένων αποδεικτικών στοιχείων καταδεικνύουσας ότι το μη κοινοποιηθέν έγγραφο μπορούσε να έχει –ως προς τα συγκεκριμένα αποδεικτικά στοιχεία– σημασία την οποία η Επιτροπή δεν ηδύνατο να αγνοήσει (απόφαση Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 40 ανωτέρω, σκέψη 76).
- 49 Εν προκειμένω, επιβάλλεται ευθύς εξαρχής η απόκρουση των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας που σχετίζονται με τη μη παροχή σε αυτήν πλήρους προσβάσεως στον φάκελο της Επιτροπής. Ειδικότερα, από την προμνησθείσα με τη σκέψη 41 της παρούσας αποφάσεως νομολογία προκύπτει ότι η προστασία των δικαιωμάτων άμυνας των εμπλεκόμενων σε διοικητική διαδικασία προσώπων δεν συνεπάγεται υποχρέωση παροχής σε αυτά πλήρους προσβάσεως στον φάκελο της υποθέσεως.
- 50 Όσον αφορά τα ενοχοποιητικά στοιχεία, επιβάλλεται η επισήμανση ότι η προσφεύγουσα δεν διευκρινίζει ποια εκ των εις βάρος της στοιχείων επί των οποίων στηρίχθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση περιέχονται στο τμήμα της απαντήσεως της Hitachi επί της ανακοινώσεως των αιτιάσεων στο οποίο η ίδια δεν είχε πρόσβαση. Ομοίως, η προσφεύγουσα δεν προσδιορίζει τους λόγους για τους οποίους το γεγονός ότι είχε μερική μόνον πρόσβαση στο εν λόγω έγγραφο τής στέρησε τη δυνατότητα να τοποθετηθεί επί των σχετικών με τον καταλογισμό των έργων δηλώσεων της Hitachi, οι οποίες συνιστούν το κύριο ενοχοποιητικό στοιχείο. Υπό τις περιστάσεις αυτές, το επιχείρημα της προσφεύγουσας που σχετίζεται με τη μερική πρόσβασή της στην απάντηση της Hitachi επί της ανακοινώσεως των αιτιάσεων πρέπει να απορριφθεί.
- 51 Επιπροσθέτως, η Επιτροπή παραδέχεται ότι, προκειμένου να θεμελιώσει τις εις βάρος της προσφεύγουσας αιτιάσεις που διατυπώνονται με την προσβαλλόμενη απόφαση, δεν ηδύνατο να στηριχθεί στις μη κοινοποιηθείσες στην προσφεύγουσα παρατηρήσεις της Fuji και αρνείται ότι χρησιμοποίησε πράγματι τις δηλώσεις αυτές ως ενοχοποιητικά στοιχεία.

- 52 Πρέπει εντούτοις να επισημανθεί ότι, με τις αιτιολογικές σκέψεις 125 και 255 της προσβαλλομένης απόφασης, η Επιτροπή επικαλέσθηκε τις πρόσθετες παρατηρήσεις της Fuji, ειδικότερα τις υποβληθείσες την 21η Νοεμβρίου 2006, προκειμένου να ενισχύσει τη βασιμότητα της θέσεώς της περί της υπάρξεως του κοινού συμφώνου.
- 53 Επομένως, η τύχη του επιχειρήματος της προσφεύγουσας εξαρτάται από το αποτέλεσμα της εξετάσεως του πρώτου λόγου ακυρώσεως, που σχετίζεται με την απόδειξη της υπάρξεως του κοινού συμφώνου. Ειδικότερα, εάν διαπιστωθεί ότι η ύπαρξη του εν λόγω συμφώνου αποδεικνύεται επαρκώς κατά νόμον, ακόμη και άνευ συνεκτιμήσεως των παρατηρήσεων της Fuji ως ενοχοποιητικού στοιχείου, το επιχείρημα της προσφεύγουσας θα πρέπει να απορριφθεί. Αντιθέτως, εάν διαπιστωθεί ότι οι εν λόγω παρατηρήσεις συνιστούν αναγκαίο έρεισμα των διαπιστώσεων περί της υπάρξεως του κοινού συμφώνου στις οποίες προέβη η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση, το επιχείρημα της προσφεύγουσας θα πρέπει να γίνει δεκτό και, κατά συνέπεια, η προσβαλλόμενη απόφαση θα πρέπει να ακυρωθεί καθόσον την αφορά.
- 54 Όσον αφορά τα απαλλακτικά στοιχεία, το Γενικό Δικαστήριο ζήτησε από την Επιτροπή να προσκομίσει το σύνολο των εγγράφων που προσδιορίστηκαν από την προσφεύγουσα με στοιχειώδη βαθμό ακριβείας. Δεδομένου ότι η πρόσκληση την οποία το Γενικό Δικαστήριο απηύθυνε στην Επιτροπή βασίσθηκε στις υποδείξεις της ίδιας της προσφεύγουσας, το αίτημα που η προσφεύγουσα διατύπωσε με τις παρατηρήσεις της 19ης Νοεμβρίου 2009, ήτοι η κοινοποίηση σε αυτήν όλων των εγγράφων που η Επιτροπή προσκόμισε στο πλαίσιο ανάλογων προσκλήσεων που της απηύθυνε το Γενικό Δικαστήριο στις υποθέσεις T-112/07, Hitachi κ.λπ. κατά Επιτροπής, και T-133/07, Mitsubishi Electric κατά Επιτροπής, δεν μπορεί να γίνει δεκτό.
- 55 Όσον αφορά τα διάφορα έγγραφα που προσκόμισε η Επιτροπή στο πλαίσιο της υπό κρίση υποθέσεως, επιβάλλεται, κατ' αρχάς, η επισήμανση ότι, εν αντιθέσει προς ό,τι υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η πρόσθετη απάντηση της Hitachi επί της

ανακοινώσεως των αιτιάσεων δεν θέτει υπό αμφισβήτηση το περιεχόμενο των δηλώσεων της Hitachi περί των πραγματικών περιστατικών που σχετίζονται με τον μηχανισμό κοινοποίησης και καταλογισμού στις ποσοστώσεις. Με την πρόσθετη αυτή απάντηση, η Hitachi περιορίστηκε σε αμφισβήτηση της εκ μέρους της Επιτροπής ερμηνείας των εν λόγω δηλώσεων, ιδίως όσον αφορά τη σημασία τους ως στοιχείου αποδεικνύοντος την ύπαρξη του κοινού συμφώνου και ενιαίας παραβάσεως εμπειρικλείουσας τόσο το κοινό σύμφωνο όσο και τη συμφωνία GQ. Η Hitachi είχε, όμως, αναπτύξει ήδη την επιχειρηματολογία αυτή στο απόσπασμα της πρώτης απαντήσεως της επί της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, το οποίο η Επιτροπή είχε κοινοποιήσει στην προσφεύγουσα. Συνεπώς, η πρόσθετη απάντηση της Hitachi επί της ανακοινώσεως των αιτιάσεων δεν δύναται να θεωρηθεί απαλλακτικό στοιχείο του οποίου η κοινοποίηση θα μπορούσε να έχει επηρεάσει την εξέλιξη της διαδικασίας και το περιεχόμενο της προσβαλλομένης αποφάσεως.

56. Επιβάλλεται, ομοίως, η επισήμανση ότι η προσφεύγουσα εσφαλμένως διατυπώνει, με τις παρατηρήσεις της 19ης Νοεμβρίου 2009, την αιτίαση ότι, κατόπιν της προσκλήσεως που το Γενικό Δικαστήριο απηύθυνε στην Επιτροπή, η ίδια είχε μερική μόνον πρόσβαση στην πρόσθετη απάντηση της Hitachi επί της ανακοινώσεως των αιτιάσεων. Συγκεκριμένα, η μερική πρόσβαση στο εν λόγω έγγραφο είναι απόρροια του γεγονότος ότι, με τα υπομνήματά της, η προσφεύγουσα χαρακτήρισε το έγγραφο αυτό εν δυνάμει απαλλακτικό στοιχείο αποκλειστικώς καθόσον αφορά τον μηχανισμό κοινοποίησης και καταλογισμού στις ποσοστώσεις.
57. Δεύτερον, επιβάλλεται η επισήμανση ότι, με τις υποβληθείσες τον Νοέμβριο του 2006 έγγραφες δηλώσεις τους, οι εργαζόμενοι της Melco και της Hitachi αμφισβητούν την ύπαρξη του κοινού συμφώνου και τη διεξαγωγή σχετικών με αυτήν διαβουλεύσεων και κάνουν λόγο για την ύπαρξη «δυσυπέρβλητων» εμποδίων εισόδου στην ευρωπαϊκή αγορά. Επιπροσθέτως, ο ένας εκ των μαρτύρων της Melco δηλώνει ότι η Fuji δεν έλαβε μέρος στις διαπραγματεύσεις που προηγήθηκαν της υπογραφής της συμφωνίας GQ, ενώ ο άλλος επισημαίνει ότι, κατά την άποψή του, ο αποκλεισμός ορισμένων ευρωπαϊκών χωρών από το πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας GQ οφειλόταν στον κίνδυνο εφαρμογής του δικαίου του ανταγωνισμού. Οι μάρτυρες της Hitachi αναφέρονται λεπτομερώς σε πρόταση της Alstom σχετική με σύμφωνο μεταξύ των Ευρωπαίων και των Ιαπώνων κατασκευαστών, η οποία υποβλήθηκε τον Ιούλιο του 2002, καθώς και στην απόρριψη της εν λόγω προτάσεως από τη Hitachi.

- 58 Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί, αφενός, ότι οι έγγραφες μαρτυρίες των εργαζομένων εταιρείας, οι οποίες έχουν συνταχθεί υπό τον έλεγχο αυτής και έχουν προσκομισθεί από την ίδια για την άμυνά της στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας την οποία διεξάγει η Επιτροπή, δεν δύνανται, κατ' αρχήν, να χαρακτηρισθούν ως στοιχεία διαφορετικά και ανεξάρτητα των δηλώσεων της ίδιας της εταιρείας. Συγκεκριμένα, κατά κανόνα, η θέση μιας εταιρείας ως προς το υποστατό των πραγματικών περιστατικών που της προσάπτει η Επιτροπή στηρίζεται, πρωτίστως, στις γνώσεις και γνώμες των υπαλλήλων και της διοικήσεώς της.
- 59 Αφετέρου, κατά τη διοικητική διαδικασία, η ίδια η προσφεύγουσα αμφισβήτησε την ύπαρξη του κοινού συμφώνου και τη διεξαγωγή σχετικών με αυτή διαβουλεύσεων και αναφέρθηκε στην ύπαρξη «δυσυπέμβλητων» εμποδίων εισόδου στην ευρωπαϊκή αγορά. Συνεπώς, το γεγονός ότι και άλλες επιχειρήσεις προέβαλαν τα επιχειρήματα αυτά δεν δύναται να θεωρηθεί απαλλακτικό στοιχείο.
- 60 Ομοίως, οι λεπτομέρειες της υποβληθείσας τον Ιούλιο του 2002 προτάσεως της Alstom δημοσιοποιήθηκαν με την ανακοίνωση των αιτιάσεων, ενώ αναφορά στη μη συμμετοχή της Fuji στις διαπραγματεύσεις για τη συμφωνία GQ περιέχεται στη μαρτυρία του M., στην οποία η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί ότι είχε πρόσβαση. Κατά συνέπεια, τα στοιχεία αυτά δεν συνιστούν απαλλακτικά στοιχεία.
- 61 Αντιθέτως, δεν προκύπτει ότι το επιχείρημα περί του λόγου για τον οποίο ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες αποκλείονταν από το πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας GQ είχε προβληθεί από την προσφεύγουσα, ούτε ότι η προσφεύγουσα είχε πρόσβαση σε έγγραφο αναπαράγον το επιχείρημα αυτό. Επομένως, το οικείο απόσπασμα της μαρτυρίας εργαζομένου της Melco θα μπορούσε να θεωρηθεί απαλλακτικό στοιχείο. Εντούτοις, πρόκειται για δήλωση προερχόμενη από υπάλληλο μίας εκ των

εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, με την οποία ο εν λόγω υπάλληλος αμφισβητεί απλώς το υποστατό της παραβατικής συμπεριφοράς και η οποία στερείται παντελώς ερείσματος. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η κοινοποίηση αυτού του στοιχείου ηδύνατο να επηρεάσει την εξέλιξη της διαδικασίας και το περιεχόμενο της προσβαλλομένης αποφάσεως.

- 62 Τρίτον, επιβάλλεται η επισήμανση ότι η ίδια η προσφεύγουσα παραδέχεται, με τις παρατηρήσεις της 19ης Νοεμβρίου 2009, ότι οι προσκομισθείσες από την Avena δηλώσεις του S. επιβεβαιώνουν την επιχειρηματολογία της όσον αφορά τη φερόμενη αναστολή της εφαρμογής της συμφωνίας GQ μεταξύ 1999 και 2002. Ομοίως, εν αντιθέσει προς ό,τι υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η θέση ότι ήταν αναγκαία η προσέγγιση της TM T & D το 2002 με σκοπό την επανέναρξη των δραστηριοτήτων του καρτέλ διατυπώθηκε με το επεξηγηματικό σημείωμα της Avena, το οποίο αφορούσε τη λειτουργία της συμπράξεως και στο οποίο η προσφεύγουσα είχε πρόσβαση.
- 63 Το μοναδικό εν δυνάμει απαλλακτικό στοιχείο που εντοπίζεται στις δηλώσεις του S. είναι η εκτίμηση ότι η συμφωνία GQ δεν ηδύνατο να λειτουργήσει άνευ ενός ισχυρού κατασκευαστή όπως η Siemens. Εντούτοις, η εν λόγω εκτίμηση η οποία προέρχεται από υπάλληλο επιχειρήσεως στην οποία προσάπτεται συμμετοχή στην παράβαση στερείται ερείσματος και προσκρούει τόσο στις δηλώσεις άλλων εμπλεκόμενων επιχειρήσεων όσο και σε αποδεικτικά στοιχεία που συνέλεξε η Επιτροπή και τα οποία εκτίθενται με τις αιτιολογικές σκέψεις 191 έως 198 της προσβαλλομένης αποφάσεως. Συνεπώς, η κοινοποίηση του εν λόγω στοιχείου δεν ηδύνατο να επηρεάσει την εξέλιξη της διαδικασίας και το περιεχόμενο της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 64 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, επιβάλλεται η απόρριψη των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας που σχετίζονται με την πρόσβαση στα απαλλακτικά στοιχεία. Εντούτοις, όπως επισημάνθηκε με τη σκέψη 53 της παρούσας αποφάσεως, η τύχη του πρώτου σκέλους του υπό εξέταση λόγου ακυρώσεως εξαρτάται από το αποτέλεσμα της εξετάσεως των επιχειρημάτων που προβάλλει η προσφεύγουσα στο πλαίσιο του πρώτου λόγου ακυρώσεως.

Επί του τρίτου σκέλους, που αντλείται από παραμόρφωση των στοιχείων του φακέλου της υποθέσεως

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 65 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή παραμόρφωσε τα στοιχεία του φακέλου και, ως εκ τούτου, αφενός, προσέβαλε τα δικαιώματά της άμυνας και, αφετέρου, παρέβη την υποχρέωση χειρισμού της υποθέσεως με αμεροληψία και με τη δέουσα επιμέλεια.
- 66 Κατά την προσφεύγουσα, πρώτον, εν αντιθέσει προς τη θέση που διατυπώνεται με την αιτιολογική σκέψη 255 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η επιχείρηση που ανήκει στον όμιλο ο οποίος περιλαμβάνει τη VA TECH Transmission & Distribution GmbH & Co. KEG (στο εξής: VA TECH) δεν εισώπησε ως προς το ζήτημα της ύπαρξης του κοινού συμφώνου, αλλά αμφισβήτησε ρητώς την ύπαρξη του εν λόγω συμφώνου κατά τη διαδικασία ακροάσεως.
- 67 Δεύτερον, η προσφεύγουσα αρνείται ότι, κατά τη διαδικασία ακροάσεως, δεν μπόρεσε να απαντήσει στις ερωτήσεις επί των έργων που καταλογίζονταν στην προβλεπόμενη από τη συμφωνία GQ ποσόστωση και επί του καταλόγου της ABB με τα φερόμενα ως κοινοποιηθέντα έργα. Επικαλούμενη απόσπασμα της απομαγνητοφωνημένης διαδικασίας ακροάσεως, η προσφεύγουσα διευκρινίζει ότι η απάντησή της ήταν ότι η ίδια δεν ήταν ενήμερη για τον καταλογισμό στις ποσοστώσεις.
- 68 Τρίτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι με την προσβαλλόμενη απόφαση η Επιτροπή εσφαλμένως δέχθηκε ότι η ίδια είχε επιβεβαιώσει ότι η σύμπραξη GQ είχε συνεισθεί μετά την 24η Απριλίου 1999· τουναντίον, η ίδια είχε εξαρχής υποστηρίξει ότι η σύμπραξη σε παγκόσμια κλίμακα είχε τερματισθεί με την αποχώρηση της Siemens και της Hitachi.

- 69 Τέταρτον, εν αντιθέσει προς την άποψη που διατυπώνει η Επιτροπή με την αιτιολογική σκέψη 306 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δεν επιβεβαίωσε τις δηλώσεις της Hitachi περί της υπάρξεως της κοινοποιήσεως και ότι αμφισβήτησε τόσο την κοινοποίηση όσο και τον καταλογισμό στις ποσοστώσεις.
- 70 Πέμπτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, καθόσον η ίδια δεν είχε πρόσβαση στις δηλώσεις των λοιπών εμπλεκόμενων μερών επί των οποίων η Επιτροπή στήριξε τα συμπεράσματά της, δεν μπορεί να αποκλείσει το ενδεχόμενο το περιεχόμενο των εν λόγω δηλώσεων να έχει επίσης παραμορφωθεί με την προσβαλλόμενη απόφαση, ενδεχόμενο το οποίο θεωρεί, εξάλλου, πολύ πιθανό λαμβανομένων υπόψη των αιτιάσεων που εκτέθηκαν ανωτέρω.
- 71 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

- 72 Αφενός, επιβάλλεται η επισήμανση ότι η παραμόρφωση των πραγματικών περιστατικών δύναται να στοιχειοθετεί παραβίαση της αρχής του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας, αρχής για την οποία έγινε μνεία με τη σκέψη 40 της παρούσας αποφάσεως, μόνο στην περίπτωση που αυτή επηρέασε τη δυνατότητα του ενδιαφερομένου να κατανοήσει το εύρος των αιτιάσεων της Επιτροπής ή να αξιολογήσει τα στοιχεία επί των οποίων αυτή στήριξε τις εν λόγω αιτιάσεις.
- 73 Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα δεν διευκρινίζει σε ποιο βαθμό οι παραμορφώσεις των πραγματικών περιστατικών στις οποίες, όπως υποστηρίζει, προέβη η Επιτροπή δυσχέραναν την άμυνά της.

- 74 Κατά συνέπεια, επιβάλλεται η απόκρουση της αιτιάσεως που αντλείται από παραβίαση της αρχής του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας.
- 75 Αφετέρου, η υποχρέωση εξετάσεως της υποθέσεως κατά τρόπο αμερόληπτο και επιστάμενο, υποχρέωση η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αρχής της χρηστής διοικήσεως, παραβιάζεται οσάκις παραμορφώνεται πραγματικό περιστατικό. Εντούτοις, μια τέτοια παραβίαση δύναται να οδηγήσει σε διαπίστωση του παράνομου χαρακτήρα της προσβαλλομένης αποφάσεως μόνον εφόσον η Επιτροπή δεν θα ηδύνατο να καταλήξει στα αυτά συμπεράσματα εάν είχε ερμηνεύσει ορθώς τα επίμαχα πραγματικά περιστατικά.
- 76 Υπό τις συνθήκες αυτές, η ερμηνεία των πραγματικών περιστατικών τα οποία, κατά την προσφεύγουσα, παραμορφώθηκαν, καθώς και οι συνέπειες ενδεχόμενων παραμορφώσεων θα εξετασθούν στο πλαίσιο των λόγων ακυρώσεως με τους οποίους η προσφεύγουσα αμφισβητεί τα πραγματικά αυτά περιστατικά.
- 77 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, επιβάλλεται η απόρριψη του τρίτου σκέλους του τρίτου λόγου ακυρώσεως.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, στο πλαίσιο του οποίου η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν απέδειξε επαρκώς κατά νόμον την ύπαρξη του κοινού συμφώνου

- 78 Κατά τη νομολογία, η Επιτροπή φέρει το βάρος αποδείξεως των παραβάσεων που διαπιστώνει και οφείλει να προσκομίζει τα στοιχεία που αποδεικνύουν επαρκώς κατά νόμον την ύπαρξη των περιστατικών που στοιχειοθετούν παράβαση (βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Σεπτεμβρίου 2006, T-44/02 ΟΡ, T-54/02 ΟΡ, T-56/02 ΟΡ, T-60/02 ΟΡ και T-61/02 ΟΡ, Dresdner Bank κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-3567, σκέψη 59 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 79 Στο πλαίσιο αυτό, ενδεχόμενη αμφιβολία του δικαστή πρέπει να αποβαίνει υπέρ της επιχειρήσεως στην οποία απευθύνεται η απόφαση που διαπιστώνει παράβαση. Ο δικαστής δεν δύναται, επομένως, να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η Επιτροπή απέδειξε επαρκώς κατά νόμον την ύπαρξη της επίδικης παραβάσεως αν εξακολουθεί να διατηρεί αμφιβολίες ως προς το ζήτημα αυτό, ιδίως στο πλαίσιο προσφυγής με την οποία επιδιώκεται η ακύρωση αποφάσεως επιβολής προστίμου (απόφαση *Dresdner Bank* κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 78 ανωτέρω, σκέψη 60).
- 80 Πράγματι, στην περίπτωση αυτή, είναι απαραίτητο να λαμβάνεται υπόψη η αρχή του τεκμηρίου αθωότητας, όπως αυτή κατοχυρώνεται, μεταξύ άλλων, με το άρθρο 6, παράγραφος 2, της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπεγράφη στη Ρώμη την 4η Νοεμβρίου 1950, τεκμηρίου που αποτελεί μέρος των θεμελιωδών δικαιωμάτων τα οποία συνιστούν γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου. Δεδομένης της φύσεως των παραβάσεων, καθώς και της φύσεως και της βαρύτητας των κυρώσεων που αυτές επισύρουν, η αρχή του τεκμηρίου αθωότητας εφαρμόζεται και επί των διαδικασιών που σχετίζονται με παραβάσεις των ισχυόντων για τις επιχειρήσεις κανόνων ανταγωνισμού που μπορούν να οδηγήσουν στην επιβολή προστίμων ή χρηματικών ποινών (βλ., συναφώς, απόφαση *Dresdner Bank* κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 78 ανωτέρω, σκέψη 61 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 81 Είναι συνεπώς απαραίτητη η εκ μέρους της Επιτροπής επίκληση συγκεκριμένων και συγκλινόντων στοιχείων προς απόδειξη της παραβάσεως. Πρέπει, εντούτοις, να υπογραμμισθεί ότι δεν απαιτείται κατ' ανάγκην να πληροί έκαστο των προσκομιζόμενων από την Επιτροπή αποδεικτικών στοιχείων τα εν λόγω κριτήρια ως προς ένα έκαστο των στοιχείων της παραβάσεως. Αρκεί η δέσμη των ενδείξεων που επικαλείται το εν λόγω όργανο, σφαιρικά εκτιμώμενη, να ανταποκρίνεται στην επιταγή αυτή (βλ. απόφαση *Dresdner Bank* κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 78 ανωτέρω, σκέψεις 62 και 63 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 82 Επιπροσθέτως, δεδομένου ότι η απαγόρευση των συμφωνιών που θίγουν τον ανταγωνισμό είναι κοινώς γνωστή, δεν μπορεί να απαιτείται από την Επιτροπή να προσκομίζει στοιχεία πιστοποιούντα ρητώς επαφές μεταξύ των συγκεκριμένων επιχειρηματιών. Τα αποσπασματικά και ασύνδετα στοιχεία που διαθέτει ενδεχομένως η Επιτροπή θα πρέπει, εν πάση περιπτώσει, να μπορούν να συμπληρωθούν με

επαγωγικούς συλλογισμούς που καθιστούν δυνατή την ανασύνθεση των συναφών περιστατικών. Η ύπαρξη πρακτικής ή συμφωνίας αντίθετης προς τους κανόνες του ανταγωνισμού μπορεί, επομένως, να συνάγεται από πλέγμα συμπτώσεων και ενδείξεων οι οποίες, σφαιρικός θεωρούμενες, δύνανται να αποτελέσουν, ελλείψει άλλης εύλογης εξηγήσεως, απόδειξη περί παραβάσεως των κανόνων του ανταγωνισμού (βλ. απόφαση *Dresdner Bank* κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 78 ανωτέρω, σκέψεις 64 και 65 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

83 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει συναφώς ότι δεν συντρέχει πλέον λόγος εφαρμογής ελαστικότερων για την Επιτροπή κανόνων στον τομέα της αποδείξεως λόγω των δυσχερειών που το εν λόγω θεσμικό όργανο αντιμετωπίζει κατά την απόδειξη παραβάσεως. Κατά την προσφεύγουσα, πρώτον, ο κανονισμός (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 [ΕΚ] και 82 [ΕΚ] (ΕΕ L 1, σ. 1), ενίσχυσε τις εξουσίες της Επιτροπής στο συγκεκριμένο πεδίο. Δεύτερον, στο πλαίσιο της υπό κρίση υποθέσεως, η Επιτροπή απέκτησε ένα σημαντικό αριθμό αποδεικτικών στοιχείων χάρις στο πρόγραμμα επιεικούς μεταχειρίσεως. Τρίτον, λόγω της χρήσεως σύγχρονων τεχνολογιών, αντίγραφα των εγγράφων που σχετίζονται με τα μέλη συμπράξεως περιέχονται στα αρχεία διαφόρων ηλεκτρονικών υπολογιστών. Κατά την προσφεύγουσα, τα εν λόγω έγγραφα μπορούν, επομένως, να αναζητηθούν και να ταυτοποιηθούν ευχερέστερα, ενώ το περιεχόμενό τους δύναται να ανασυσταθεί ακόμη και αν τα οικεία αρχεία έχουν διαγραφεί.

84 Μολοντούτο, τα επιχειρήματα αυτά της προσφεύγουσας δεν μπορούν να γίνουν δεκτά. Συγκεκριμένα, πρώτον, μολοντί από την αιτιολογική σκέψη 25 του κανονισμού 1/2003 προκύπτει ότι η ενίσχυση των εξουσιών της Επιτροπής έχει ως σκοπό να καταστήσει εφικτό τον εντοπισμό, μεταξύ άλλων, παραβάσεων του άρθρου 81 ΕΚ, η εν λόγω ενίσχυση δεν εξασφαλίζει, αυτή καθ' εαυτήν, ότι η Επιτροπή θα είναι πράγματι σε θέση να συλλέξει ευχερέστερα αποδεικτικά στοιχεία σε δεδομένη περίπτωση. Δεύτερον, η αυτή διαπίστωση ισχύει και για το πρόγραμμα επιεικούς μεταχειρίσεως. Ειδικότερα, προκειμένου να μπορούν να χρησιμοποιηθούν εγκύρως από την Επιτροπή ως αποδείξεις της παραβάσεως, τα στοιχεία που αποκτώνται από τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πρέπει, εν πάση περιπτώσει, να πληρούν τα ισχύοντα νομολογιακά κριτήρια. Επομένως, αυτή καθ' εαυτήν η ύπαρξη αιτήσεων επιεικούς μεταχειρίσεως δεν απλουστεύει κατ' ανάγκην το έργο της Επιτροπής. Τρίτον, οι δυνατότητες που προσφέρει η διάδοση των σύγχρονων τεχνολογικών μέσων αντισταθμίζεται από τα τεχνικά μέτρα που λαμβάνουν συναφώς τα μέλη της συμπράξεως. Εν προκειμένω, από τις αιτιολογικές σκέψεις 173 έως 175 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει

ότι τα μέλη κρυπτογράφησαν τα επίμαχα έγγραφα με τη βοήθεια εργαλείων της πληροφορικής και ότι για τη διεξαγωγή της σχετικής με την παραβατική δραστηριότητα επικοινωνίας χρησιμοποιήθηκαν ανώνυμες διευθύνσεις ηλεκτρονικών ταχυδρομείων. Συστηματική άρνηση της προσφεύγουσας να προσχωρήσει στα μέτρα αυτά δεν αποδεικνύεται, καθώς από τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτει διαρκής εναντίωσή της σε αυτά. Επιπροσθέτως, τα ίδια αυτά στοιχεία καταδεικνύουν ότι όταν η προσφεύγουσα δεν κατέφευγε στην κρυπτογράφηση και στις ανώνυμες ηλεκτρονικές διευθύνσεις, η επικοινωνία με αυτή διεξήγето τηλεφωνικώς ή μέσω τηλεομοιοτυπίας και όχι με ηλεκτρονική αλληλογραφία ή με άλλα ψηφιακά μέσα.

⁸⁵ Εξάλλου, οσάκις η Επιτροπή διαπιστώνει την ύπαρξη παραβάσεως βασιζόμενη αποκλειστικώς στη συμπεριφορά των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων στην αγορά, αρκεί οι επιχειρήσεις αυτές να αποδεικνύουν τη συνδρομή περιστάσεων που φωτίζουν διαφορετικώς τα αποδειχθέντα από την Επιτροπή γεγονότα, παρέχοντας άλλη εύλογη εξήγηση, διαφορετική εκείνης βάσει της οποίας η Επιτροπή διαπίστωσε την παράβαση των κοινοτικών κανόνων ανταγωνισμού (βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουλίου 2004, T-67/00, T-68/00, T-71/00 και T-78/00, JFE Engineering κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. II-2501, σκέψη 186 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

⁸⁶ Όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, ο εν λόγω κανόνας εφαρμόζεται ομοίως στην περίπτωση κατά την οποία τα αποδεικτικά στοιχεία επί των οποίων στηρίζεται η Επιτροπή είναι ανεπαρκή. Συγκεκριμένα, σε μια τέτοια περίπτωση, τα εν λόγω στοιχεία δεν καθιστούν δυνατή την απόδειξη της παραβάσεως κατά τρόπο σαφή και μη χρήζοντα ερμηνευτικής παρεμβάσεως (βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Σεπτεμβρίου 2007, T-36/05, Coats Holdings και Coats κατά Επιτροπής, που δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 74).

- 87 Εντούτοις, εν αντιθέσει προς ό,τι υποστηρίζει η προσφεύγουσα, ο εν λόγω κανόνας δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις εκείνες κατά τις οποίες η παράβαση αποδεικνύεται διά επαγωγικών συλλογισμών βασισμένων σε άλλα πραγματικά περιστατικά, μέσω αποδείξεων έμμεσων ή μη εγγράφων. Συγκεκριμένα, προκειμένου για τα αποδεικτικά στοιχεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν προς απόδειξη παραβάσεως του άρθρου 81 ΕΚ, η αρχή που ισχύει στο κοινοτικό δίκαιο είναι η αρχή της ελεύθερης εκτιμήσεως των αποδείξεων (απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουλίου 2004, T-50/00, *Dalmine* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. II-2395, σκέψη 72). Η προμνησθείσα νομολογία εφαρμόζεται κατ' αναλογίαν στο άρθρο 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ.
- 88 Συνεπώς, μολονότι οι περιστάσεις για τις οποίες κάνει λόγο η προσφεύγουσα, εφόσον θεωρηθούν αποδεδειγμένες, ενδέχεται να ασκούν επιρροή στο πλαίσιο της σφαιρικής εκτιμήσεως της δέσμης των ενδείξεων που επικαλείται η Επιτροπή, δεν παρέχουν, αυτές καθ' εαυτές, στην ενδιαφερόμενη επιχείρηση τη δυνατότητα να θέσει εν αμφιβόλω τους ισχυρισμούς της Επιτροπής, παρουσιάζοντας μια εναλλακτική εξήγηση των γεγονότων.
- 89 Εξάλλου, καμία διάταξη ή γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου δεν απαγορεύει στην Επιτροπή να επικαλείται, έναντι επιχειρήσεως, δηλώσεις άλλων κατηγορουμένων ως μετασχουσών στη σύμπραξη επιχειρήσεων. Σε αντίθετη περίπτωση, το βάρος αποδείξεως των αντίθετων προς το άρθρο 81 ΕΚ συμπεριφορών, βάρος το οποίο φέρει η Επιτροπή, θα ήταν δυσβάστακτο και ασυμβίβαστο με την αποστολή της επιτηρήσεως της προσήκουσας εφαρμογής της διατάξεως αυτής (απόφαση *JFE Engineering* κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 85 ανωτέρω, σκέψη 192). Η προμνησθείσα νομολογία εφαρμόζεται κατ' αναλογίαν στο άρθρο 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ.
- 90 Ωστόσο, η εκ μέρους επιχειρήσεως κατηγορουμένης ως μετασχούσας σε σύμπραξη δήλωση της οποίας η ακρίβεια αμφισβητείται από άλλες επιχειρήσεις που βαρύνονται με την ίδια κατηγορία δεν μπορεί να θεωρηθεί αποχρώσα απόδειξη της υπάρξεως παραβάσεως διαπραχθείσας από τις επιχειρήσεις αυτές, αν δεν επιρρωννύεται από άλλα αποδεικτικά στοιχεία· δεν αποκλείεται, βεβαίως, ο απαιτούμενος βαθμός επιρρώσεως να εμφανίζεται χαμηλότερος λόγω του ενισχυμένου βαθμού αξιοπιστίας

της δηλώσεως αυτής (απόφαση JFE Engineering κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 85 ανωτέρω, σκέψεις 219 και 220).

- 91 Όσον αφορά την αποδεικτική αξία των διαφόρων στοιχείων, το μόνο κατάλληλο για την αξιολόγηση των προσκομιζόμενων αποδείξεων κριτήριο είναι η αξιοπιστία τους (απόφαση Dalmine κατά Επιτροπής, σκέψη 87 ανωτέρω, σκέψη 72).
- 92 Σύμφωνα με τους γενικούς κανόνες στο πεδίο των αποδείξεων, η αξιοπιστία και, συνεπώς, η αποδεικτική αξία ενός εγγράφου εξαρτάται από την προέλευσή του, τις περιστάσεις υπό τις οποίες συνετάχθη, τον αποδέκτη του και το περιεχόμενό του (απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Μαρτίου 2000, T-25/95, T-26/95, T-30/95 έως T-32/95, T-34/95 έως T-39/95, T-42/95 έως T-46/95, T-48/95, T-50/95 έως T-65/95, T-68/95 έως T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 και T-104/95, Cimenteries CBR κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-491, σκέψεις 1053 και 1838).
- 93 Όσον αφορά τις δηλώσεις, ιδιαιτέρως σημαντική αποδεικτική αξία δύναται, εξάλλου, να αναγνωρίζεται σε αυτές οι οποίες, πρώτον, είναι αξιόπιστες, δεύτερον, πραγματοποιούνται επ' ονόματι επιχειρήσεως, τρίτον, προέρχονται από πρόσωπο το οποίο έχει επαγγελματική υποχρέωση να δρα προς το συμφέρον της εν λόγω επιχειρήσεως, τέταρτον, στρέφονται κατά των συμφερόντων του δηλούντος, πέμπτον, προέρχονται από άμεσο μάρτυρα των περιστατικών στα οποία αναφέρονται και, έκτον, έχουν προσκομισθεί εγγράφως, αυτοβούλως και κατόπιν ωρίμου σκέψεως (βλ., συναφώς, απόφαση JFE Engineering κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 85 ανωτέρω, σκέψεις 205 έως 210).
- 94 Εξάλλου, μολονότι οι εκούσιες καταθέσεις των κυρίων μελών παράνομης συμπράξεως αντιμετωπίζονται εν γένει με κάποια δυσπιστία, δεδομένου ότι, όπως επισήμανε η προσφεύγουσα, τα συγκεκριμένα μέλη ενδέχεται να έχουν την τάση να υποβαθμίζουν τη σημασία της συμβολής τους στην παράβαση και να εξογκώνουν τη συμβολή των άλλων, το γεγονός ότι τα εν λόγω μέλη της συμπράξεως ζήτησαν την υπέρ αυτών εφαρμογή της ανακοινώσεως περί επεικούς μεταχειρίσεως προκειμένου να επιτύχουν απαλλαγή από το πρόστιμο ή μείωση αυτού δεν δημιουργεί οπωσδήποτε κίνητρο για την προσκόμιση παραποιημένων αποδεικτικών στοιχείων σε σχέση

με τη συμμετοχή των λοιπών μελών της συμπράξεως. Συγκεκριμένα, κάθε απόπειρα παραπληρήσεως της Επιτροπής δύναται να θέσει εν αμφιβολή την ειλικρίνεια καθώς και την πληρότητα της συνεργασίας του αιτούντος και, κατά συνέπεια, να διακυβεύσει τη δυνατότητά του να επωφεληθεί πλήρως της ανακοινώσεως περί επικοινωνίας μεταχειρίσεως (βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 16ης Νοεμβρίου 2006, T-120/04, *Peróxidos Orgánicos κατά Επιτροπής*, Συλλογή 2006, σ. II-4441, σκέψη 70).

- ⁹⁵ Συναφώς, επιβάλλεται ομοίως η επισήμανση ότι οι ενδεχόμενες συνέπειες της κοινοποίησης παραπονημένων στοιχείων είναι κατά μείζονα λόγο σοβαρές διότι, όπως προκύπτει από τη σκέψη 90 της παρούσας αποφάσεως, η αμφισβητούμενη δήλωση επιχειρήσεως πρέπει να επιβεβαιώνεται από άλλα στοιχεία. Δεδομένου τούτου, ο κίνδυνος ανιχνεύσεως, εκ μέρους της Επιτροπής, καθώς και εκ μέρους των λοιπών εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, της ανακρίβειας μιας τέτοιας δηλώσεως αυξάνεται.
- ⁹⁶ Όσον αφορά την εφαρμογή των εν λόγω κανόνων στην προκειμένη περίπτωση, επιβάλλεται, εισαγωγικώς, η υπόμνηση ότι, σύμφωνα με τις διαπιστώσεις που περιλαμβάνονται στην προσβαλλόμενη απόφαση, το κοινό σύμφωνο ήταν ένα έγγραφο σύμφωνο το οποίο εμπεριέκλειε, πρώτον, τη δέσμευση των ιαπωνικών επιχειρήσεων να μη διεισδύσουν στην αγορά των έργων ΕΜΜΑ εντός του ΕΟΧ, δεύτερον, τη δέσμευση των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων να μη διεισδύσουν στην ιαπωνική αγορά των έργων ΕΜΜΑ και, τρίτον, τη δέσμευση των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων να κοινοποιούν στις ιαπωνικές επιχειρήσεις τα έργα ΕΜΜΑ στις ευρωπαϊκές χώρες, πλην των κατασκευαστριών χωρών, και να καταλογίζουν τα έργα αυτά στην προβλεπόμενη από τη συμφωνία GQ κοινή «ευρωπαϊκή» ποσόστωση. Κατά την Επιτροπή, σκοπός του μηχανισμού κοινοποίησης και καταλογισμού ήταν η εκ μέρους των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων προσφορά αντισταθμίσεως στις ιαπωνικές επιχειρήσεις, οι οποίες θεωρούνταν δυνητικοί ανταγωνιστές στην αγορά του ΕΟΧ.
- ⁹⁷ Μεταξύ των διαφόρων επιμέρους στοιχείων του κοινού συμφώνου, για τα οποία έγινε λόγος με την προηγούμενη σκέψη, καταλέγεται η φερόμενη ως δέσμευση των ιαπωνικών επιχειρήσεων να μη διεισδύσουν στην αγορά του ΕΟΧ, η οποία συνιστά τη βάση της αιτιάσεως που διατυπώνει η Επιτροπή κατά της προσφεύγουσας.

Επομένως, αυτό που πρέπει να αποδειχθεί επαρκώς κατά νόμον είναι η ύπαρξη της εν λόγω δεσμεύσεως. Τα λοιπά συστατικά στοιχεία του κοινού συμφώνου δύνανται, ωστόσο, εάν αποδειχθούν, να χρησιμεύσουν επίσης ως έμμεσα αποδεικτικά στοιχεία εκ των οποίων θα μπορεί ενδεχομένως να συναχθεί η ανάληψη της εν λόγω δεσμεύσεως εκ μέρους των ιαπωνικών επιχειρήσεων.

- 98 Η προσφεύγουσα αμφισβητεί την ύπαρξη του κοινού συμφώνου και τη συμμετοχή της σε αυτήν. Απορρίπτει την αποδεικτική αξία των διαφόρων στοιχείων επί των οποίων βασίσθηκε η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση και επικαλείται άλλα στοιχεία τα οποία, όπως υποστηρίζει, υποδηλώνουν ότι το κοινό σύμφωνο δεν υπήρξε. Η προσφεύγουσα εκτιμά, ως εκ τούτου, ότι η Επιτροπή όφειλε να κάνει δεκτή την εναλλακτική εξήγηση σε σχέση με την απουσία Ιαπώνων κατασκευαστών από την αγορά των έργων ΕΜΜΑ εντός του ΕΟΧ, η οποία συνδέεται με την ύπαρξη νομικής, τεχνικής και εμπορικής φύσεως εμποδίων εισόδου στην εν λόγω αγορά. Κατά την προσφεύγουσα, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπό τις περιστάσεις αυτές την προσβαλλόμενη απόφαση, αντέστρεψε το βάρος αποδείξεως, παραβίασε την αρχή του τεκμηρίου αθωότητας και υπερέβη τα όρια της αρμοδιότητάς της.
- 99 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η ύπαρξη του κοινού συμφώνου και, ειδικότερα, η δέσμευση των ιαπωνικών επιχειρήσεων να μη διεισδύσουν στην αγορά του ΕΟΧ αποδεικνύεται επαρκώς κατά νόμον με σειρά αποδεικτικών στοιχείων, μεταξύ των οποίων καταλέγονται έγγραφες αποδείξεις, δηλώσεις επιχειρήσεων, μαρτυρίες καθώς και στοιχεία σχετικά με την πραγματική λειτουργία της συμπράξεως.
- 100 Επιβάλλεται, επομένως, η αξιολόγηση της αξιοπιστίας και του περιεχομένου των διαφόρων συναφών στοιχείων προκειμένου να εξακριβωθεί εάν, σφαιρικός θεωρούμενα, τα στοιχεία επί των οποίων στηρίχθηκε η Επιτροπή είναι ικανά να δικαιολογήσουν εδραία πεποίθηση περί της υπάρξεως του κοινού συμφώνου, μη δυνάμενη να κλονισθεί από τα στοιχεία που προβάλλει η προσφεύγουσα.

- 101 Οι αιτιάσεις που η προσφεύγουσα αντλεί από παραβίαση της αρχής του τεκμηρίου αθωότητας και από υπέρβαση, εκ μέρους της Επιτροπής, των ορίων της αρμοδιότητάς της βασίζονται στην προκείμενη ότι η Επιτροπή δεν απέδειξε την ύπαρξη του κοινού συμφώνου και τη συμμετοχή της προσφεύγουσας σε αυτή. Συνεπώς, ενδεχόμενη απόρριψη των σχετικών με την απόδειξη της παραβάσεως και τη συμμετοχή της προσφεύγουσας σε αυτήν επιχειρημάτων της προσφεύγουσας συνεπάγεται κατ' ανάγκην απόρριψη και των αιτιάσεων που αντλούνται από παραβίαση της αρχής του τεκμηρίου αθωότητας και της υπερβάσεως, εκ μέρους της Επιτροπής, των ορίων της αρμοδιότητάς της. Αντιθέτως, ενδεχόμενη διαπίστωση ότι η συμμετοχή της προσφεύγουσας στην παράβαση δεν αποδείχθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση θα αρκεί για να δικαιολογήσει την ακύρωση της αποφάσεως καθόσον αφορά την προσφεύγουσα.

Επί των προσκομισθέντων από την ABB στοιχείων

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 102 Η προσφεύγουσα δεν δέχεται ότι τα διάφορα στοιχεία που προσκόμισε η ABB αποδεικνύουν την ύπαρξη του κοινού συμφώνου.
- 103 Κατ' αρχάς, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι τα προσκομισθέντα από την ABB στοιχεία είναι εν γένει περιορισμένης αποδεικτικής αξίας λόγω του γεγονότος ότι η Επιτροπή είχε χορηγήσει σε αυτήν απαλλαγή υπό όρους. Κατά την προσφεύγουσα, οι δηλώσεις της ABB δεν ενοχοποιούσαν πλέον την ίδια την ABB. Δεν αποκλείεται, εξάλλου, να αναγκάσθηκε η ABB να απαντήσει στις ερωτήσεις της Επιτροπής κατά τρόπο ο οποίος επιβεβαίωνε την ύπαρξη της συμπράξεως, αφού η ίδια εξακολουθούσε να διατρέχει τον κίνδυνο να απολέσει το ευεργέτημα της απαλλαγής στην

περίπτωση κατά την οποία δεν επεδείκνυε σε επαρκή βαθμό πνεύμα συνεργασίας. Ως εκ τούτου, τα προσκομισθέντα από την ABB αποδεικτικά στοιχεία πρέπει να αντιμετωπισθούν με επιφύλαξη.

- 104 Η προσφεύγουσα αμφισβητεί, επίσης, την αποδεικτική αξία ενός εκάστου των προσκομισθέντων από την ABB στοιχείων, μεμονωμένως θεωρούμενων. Πρώτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η από 11 Μαρτίου 2004 δήλωση της ABB, η οποία επιβεβαιώνει την ύπαρξη του κοινού συμφώνου, είναι διφορούμενη, καθώς η ABB έχει επίσης παραδεχθεί ότι δεν υφίστατο καμία ρητή συμφωνία και ότι το κοινό σύμφωνο βασιζόταν στα πραγματικά δεδομένα, ήτοι στο γεγονός ότι οι ιαπωνικές επιχειρήσεις δεν έχαιραν ευρείας αποδοχής εκ μέρους των Ευρωπαίων πελατών και ότι, προκειμένου να διεισδύσουν στην ευρωπαϊκή αγορά, καλούνταν να υπερνικήσουν ορισμένα τεχνικής και νομικής φύσεως εμπόδια. Ομοίως, κατά την προσφεύγουσα, η ABB έχει δηλώσει ότι οι Ιάπωνες κατασκευαστές συμμετείχαν στη σύμπραξη μόνο στον βαθμό κατά τον οποίο αυτή αφορούσε αγορές εκτός του ΕΟΧ.
- 105 Δεύτερον, η προσφεύγουσα διατυπώνει επιφυλάξεις σε σχέση με όσα δήλωσε ο Μ., πρώην υπάλληλος της ABB, κατά την ακρόαση της 23ης Σεπτεμβρίου 2005. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, συναφώς, ότι η πρόθεση της ABB να παράσχει στήριξη στη θεωρία της Επιτροπής αποτυπώνεται στις προσπάθειες του εξωτερικού συμβούλου της να προσανατολίσει τις δηλώσεις του Μ. σε συγκεκριμένη κατεύθυνση, ούτως ώστε αυτός να αναγνωρίσει ότι η διείσδυση των Ιαπώνων κατασκευαστών στην ευρωπαϊκή αγορά θα μπορούσε να αποδειχθεί επικερδής μετά την πάροδο ορισμένου χρόνου.
- 106 Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι κατά τον χρόνο της ακροάσεως ο Μ. δεν εργαζόταν πλέον στην ABB, γεγονός που σημαίνει ότι δεν ήταν πλέον υποχρεωμένος να ενεργεί προς το συμφέρον της εν λόγω εταιρείας. Ομοίως, το γεγονός ότι ο Μ. αναθεώρησε τις δηλώσεις του καταδεικνύει μάλλον την ασκηθείσα σε αυτόν πίεση παρά την πρόθεσή του να παράσχει ακριβείς πληροφορίες.
- 107 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει επίσης ότι οι δηλώσεις του Μ. περί της υπάρξεως του κοινού συμφώνου αποτελούν «μαρτυρία εξ ακοής», η οποία είναι ελάχιστα πειστική.

Όπως διευκρινίζει η προσφεύγουσα, ο Μ. δήλωσε ότι δεν ήταν παρών κατά τη συνολογία του κοινού συμφώνου και ότι κατά τις συναντήσεις στις οποίες ο ίδιος είχε λάβει μέρος δεν είχε γίνει λόγος για το σύμφωνο αυτό. Ως εκ τούτου, οι εν λόγω δηλώσεις βασίζονται στην προσωπική γνώμη του Μ. περί της υπάρξεως συμπράξεως. Η προσφεύγουσα επισημαίνει συναφώς ότι, ακόμη και αν η ύπαρξη του κοινού συμφώνου θεωρηθεί δεδομένη, θα ήταν εύλογο να αναμένεται ότι, λόγω της σημασίας που αυτό φέρεται να έχει, οι επιχειρήσεις που υπέβαλαν αίτηση επεικούς μεταχειρίσεως θα προσκόμιζαν αποδεικτικά στοιχεία ομόχρονα των επίμαχων πραγματικών περιστατικών.

108 Όσον αφορά το περιεχόμενο των δηλώσεων του Μ., η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, ενώ ο Μ. δήλωσε ότι η συνολογία συμφωνίας για τις αγορές της αλλοδαπής προϋπέθετε την ύπαρξη συμφωνίας για τις διάφορες κατασκευάστριες χώρες, ο ίδιος διευκρίνισε ότι η διείσδυση των Ιαπώνων κατασκευαστών στην ευρωπαϊκή αγορά, καίτοι ενδεχομένως πιθανή, δεν θα συνιστούσε προσοδοφόρο εγχείρημα. Όπως επισημαίνει η προσφεύγουσα, εν συνεχεία, την 4η Οκτωβρίου 2005, ο εξωτερικός σύμβουλος της ABB προέβη σε νέα δήλωση, η οποία εμφανιζόταν ως διευκρινιστική των προηγούμενων δηλώσεων του Μ. και με την οποία αναγνωριζόταν επισήμως η ύπαρξη του κοινού συμφώνου. Κατά την προσφεύγουσα, τα δύο αυτά στοιχεία είναι αντιφατικά και, συνεπώς, δεν δύνανται να ληφθούν υπόψη.

109 Τρίτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι οι δηλώσεις του W. και του P., υπαλλήλων της ABB, αποτελούν αόριστες εικασίες, βασισμένες σε προσωπικές τους γνώμες. Συγκεκριμένα, ερωτηθείς περί των λόγων για τους οποίους δεν επιτρεπόταν στους Ιάπωνες κατασκευαστές να μετέχουν σε διαγωνισμούς για έργα ΕΜΜΑ στην Ευρώπη, ο W. δεν αναφέρθηκε στο κοινό σύμφωνο. Τούτο δε παρά το γεγονός ότι, με προηγούμενες δηλώσεις του, είχε εξηγήσει ότι η ύπαρξη «δυσυπέρβλητων» εμποδίων δυσχέραινε τη διείσδυση στην ευρωπαϊκή αγορά.

110 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

- 111 Κατ' αρχάς, από τις σκέψεις 94 και 95 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι τα στοιχεία που προσκομίζει επιχείρηση η οποία έχει ζητήσει απαλλαγή από τα πρόστιμα δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται αυτομάτως με επιφύλαξη. Όσον αφορά ειδικώς την περίπτωση των μαρτυρικών καταθέσεων, είναι βεβαίως πιθανόν οι υπάλληλοι μιας τέτοιας επιχειρήσεως, οι οποίοι υποχρεούνται να δρουν προς το συμφέρον της, να επιθυμούν ομοίως να παρουσιάζουν όσο το δυνατό περισσότερα ενοχοποιητικά στοιχεία, δεδομένου ότι η συνεργασία τους στο πλαίσιο της διαδικασίας δύναται να επιδράσει θετικώς και στο επαγγελματικό τους μέλλον. Ωστόσο, στην περίπτωση αυτή, οι εν λόγω υπάλληλοι θα έχουν επίσης συναίσθηση των συνεπειών ενδεχόμενης υποβολής ανακριβών στοιχείων, συνεπειών οι οποίες επικρέμανται δεδομένης της επιταγής περί επιβεβαιώσεως των στοιχείων.
- 112 Όσον αφορά τον Μ., η προσφεύγουσα υποστηρίζει ορθώς ότι ένας πρώην υπάλληλος δεν υποχρεούται, κατ' αρχήν, να εξακολουθεί να δρα προς το συμφέρον του πρώην εργοδότη του όσον αφορά την εκούσια συνεργασία σε διοικητική διαδικασία. Εντούτοις, το στοιχείο αυτό συνεπάγεται επίσης ότι το εν λόγω πρόσωπο δεν έχει, κατ' αρχήν, συμφέρον να παράσχει ανακριβή στοιχεία στο πλαίσιο αυτό. Συναφώς, επιβάλλεται η επισήμανση ότι, κατά τον χρόνο της μαρτυρίας του, ο Μ. είχε ήδη συνταξιοδοτηθεί. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η μη συνεργασία του στη διοικητική διαδικασία θα είχε δυσμενείς για τον ίδιο συνέπειες.
- 113 Εξάλλου, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι τα παρασχεθέντα από την ΑΒΒ στοιχεία δεν ηδύναντο να βλάψουν την ίδια. Συγκεκριμένα, καθόσον τα εν λόγω στοιχεία παρασχέθηκαν προ της διαβιβάσεως της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, ούτε η ΑΒΒ και οι εργαζόμενοι της ούτε ο πρώην υπάλληλός της μπορούσαν να είναι βέβαιοι για την έκταση και το ακριβές περιεχόμενο των αιτιάσεων που επρόκειτο να διατυπωθούν κατά της ΑΒΒ.

- 114 Όσον αφορά τα διάφορα προσκομισθέντα από την προσφεύγουσα αποδεικτικά στοιχεία, πρώτον, με τις παρατηρήσεις που η ABB υπέβαλε την 11η Μαρτίου 2004, ήτοι προ της χορηγήσεως σε αυτήν της απαλλαγής υπό όρους, αναφέρθηκε ρητώς στην ύπαρξη κοινού συμφώνου κατ' εφαρμογήν του οποίου οι ιαπωνικές εταιρείες δεν θα υπέβαλλαν προσφορές για τα ευρωπαϊκά έργα και οι ευρωπαϊκές εταιρείες δεν θα υπέβαλλαν προσφορές για τα ιαπωνικά έργα.
- 115 Η ABB δήλωσε, βεβαίως, ότι το κοινό σύμφωνο βασιζόταν στο γεγονός ότι οι Ιάπωνες κατασκευαστές δεν έχαιραν ευρείας αποδοχής εκ μέρους των Ευρωπαίων πελατών και ότι για την εισοδό τους στην ευρωπαϊκή αγορά καλούνταν να αντιμετωπίσουν ορισμένα εμπόδια. Πλην όμως, από τις παρατηρήσεις της 11ης Μαρτίου 2004 προκύπτει με σαφήνεια ότι, κατά την ABB, οι εμπλεκόμενες ιαπωνικές επιχειρήσεις όχι μόνον είχαν επισημάνει την ύπαρξη των εν λόγω εμποδίων, αλλά είχαν αναλάβει έναντι των αντίστοιχων ευρωπαϊκών επιχειρήσεων τη δέσμευση να μη διεισδύσουν στην αγορά του ΕΟΧ. Επομένως, τα εμπόδια εισόδου στην εν λόγω αγορά αποτέλεσαν παράγοντα ο οποίος οδήγησε στη συνομολόγηση του κοινού συμφώνου. Πρέπει, εξάλλου, να επισημανθεί ότι η διαπίστωση αυτή δεν είναι παράδοξη, καθώς, στο πλαίσιο κατανομής αγορών, όπως αυτή για την οποία κάνει εν προκειμένω λόγο η Επιτροπή, είναι εύλογο ένας κατασκευαστής να αποσύρεται από τις αγορές στις οποίες η θέση του είναι ασθενής, παραχωρώντας κατ' ουσίαν τις αγορές αυτές στους ανταγωνιστές του.
- 116 Επιπροσθέτως, είναι αληθές ότι η ABB δήλωσε ότι ουδεμία ρητή συμφωνία υφίστατο με τους Ιάπωνες κατασκευαστές όσον αφορά τη νόθευση διαγωνισμών, τον καθορισμό των τιμών και την κατανομή των έργων εντός του ΕΟΧ. Εντούτοις, θεωρούμενη εντός του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται, η δήλωση αυτή αναφέρεται στη διαμοίραση των εθνικών αγορών μεταξύ των Ευρωπαίων κατασκευαστών ή στη διαμοίραση έργων ΕΜΜΑ εντός του ΕΟΧ. Επομένως, δεν αντιφάσκει προς την ύπαρξη της γενικής δεσμεύσεως των ιαπωνικών εταιρειών να μη διεισδύσουν στην αγορά του ΕΟΧ, στην οποία αναφέρθηκε ρητώς η ABB. Εξάλλου, ουδεμία ανακολουθία παρατηρείται στις δηλώσεις της ABB. Συγκεκριμένα, εφόσον, κατά την ABB, οι ιαπωνικές εταιρείες είχαν δεσμευθεί να μη διεισδύσουν στην αγορά του ΕΟΧ, η εκ μέρους τους συνομολόγηση λεπτομερών συμφωνιών με τους Ευρωπαίους κατασκευαστές για την κατανομή έργων ΕΜΜΑ στην εν λόγω αγορά θα ήταν άσκοπη.

- 117 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι οι δηλώσεις της ABB της 11ης Μαρτίου 2004 δεν είναι διφορούμενες και ότι συνιστούν ενδείξεις περί της υπάρξεως του κοινού συμφώνου.
- 118 Δεύτερον, είναι αληθές ότι ο εξωτερικός σύμβουλος της ABB παρενέβη σε συγκεκριμένη στιγμή της ακροάσεως του Μ. προκειμένου να του επισημάνει εμμέσως ότι η είσοδος των Ιαπώνων κατασκευαστών στην ευρωπαϊκή αγορά θα μπορούσε να αποδειχθεί επωφελής για τους ίδιους, προοπτική για την οποία ο Μ. δεν εμφανιζόταν πεπεισμένος. Κατά συνέπεια, πρέπει να γίνει δεκτό ότι ο Μ. διατηρούσε αμφιβολίες περί του κατά πόσον ένα τέτοιο εγχείρημα ήταν εμπορικώς συμφέρον, γεγονός το οποίο επιβάλλεται να ληφθεί υπόψη κατά την αξιολόγηση του περιεχομένου της μαρτυρίας του. Η προσφεύγουσα δεν εξηγεί, ωστόσο, σε ποιο βαθμό η εν λόγω παρέμβαση του εξωτερικού συμβούλου της ABB πλήττει άλλως πως την αξιοπιστία της μαρτυρίας του Μ.
- 119 Επιπροσθέτως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ορθώς ότι, όπως δύναται να συναχθεί, η μαρτυρία του Μ. δεν είναι αποτέλεσμα εμπεριστατωμένης σκέψεως ούτε αναθεωρήθηκε κατόπιν περισκέψεως και πρόσθετων ελέγχων. Συγκεκριμένα, η μαρτυρία δόθηκε προφορικώς και δεν υφίσταται κάποια ένδειξη από την οποία να προκύπτει ότι η Επιτροπή έθεσε προηγουμένως εγγράφως ερωτήσεις στον Μ. ή ότι εν συνεχεία ο Μ. ήλεγξε και αναθεώρησε τις δηλώσεις του σχετικά με το κοινό σύμφωνο και τα εμπόδια εισόδου στην αγορά του ΕΟΧ.
- 120 Εντούτοις, η προσφεύγουσα δεν προσκομίζει στοιχεία από τα οποία να μπορεί να συναχθεί ότι οι τυχόν αναθεωρήσεις των δηλώσεων του Μ. ήταν προϊόν πίεσεων τις οποίες ενδεχομένως δέχθηκε.
- 121 Το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η μαρτυρία του Μ. δεν είναι παρά έμμεση μαρτυρία πρέπει να απορριφθεί. Συγκεκριμένα, ο Μ. ήταν ένας εκ των εκπροσώπων της ABB στους κόλπους της συμπράξεως κατά το διάστημα 1988-2002, ήτοι καθ' όλη σχεδόν τη διάρκεια λειτουργίας της και ενόσω η ίδια η ABB αποτελούσε ένα εκ των κύριων μελών της. Επομένως, ο Μ. ήταν άμεσος και ουσιώδης μάρτυρας των γεγονότων που ο ίδιος αποκάλυψε.

- 122 Συναφώς, δεν πρέπει βεβαίως να παροράται ότι, με τη μαρτυρία του, ο Μ. επιβεβαίωσε ότι δεν ήταν παρών κατά τη συνομολόγηση του κοινού συμφώνου. Ομοίως, ερωτηθείς εάν το ζήτημα του κοινού συμφώνου εθίγη κατά τις συναντήσεις στις οποίες έλαβε μέρος, ο Μ. απάντησε ότι τούτο δεν ήταν αναγκαίο, αφού το κοινό σύμφωνο εθεωρείτο αυτονόητο. Το στοιχείο αυτό δεν θέτει, ωστόσο, εν αμφιβόλω την αποδεικτική αξία της μαρτυρίας του Μ. Συγκεκριμένα, αφενός, ένας μάρτυρας μπορεί να αποδείξει πλήρως ένα φαινόμενο διαρκείας ακόμη και αν δεν ήταν παρών εν τη γενέσει του. Αφετέρου, μολονότι ο Μ. δήλωσε ότι το ζήτημα του κοινού συμφώνου δεν είχε συζητηθεί ρητώς κατά τις συναντήσεις στις οποίες είχε παρευρεθεί, από τη μαρτυρία του προκύπτει ότι, κατά την άποψή του, τούτο συνέβη διότι το περιεχόμενο του εν λόγω συμφώνου είχε γίνει κατανοητό και αποδεκτό και είχε τεθεί σε εφαρμογή από τους μετέχοντες στη σύμπραξη χωρίς να απαιτείται ειδική προς τούτο συζήτηση.
- 123 Στο πλαίσιο αυτό, επιβάλλεται η επισήμανση ότι η εκ μέρους ομάδας κατασκευαστών δέσμευση περί μη διεισδύσεως σε αγορά, όπως η δέσμευση που, κατά την αιτίαση της Επιτροπής, ανέλαβαν οι Ιάπωνες κατασκευαστές, παραχωρώντας κατ' αυτόν τον τρόπο την εν λόγω αγορά στην άλλη ομάδα, βασίζεται σε απλή σύλληψη η οποία μπορεί να υλοποιηθεί με ευχέρεια. Επιπροσθέτως, η υλοποίηση της εν λόγω ιδέας δεν απαιτεί, κατ' αρχήν, διάδραση μεταξύ των οικείων επιχειρήσεων. Κατά συνέπεια, μια τέτοια δέσμευση μπορεί κάλλιστα να υφίσταται ως άγραφο σύμφωνο, γεγονός που περιορίζει τον κίνδυνο αποκαλύψεώς της. Συναφώς, από τις αιτιολογικές σκέψεις 170 έως 176 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι, εν προκειμένω, τα μέλη της συμπράξεως έλαβαν μια σειρά οργανωτικών και τεχνικών προφυλάξεων προκειμένου να αποτρέψουν τη δημοσιοποίησή της.
- 124 Όσον αφορά το περιεχόμενό της μαρτυρίας του, ο Μ. δήλωσε ότι μεταξύ των Ιαπώνων και των Ευρωπαίων κατασκευαστών υφίστατο σύμφωνο σχετικό με την αμοιβαία προστασία των εγχώριων αγορών, προγενέστερο της συμφωνίας GQ, ότι το σύμφωνο αυτό αποτελούσε αναγκαία συνθήκη για τη συνομολόγηση συμφωνιών για άλλες περιοχές και ότι συμμόρφωση προς τους κανόνες του σήμαινε ότι οι Ιάπωνες κατασκευαστές δεν θα εισέρχονταν στην εσωτερική αγορά των Ευρωπαίων κατασκευαστών, μολονότι, από τεχνικής απόψεως, είχαν τέτοια δυνατότητα. Ο Μ. εξήγησε

επίσης, στο πλαίσιο αυτό, τον μηχανισμό κοινοποιήσεως και καταλογισμού στις ποσοτώσεις, καθώς και το γεγονός ότι τα έργα ΕΜΜΑ στις κατασκευάστριες χώρες δεν αποτελούσαν αντικείμενο συζητήσεων μεταξύ των δύο ομάδων κατασκευαστών και δεν καταλογίζονταν στις προβλεπόμενες από τη συμφωνία GQ ποσοτώσεις.

- 125 Όπως επισημάνθηκε ανωτέρω, με τη σκέψη 118 της παρούσας αποφάσεως, ο Μ. δεν είχε πεισθεί για το κατά πόσον η διείσδυση των ιαπωνικών επιχειρήσεων στην ευρωπαϊκή αγορά ήταν εμπορικά συμφέρουσα για τις ίδιες. Εντούτοις, η θέση του Μ., με την οποία συντασσόταν και ο Ρ., δεν ασκεί επιρροή στο γεγονός ότι, κατά την άποψη τόσο των τεσσάρων μαρτύρων της όσο και της ίδιας της ΑΒΒ, οι ιαπωνικές επιχειρήσεις είχαν αναλάβει τη δέσμευση να μη διεισδύσουν στην αγορά του ΕΟΧ, μολοντί, από τεχνικής απόψεως, ήταν σε θέση να το πράξουν.
- 126 Συναφώς, επιβάλλεται, ομοίως, η επισήμανση ότι η τυχόν έλλειψη εμπορικού ενδιαφέροντος εκ μέρους των Ιαπώνων κατασκευαστών για διείσδυσή τους στην αγορά του ΕΟΧ σε δεδομένη στιγμή δεν καθιστά την ύπαρξη συμφώνου, όπως του κοινού συμφώνου, κενή περιεχομένου. Συγκεκριμένα, αφενός, ένα τέτοιο σύμφωνο δύναται να λειτουργήσει ως εργαλείο για την εξάλειψη του εναπομένου κινδύνου μελλοντικής διεισδύσεως στις οικείες αγορές, σε περίπτωση μεταβολής των συνθηκών ανταγωνισμού, και να παρέχει κατ' αυτόν τον τρόπο μακροπρόθεσμη ασφάλεια στις δύο ομάδες κατασκευαστών, εδραιώνοντας τις αντίστοιχες προνομιούχες θέσεις τους. Αφετέρου, ένα τέτοιο σύμφωνο μπορεί να αποτελεί τη βάση αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των δύο ομάδων. Κατά τις δηλώσεις του Μ., η εμπιστοσύνη αυτή ήταν αναγκαία για την εφαρμογή της συμπράξεως σε παγκόσμια κλίμακα.
- 127 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η μαρτυρία του Μ. συνιστά ένδειξη περί της υπάρξεως του κοινού συμφώνου.
- 128 Τρίτον, εν αντιθέσει προς ό,τι διατείνεται η προσφεύγουσα, ο Wi. δήλωσε ότι η απουσία των ιαπωνικών επιχειρήσεων από την ευρωπαϊκή αγορά ήταν το αποτέλεσμα συστήματος προστασίας της ευρωπαϊκής και ιαπωνικής αγοράς, το οποίο οφειλόταν

στο γεγονός ότι καμία εκ των δύο ομάδων κατασκευαστών δεν επιθυμούσε τη διείσδυση της άλλης στην εσωτερική της αγορά. Ομοίως, ο Ρ. αναφέρθηκε αυθορμήτως σε κοινή συμφωνία με τις ιαπωνικές επιχειρήσεις, κατ' εφαρμογήν της οποίας οι ιαπωνικές επιχειρήσεις δεν θα μετείχαν στην ευρωπαϊκή αγορά και οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις δεν θα μετείχαν στην ιαπωνική αγορά. Επομένως, οι μαρτυρίες του Wi. και του Ρ. δεν μπορούν να θεωρηθούν «αόριστες εικασίες»- τουναντίον, αποτελούν στοιχεία τα οποία επιβεβαιώνουν την ύπαρξη του κοινού συμφώνου.

129 Η ίδια διαπίστωση ισχύει, εξάλλου, και για την τελευταία μαρτυρία του V.-A., η οποία ελήφθη με πρωτοβουλία της ABB. Ερωτηθείς περί της υπάρξεως συμφώνου μεταξύ Ευρωπαίων και Ιαπώνων κατασκευαστών, ο V.-A. αναφέρθηκε σε συμφωνία μεταξύ Ευρωπαίων και Ιαπώνων κατασκευαστών κατ' εφαρμογήν της οποίας οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις δεν θα «χτυπούσαν» τις ιαπωνικές επιχειρήσεις στην ιαπωνική αγορά και αντιστρόφως. Ο V.-A. δήλωσε, επιπλέον, ότι είχε μετάσχει σε συνάντηση μεταξύ των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων και του εκπροσώπου ιαπωνικής επιχειρήσεως με θέμα την τήρηση των όρων της συμφωνίας, η οποία έλαβε χώρα κατόπιν διαπιστώσεως απόπειρας διεισδύσεως, εκ μέρους των ιαπωνικών επιχειρήσεων, στην ευρωπαϊκή αγορά.

130 Το συμπέρασμα που συνάγεται είναι ότι οι δηλώσεις και οι μαρτυρίες που παρέσχε η ABB αποτελούν στοιχεία ικανά να αποδείξουν την ύπαρξη του κοινού συμφώνου, εφόσον αναφέρονται στην ύπαρξη του εν λόγω συμφώνου, περιγράφουν το ουσιώδες περιεχόμενό του και παρέχουν ενδείξεις περί της διάρκειάς του και των μετασχότων σε αυτό.

131 Ομοίως, τα προσκομισθέντα από την ABB στοιχεία εμφανίζουν συνοχή όσον αφορά την ύπαρξη και το βασικό περιεχόμενο του κοινού συμφώνου. Η διάσταση απόψεων που παρατηρείται ως προς το εμπορικό συμφέρον των ιαπωνικών επιχειρήσεων να διεισδύσουν στην ευρωπαϊκή αγορά δεν ασκεί εν προκειμένω επιρροή, λαμβανομένων υπόψη των δηλώσεων περί της υπάρξεως του κοινού συμφώνου, για τις οποίες έγινε λόγος ανωτέρω, με τη σκέψη 125.

- 132 Εξάλλου, οι δηλώσεις της ABB προσκομίσθηκαν επ' ονόματι επιχειρήσεως και, όπως προκύπτει από το περιεχόμενό τους, βασίζονται σε εσωτερικές έρευνες καθώς και σε συζητήσεις με εργαζομένους της ABB. Συνεπώς, πρέπει να τους αναγνωρισθεί ορισμένη αποδεικτική αξία.
- 133 Οι δηλώσεις των τεσσάρων μαρτύρων είναι αξιόπιστες, καθώς προέρχονται από άμεσους μάρτυρες των περιστατικών στα οποία αναφέρονται· εξάλλου, από τις περιστάσεις της υποθέσεως δεν προκύπτει ότι οι εν λόγω μάρτυρες παρακινήθηκαν να υποβάλουν παραποιημένα στοιχεία. Ως εκ τούτου, οι εν λόγω δηλώσεις πρέπει να αντιμετωπισθούν ως στοιχεία αυξημένης αποδεικτικής αξίας.
- 134 Ωστόσο, κατ' επιταγήν της προμνησθείσας με τη σκέψη 90 νομολογίας, το περιεχόμενο των δηλώσεων και των μαρτυριών που προσκόμισε η ABB πρέπει, εν πάση περιπτώσει, να επιβεβαιωθεί από άλλα στοιχεία.

Επί της επιρρώσεως των προσκομισθέντων από την ABB στοιχείων

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 135 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή δεν προβαίνει σε αποχρώσα επίρρωση των προσκομισθέντων από την ABB στοιχείων και, ειδικότερα, δεν επικαλείται κάποιο ομόχρονο των πραγματικών περιστατικών αποδεικτικό στοιχείο.

- 136 Κατ' αρχάς, κατά την προσφεύγουσα, ο ισχυρισμός της Fuji ότι η ίδια ήταν ενήμερη για το κοινό σύμφωνο, ισχυρισμός ο οποίος περιλαμβάνεται στην απάντησή της επί της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, στερείται ερείσματος, δεν αποσαφηνίζεται περαιτέρω και εκφράζει αποκλειστικώς την άποψη της ίδιας. Η Fuji δεν διευκρινίζει, εξάλλου, εάν η ίδια αποτελούσε το μοναδικό μέρος αυτού του συμφώνου, εάν επρόκειτο για σύμφωνο των Ευρωπαϊών κατασκευαστών ή εάν σε αυτό εμπλέκονταν και οι Ιάπωνες κατασκευαστές. Επιπροσθέτως, με την από 11 Ιουλίου 2006 αίτησή της επιεικούς μεταχειρίσεως, η Fuji δεν αναφέρθηκε στην ύπαρξη του κοινού συμφώνου. Μνεία για το σύμφωνο αυτό δεν εντοπίζεται όμως ούτε στις μαρτυρίες πέντε υπαλλήλων της τις οποίες η ίδια η Fuji προσκόμισε.
- 137 Κατά την προσφεύγουσα, οι πρόσθετες δηλώσεις της Fuji, οι οποίες φέρονται ως συνηγορούσες υπέρ της υπάρξεως του κοινού συμφώνου, και, ιδίως, η δήλωση της 21ης Νοεμβρίου 2006 δεν της κοινοποιήθηκαν και, επομένως, δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη.
- 138 Επιπροσθέτως, κατά την προσφεύγουσα, η περιορισμένη αποδεικτική αξία των προσκομισθέντων από τη Fuji στοιχείων επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν χορήγησε στην εν λόγω εταιρεία το ευεργέτημα της επιεικούς μεταχειρίσεως ως αντάλλαγμα για την αποκάλυψη των εν λόγω στοιχείων.
- 139 Δεύτερον, όσον αφορά τη διαπίστωση ότι η Alstom και η Areva δεν αμφισβήτησαν την ύπαρξη του κοινού συμφώνου και ότι η VA TECH δεν την αρνήθηκε ρητώς, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η εξομοίωση της σιωπής με ομολογία συνιστά σαφή παραβίαση της αρχής «ουδείς εαυτόν ένοχον ποιεί», καθώς και των θεμελιωδών αρχών στο πεδίο των αποδείξεων. Εξάλλου, από πρακτικής απόψεως, η ύπαρξη του κοινού συμφώνου στερείτο, σε μεγάλο βαθμό, σημασίας για τους Ευρωπαίους κατασκευαστές και, επομένως, η σιωπή τους ήταν αναμενόμενη. Από πλευράς διαδικασίας, η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι, καθώς η ίδια δεν είχε πρόσβαση στα οικεία έγγραφα, δεν ήταν σε θέση να ελέγξει το βάσιμο του ισχυρισμού της Επιτροπής. Επιπροσθέτως, η προσφεύγουσα εκτιμά ότι η VA TECH αμφισβήτησε τω όντι την ύπαρξη του κοινού συμφώνου.

- 140 Τρίτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η απλή συμμετοχή στις συναντήσεις με τους Ευρωπαίους κατασκευαστές στο πλαίσιο της συμφωνίας GQ ουδεμία σχέση έχει με την ύπαρξη του κοινού συμφώνου.
- 141 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

- 142 Όσον αφορά, πρώτον, τα προσκομισθέντα από τη Fuji στοιχεία, από τις σκέψεις 51 έως 53 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι οι παρατηρήσεις που δεν κοινοποιήθηκαν στην προσφεύγουσα και, ιδίως, οι παρατηρήσεις της Fuji της 21ης Νοεμβρίου 2006 δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως ενοχοποιητικό στοιχείο. Συνεπώς, οι εν λόγω παρατηρήσεις δεν δύναται να λειτουργήσουν προς επιβεβαίωση του περιεχομένου των προσκομισθέντων από την ABB στοιχείων.
- 143 Αντιθέτως, με την απάντησή της επί της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, το οικείο απόσπασμα της οποίας κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα, η Fuji δήλωσε ότι ήταν ενήμερη για το κοινό σύμφωνο κατ' εφαρμογήν του οποίου οι Ιάπωνες κατασκευαστές δεν θα επιχειρούσαν να διεισδύσουν στην ευρωπαϊκή αγορά, διευκρινίζοντας ότι ο κύριος λόγος της απουσίας της Fuji από την αγορά του ΕΟΧ ήταν ότι η εταιρεία δεν αποτελούσε εν δυνάμει σοβαρό προμηθευτή ΕΜΜΑ στην Ευρώπη.
- 144 Πρέπει να γίνει δεκτό ότι η δήλωση αυτή είναι σχετικώς ασαφής, αφού η Fuji αναφέρεται απλώς στη δέσμευση των Ιαπώνων κατασκευαστών να μη διεισδύσουν στην ευρωπαϊκή αγορά. Ωστόσο, με τον τρόπο αυτόν, η Fuji επιβεβαιώνει το ουσιώδες στοιχείο που προκύπτει από τα προσκομισθέντα από την ABB στοιχεία και το οποίο προσάπτει η Επιτροπή στους Ιάπωνες κατασκευαστές. Επομένως, η συγκεκριμένη

δήλωση δεν στερείται εν προκειμένω σημασίας. Τούτο είναι κατά μείζονα λόγο αληθές διότι η περιορισμένη έκταση των στοιχείων που γνώριζε η Fuji μπορεί να εξηγηθεί από τον δευτερεύοντα ρόλο της εντός του καρτέλ και, ειδικότερα, από το γεγονός ότι, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 150 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Fuji ήταν η μόνη ιαπωνική επιχείρηση η οποία δεν ήταν μέλος της επιτροπής της ομάδας των Ιαπώνων κατασκευαστών η οποία ήταν υπεύθυνη, μεταξύ άλλων, για τον συντονισμό των δύο ομάδων κατασκευαστών στο πλαίσιο της συμφωνίας GQ.

- 145 Όσον αφορά τους υπαλλήλους της Fuji, επιβάλλεται η επισήμανση ότι οι εν λόγω υπάλληλοι δεν αμφισβήτησαν την ύπαρξη του κοινού συμφώνου, αλλά τήρησαν απλώς σιωπή ως προς το σημείο αυτό. Επομένως, το περιεχόμενο των δηλώσεων των υπαλλήλων της Fuji δεν θέτει υπό αμφισβήτηση την αποδεικτική αξία της δηλώσεως της Fuji η οποία περιλαμβάνεται στην απάντησή της επί της ανακοινώσεως των αιτιάσεων.
- 146 Όσον αφορά το περιεχόμενο της αιτήσεως επεικούς μεταχειρίσεως, από την παράγραφο 21 της ανακοινώσεως περί επεικούς μεταχειρίσεως προκύπτει ότι, προκειμένου να προβεί η Επιτροπή σε μείωση πρόστιμου, πρέπει τα οικεία αποδεικτικά στοιχεία να έχουν σημαντική αποδεικτική αξία σε σχέση με τα στοιχεία τα οποία έχει ήδη στη διάθεσή της η Επιτροπή. Κατά συνέπεια, είναι θεμιτό η επιχείρηση η οποία επιθυμεί μείωση πρόστιμου να επικεντρώνεται, στο πλαίσιο αιτήσεως επεικούς μεταχειρίσεως την οποία υποβάλλει μετά την αποστολή της απαντήσεως επί της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, στα στοιχεία τα οποία, κατά την άποψή της, δεν έχουν μέχρι τη δεδομένη χρονική στιγμή αποδειχθεί επαρκώς κατά νόμον, προκειμένου αυτά να αξιολογηθούν ως στοιχεία προστιθέμενης αποδεικτικής αξίας. Η παράμετρος αυτή δύναται να αποτελεί και τον λόγο για τον οποίο η οικεία επιχείρηση ενδέχεται να επιλέξει να παραλείψει στοιχεία τα οποία θεωρεί ότι έχουν αποδειχθεί περιτράνως με στοιχεία κοινοποιηθέντα σε προγενέστερο χρόνο.
- 147 Ομοίως, από το γράμμα της παραγράφου 21 της ανακοινώσεως περί επεικούς μεταχειρίσεως συνάγεται ότι δεν αποκλείεται η υποβολή στοιχείων με δεδομένη αποδεικτική αξία, τα οποία όμως αφορούν πραγματικά περιστατικά ήδη αποδειχθέντα με άλλα στοιχεία, να μην οδηγήσει σε καμία μείωση.

- 148 Δεύτερον, από το απόσπασμα της απομαγνητοφωνημένης διαδικασίας ακροάσεως της VA TECH προκύπτει ότι η εν λόγω εταιρεία αμφισβήτησε ρητώς την ύπαρξη του κοινού συμφώνου κατά τη διαδικασία ακροάσεως. Επομένως, ο περί του αντίθετου ισχυρισμός της Επιτροπής δεν ευσταθεί.
- 149 Όσον αφορά τη φερόμενη ως ουδέτερη στάση της Alstom και της Areva, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι δεν βασίσθηκε στο στοιχείο αυτό για τη διαπίστωση της υπάρξεως του κοινού συμφώνου, αλλά απλώς το επισήμανε. Το συγκεκριμένο επιχείρημα της Επιτροπής, καίτοι επιβεβαιούμενο από τη διατύπωση της αιτιολογικής σκέψεως 125 της προσβαλλομένης αποφάσεως, με την οποία δεν αναγνωρίζεται καμία επιβεβαιωτική ισχύς στη θέση της Alstom, της Areva και της VA TECH, εν αντιθέσει προς ό,τι συμβαίνει με τις δηλώσεις της Fuji που επιβεβαιώνουν την ύπαρξη του κοινού συμφώνου, τίθεται εν αμφιβόλω με την αιτιολογική σκέψη 255 της εν λόγω αποφάσεως, με την οποία η Επιτροπή αναφέρεται στη σιωπηρή αναγνώριση της υπάρξεως του κοινού συμφώνου από ορισμένους Ευρωπαίους κατασκευαστές. Εν πάση περιπτώσει, η ουδέτερη στάση της Alstom και της Areva δεν μπορεί να ερμηνευθεί ως απόδειξη της υπάρξεως του κοινού συμφώνου. Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι, στο πλαίσιο διαδικασίας εφαρμογής του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ, το βάρος αποδείξεως φέρει η Επιτροπή, η μη αμφισβήτηση ενός γεγονότος εκ μέρους επιχειρήσεως δεν ισοδυναμεί με απόδειξη του γεγονότος αυτού.
- 150 Τρίτον, όπως επισημαίνει η προσφεύγουσα, το γεγονός και μόνον ότι έλαβε μέρος στις συναντήσεις για τη συμφωνία GQ δεν αποδεικνύει την ύπαρξη του κοινού συμφώνου. Συγκεκριμένα, το καθοριστικής σημασίας ζήτημα είναι εάν, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, οι διάφοροι μετέχοντες εφάρμοζαν το σύμφωνο παράλληλα με τη συμφωνία GQ και σε συνδυασμό με αυτήν.
- 151 Τέταρτον, από την αιτιολογική σκέψη 127 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι, κατά τη συνάντηση της 10ης Ιουλίου 2002, κατά την οποία συζητήθηκε η εξέλιξη των τρόπων λειτουργίας του καρτέλ μετά την αποχώρηση της Siemens και της Hitachi, η Alstom υπέβαλε πρόταση σύμφωνα με την οποία οι Ευρωπαίοι κατασκευαστές θα έπρεπε να περιορισθούν στην Ευρώπη, ενώ οι Ιάπωνες κατασκευαστές

στην Ιαπωνία, απέχοντας από την ευρωπαϊκή αγορά. Εξάλλου, με την αιτιολογική αυτή σκέψη διευκρινίζεται ότι, κατά την επακόλουθη συνάντηση της 15ης Ιουλίου 2002, ο εκπρόσωπος της Hitachi ανέφερε ότι η Hitachi απέρριπτε την πρόταση αυτή, ότι οι Ευρωπαίοι κατασκευαστές είχαν αντιδράσει δηλώνοντας ότι η Ευρώπη, περιλαμβανομένης της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, ήταν η δική τους αγορά και ότι σκόπευαν να διατηρήσουν τις τιμές που εφάρμοζαν στη Δυτική Ευρώπη, επισημαίνοντας επίσης ότι το ζήτημα θα ετίθετο εκ νέου προς συζήτηση, μολονότι τούτο δεν συνέβη.

- 152 Εκ πρώτης όψεως, αυτή η σύνοψη των διαμειθθέντων κατά τις συναντήσεις της 10ης και της 15ης Ιουλίου 2002, η οποία βασίζεται σε προσκομισθέντα από τη Hitachi στοιχεία, αφήνει να εννοηθεί ότι η Alstom πρότεινε τη συνομολόγηση νέου συμφώνου, πρόταση η οποία απορρίφθηκε από τη Hitachi και δεν συζητήθηκε εν συνεχεία, όπερ σημαίνει ότι, τουλάχιστον από τον Ιούλιο του 2002, δεν υπήρχε κανένα σύμφωνο σχετικό με τη συμπεριφορά των Ιαπώνων κατασκευαστών στην αγορά του ΕΟΧ.
- 153 Εντούτοις, από τη σύνοψη αυτή της συναντήσεως της 15ης Ιουλίου 2002 προκύπτει, αφενός, ότι η Hitachi δεν απέρριψε την ιδέα κατανομής των αγορών αυτή καθ' εαυτήν, αλλά μόνο τη συγκεκριμένη πρόταση της Alstom. Αφετέρου, στη σύνοψη αυτή αναφέρεται ότι η Hitachi είχε επισημάνει ότι οι αξιώσεις των Ευρωπαίων κατασκευαστών επεκτείνονταν στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, γεγονός που υποδηλώνει ότι η εναντίωσή της συνδεόταν με τη συγκεκριμένη αυτή πτυχή, αλλά όχι με την κατάσταση στη Δυτική Ευρώπη.
- 154 Επιβάλλεται, ομοίως, η επισημάνση ότι η εκ μέρους της Alstom υποβολή της εν λόγω προτάσεως θέτει εν αμφιβόλω την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας σε σχέση με την κατάσταση του ανταγωνισμού στην αγορά του ΕΟΧ. Συγκεκριμένα, εάν υποθεθεί ότι, όπως διατείνεται η προσφεύγουσα, οι Ιάπωνες κατασκευαστές δεν θεωρούνταν υπολογίσιμοι ανταγωνιστές στην αγορά του ΕΟΧ λόγω των ανυπέρβλητων εμποδίων που έφρασαν την είσοδό τους σε αυτήν, η συνομολόγηση ενός συμφώνου για την αγορά αυτή θα ήταν πράγματι άσκοπη. Στην υποθετική αυτή περίπτωση, οι Ευρωπαίοι κατασκευαστές, έχοντας επίγνωση της παραμέτρου αυτής χάρις στην προνομιούχο θέση τους στην Ευρώπη, δεν θα είχαν κανέναν λόγο να προτείνουν ένα

τέτοιο σύμφωνο. Ωστόσο, από την υποβληθείσα από τη Hitachi σύνοψη προκύπτει ότι η πρόταση της Alstom αφορούσε τόσο την αγορά του ΕΟΧ όσο και την αγορά της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.

- 155 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει δεκτή η ερμηνεία της Επιτροπής, ήτοι ότι, κατά τη συνάντηση της 10ης Ιουλίου 2002, η Alstom πρότεινε την επέκταση του κοινού συμφώνου στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.
- 156 Πέμπτον, όπως επισημαίνεται με την αιτιολογική σκέψη 131 της προσβαλλομένης αποφάσεως, το περιεχόμενο της συμφωνίας GQ έχει έως ορισμένο βαθμό σημασία καθόσον αφορά την ύπαρξη του κοινού συμφώνου.
- 157 Κατά το σημείο 4 του τμήματος «E (E-Members)» του παραρτήματος 2 της συμφωνίας EQ, οι Ευρωπαίοι κατασκευαστές «αποφασίζουν περί της κοινοποίησης των ευρωπαϊκών έργων στην [ομάδα των Ιαπώνων κατασκευαστών]». Από το συγκεκριμένο του παραρτήματος 2 προκύπτει ότι η κοινοποίηση των πληροφοριών έπρεπε να λαμβάνει χώρα προ της αναθέσεως των οικείων έργων EMMA.
- 158 Το στοιχείο αυτό καθιστά δυνατή την απόκρουση, έως ένα βαθμό, της επιχειρηματολογίας της προσφεύγουσας, καθώς υποδηλώνει ότι οι Ευρωπαίοι κατασκευαστές θεωρούσαν ότι οι Ιάπωνες κατασκευαστές ενδέχεται να ενδιαφέρονται τουλάχιστον για τη διαδικασία αναθέσεως ορισμένων έργων EMMA εντός του ΕΟΧ και, συνεπώς, αποτελούσαν δυνητικούς ανταγωνιστές για τα έργα αυτά.
- 159 Εντούτοις, κανένα εκ των στοιχείων της συμφωνίας EQ ή εκ των προσκομισθέντων από την Επιτροπή στοιχείων δεν αποδεικνύει ότι ο οικείος μηχανισμός ετέθη σε εφαρμογή από τους Ευρωπαίους κατασκευαστές ή ότι οι Ιάπωνες κατασκευαστές γνώριζαν την ύπαρξή του. Υπό τις συνθήκες αυτές, η συμφωνία EQ συνιστά απλή ένδειξη του τρόπου με τον οποίο οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις αντιμετώπιζαν τις αντίστοιχες ιαπωνικές.

- 160 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, πρέπει, κατ' αρχάς, να γίνει δεκτό ότι η δήλωση στην οποία προέβη η Fuji με την απάντησή της επί της ανακοινώσεως των αιτιάσεων σκοπεί στην επιβεβαίωση των στοιχείων που παρέσχε η ABB σε σχέση με την ύπαρξη του κοινού συμφώνου· πρόκειται, ωστόσο, για δήλωση περιορισμένης αποδεικτικής αξίας. Ομοίως, η πρόταση την οποία υπέβαλε η Alstom κατά τη συνάντηση της 10ης Ιουλίου 2002 αποδεικνύει ότι το κοινό σύμφωνο υφίστατο κατά τον χρόνο της συναντήσεως. Εξάλλου, το περιεχόμενο της συμφωνίας EQ συνιστά ένδειξη συνηγορούσα υπέρ του ισχυρισμού της Επιτροπής ότι οι Ιάπωνες κατασκευαστές θεωρούνταν υπολογίσιμοι ανταγωνιστές για την ανάληψη ορισμένων έργων ΕΜΜΑ εντός του ΕΟΧ.
- 161 Δεύτερον, ούτε η θέση της VA TECH περί της υπάρξεως του κοινού συμφώνου ούτε αυτή της Alstom ή της Areva, ούτε η απλή συμμετοχή της προσφεύγουσας στις συναντήσεις που έλαβαν χώρα στο πλαίσιο της συμφωνίας GQ αποτελούν στοιχεία ικανά να επιβεβαιώσουν τα στοιχεία που προσκόμισε η ABB σε σχέση με την ύπαρξη του κοινού συμφώνου.

Επί του μηχανισμού κοινοποίησης και καταλογισμού στις ποσοτώσεις

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 162 Πρώτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η επιχειρηματολογία της Επιτροπής περί του μηχανισμού κοινοποίησης και καταλογισμού στις ποσοτώσεις βασίζεται στην εκτίμηση ότι οι Ιάπωνες κατασκευαστές θεωρούνταν δυνητικοί ανταγωνιστές στην αγορά των έργων ΕΜΜΑ εντός του ΕΟΧ. Η εκτίμηση αυτή τίθεται εν αμφιβόλω από τη ρητή δήλωση της VA TECH, κατά την οποία η διάθεση των προϊόντων των Ευρωπαίων κατασκευαστών στην Ιαπωνία και αντιστρόφως ήταν σχεδόν αδύνατη, καθώς και από τη μαρτυρία του Μ., από την οποία προκύπτει ότι η είσοδος στην ευρωπαϊκή αγορά δεν ήταν προσοδοφόρα για τις ιαπωνικές επιχειρήσεις. Συνεπώς, κατά την προσφεύγουσα, τα σχετικά με την κοινοποίηση και τον καταλογισμό στις

ποσοτώσεις επιχειρήματα βασίζονται σε προδήλως εσφαλμένη προκειμένη περι των πραγματικών περιστατικών. Εξάλλου, στο πλαίσιο αυτό, το επιχείρημα της Επιτροπής ότι η ύπαρξη του μηχανισμού καταλογισμού αποδεικνύει την απουσία εμποδίων εισόδου στην ευρωπαϊκή αγορά και, κατά συνέπεια, την ύπαρξη του κοινού συμφώνου είναι προϊόν διάλληλου συλλογισμού.

- 163 Δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι τα επιχειρήματα της Επιτροπής που σχετίζονται με τον μηχανισμό κοινοποίησης και καταλογισμού στις ποσοτώσεις δεν έχουν επαρκές νομικό έρεισμα. Όπως επισημαίνει, η επιχειρηματολογία της Επιτροπής βασίζεται στο γεγονός ότι οι Ιάπωνες κατασκευαστές ενημερώνονταν συστηματικώς για τα έργα ΕΜΜΑ στις λοιπές, πέραν των κατασκευαστριών, ευρωπαϊκές χώρες, προκειμένου να ελέγχουν τον καταλογισμό τους στην κοινή «ευρωπαϊκή» ποσόστωση. Τα στοιχεία, όμως, που επικαλείται η Επιτροπή, πέραν των δηλώσεων της ABB, δεν αποδεικνύουν ούτε τον συστηματικό χαρακτήρα της κοινοποίησης ούτε την ύπαρξη διακρίσεως μεταξύ των κατασκευαστριών χωρών και των λοιπών ευρωπαϊκών χωρών.
- 164 Συναφώς, η προσφεύγουσα υποστηρίζει, κατ' αρχάς, ότι η ίδια δεν αποτελούσε συμβαλλόμενο μέρος στη συμφωνία EQ και ότι, συνεπώς, η συμφωνία αυτή δεν μπορεί παρά να αντιμετωπισθεί ως μονομερής απόφαση των Ευρωπαίων κατασκευαστών. Επιπροσθέτως, κατά την προσφεύγουσα, το παράρτημα 2 της εν λόγω συμφωνίας όχι μόνο δεν προβλέπει συστηματική κοινοποίηση στους Ιάπωνες κατασκευαστές, αλλά, τουναντίον, την αποκλείει, καθώς παρέχει στους Ευρωπαίους κατασκευαστές την ευχέρεια να αποφασίζουν περί της ενδεχόμενης κοινοποίησης των ευρωπαϊκών έργων. Ομοίως, το κείμενο αυτό δεν προβλέπει καταλογισμό των ευρωπαϊκών έργων στην κοινή «ευρωπαϊκή» ποσόστωση.
- 165 Επιπροσθέτως, ο προσκομισθείς από την ABB κατάλογος των έργων ΕΜΜΑ αποτελεί έγγραφο συνταχθέν από την ABB το οποίο δεν κοινοποιήθηκε στα λοιπά μέλη της συμπράξεως. Ως εκ τούτου, κατά την προσφεύγουσα, ο εν λόγω κατάλογος δεν αποδεικνύει συστηματική κοινοποίηση ευρωπαϊκών έργων ΕΜΜΑ στις ιαπωνικές επιχειρήσεις.

166 Τέλος, στο απόσπασμα της αιτήσεως επιεικούς μεταχείρισεως της Hitachi, σύμφωνα με το οποίο η Siemens διένεμε τακτικώς συνοπτικό πίνακα των έργων ΕΜΜΑ που ανετίθεντο στις ευρωπαϊκές και ιαπωνικές επιχειρήσεις, δεν διευκρινίζεται εάν η εν λόγω κοινοποίηση αφορούσε έργα ΕΜΜΑ στην Ευρώπη, ενώ από το περιεχόμενο της συγκεκριμένης δηλώσεως δύναται να συναχθεί ότι τούτο δεν συνέβαινε. Η δήλωση που περιλαμβάνεται στην απάντηση της Hitachi επί της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, κατά την οποία η κοινοποίηση ελάμβανε χώρα προκειμένου να διευκολύνεται ο καταλογισμός, δεν επιβεβαιώνεται από κανέναν άλλον Ιάπωνα κατασκευαστή και διαψεύδεται τόσο από την προσφεύγουσα όσο και από τη Fuji, η οποία επισήμανε ότι πληροφορίες σχετικές με την κατανομή έργων ΕΜΜΑ στην Ευρώπη δεν κοινοποιούνταν συστηματικώς στους Ιάπωνες κατασκευαστές.

167 Τρίτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι ο περιγραφόμενος από την Επιτροπή μηχανισμός κοινοποίησης και καταλογισμού στις ποσοτώσεις είναι πολύπλοκος και δεν εφαρμόζεται αυτομάτως. Επομένως, θα ήταν μάλλον απίθανο να μην είχε γίνει μνεία του μηχανισμού αυτού στη συμφωνία GQ ή σε άλλο ομόχρονο έγγραφο.

168 Τέταρτον, ακόμη και αν υποθεθεί ότι ορισμένα ευρωπαϊκά έργα καταλογίζονταν στην προβλεπόμενη από τη συμφωνία GQ κοινή «ευρωπαϊκή» ποσόστωση, το στοιχείο αυτό δεν συνηγορεί υπέρ παραβάσεως διαπραχθείσας από την προσφεύγουσα. Κατά την προσφεύγουσα, ο καταλογισμός μπορούσε να έχει αποτέλεσμα μόνον εκτός του ΕΟΧ, καθώς παρείχε στους Ιάπωνες κατασκευαστές δικαιώματα για περισσότερα έργα εκτός της συγκεκριμένης ζώνης. Το στοιχείο αυτό δεν ισοδυναμεί, όμως, με παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ.

169 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

- 170 Επιβάλλεται, εκ προοιμίου, η επισήμανση ότι τα επιχειρήματα της Επιτροπής περί του μηχανισμού κοινοποίησης και καταλογισμού στις ποσοτώσεις δεν βασίζονται αποκλειστικώς στην προκείμενη ότι οι Ιάπωνες κατασκευαστές θεωρούνταν υπολογίσιμοι ανταγωνιστές στην αγορά του ΕΟΧ. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή εκτιμά ότι συνέλεξε αποχρώντα στοιχεία περί της υπάρξεως του εν λόγω μηχανισμού. Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να εξετασθεί η αποδεικτική αξία των στοιχείων που προβάλλει η Επιτροπή, ούτως ώστε να εξακριβωθεί εάν αυτά αποδεικνύουν επαρκώς κατά νόμον την ύπαρξη του μηχανισμού κοινοποίησης και καταλογισμού, παρά τις αμφιβολίες που εκφράζουν ορισμένες εκ των εμπλεκόμενων στην υπόθεση επιχειρήσεων.
- 171 Πρέπει να επισημανθεί ότι, με τη μαρτυρία του, ο Μ. επιβεβαίωσε ρητώς την ύπαρξη του μηχανισμού κοινοποίησης και καταλογισμού. Ο Μ. δήλωσε επίσης ότι ο μηχανισμός αυτός δεν αφορούσε τα έργα ΕΜΜΑ στις κατασκευάστριες χώρες, ήτοι στην Ιαπωνία και σε ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες. Αντιθέτως, δεν υποστήριξε ότι το υποστατό ή η σημασία του εν λόγω μηχανισμού ετίθετο εν αμφιβόλω από το γεγονός ότι, κατά την άποψή του, η είσοδος στην αγορά του ΕΟΧ δεν παρουσίαζε εμπορικό ενδιαφέρον για τις ιαπωνικές επιχειρήσεις.
- 172 Η ύπαρξη μηχανισμού ο οποίος συνίστατο στον καταλογισμό της αξίας των έργων ΕΜΜΑ εντός του ΕΟΧ στην προβλεπόμενη από τη συμφωνία GQ διεθνή ποσόστωση επιβεβαιώθηκε επίσης από τις δηλώσεις της ΑΒΒ.
- 173 Όσον αφορά τη συμφωνία ΕQ, με τη σκέψη 157 της παρούσας αποφάσεως επισημάνθηκε ότι το σημείο 4 του τμήματος «Ε (E-Members)» του παραρτήματος 2 αυτής αφορούσε ενδεχόμενη κοινοποίηση πληροφοριών προ της αναθέσεως των οικείων έργων ΕΜΜΑ. Αντιθέτως, η ρήτρα αυτή δεν αφορούσε την παρακολούθηση ήδη ανατεθέντων έργων. Κατά συνέπεια, μολονότι το περιεχόμενο της εν λόγω ρήτρας συνιστά ένδειξη περί του ότι οι Ιάπωνες κατασκευαστές θεωρούνταν υπολογίσιμοι ανταγωνιστές όσον αφορά την ανάληψη ορισμένων έργων ΕΜΜΑ εντός ΕΟΧ, τα

μέτρα που αυτή προέβλεπε δεν αποτελούν μέρος του μηχανισμού κοινοποίησεως και καταλογισμού όπως τον παρουσιάζει η Επιτροπή. Επομένως, το παράρτημα 2 της συμφωνίας ΕQ στερείται σημασίας όσον αφορά την απόδειξη του εν λόγω μηχανισμού.

- 174 Ομοίως, όπως επισημαίνει η προσφεύγουσα, από τον κατάλογο των έργων που προσκόμισε η ABB δεν προκύπτει ότι τα έργα EMMA εντός του ΕΟΧ κοινοποιούνταν συστηματικώς στους Ιάπωνες κατασκευαστές. Συνεπώς, ούτε ο εν λόγω κατάλογος αποδεικνύει την ύπαρξη του μηχανισμού κοινοποίησης και καταλογισμού στις ποσοστώσεις.
- 175 Όσον αφορά τα προσκομισθέντα από τη Hitachi στοιχεία, επιβάλλεται η επισήμανση ότι, θεωρούμενη εντός του συγκεκριμένου που διαμορφώνουν οι αμέσως προηγούμενες αυτής φράσεις, η δήλωση ότι η Siemens διένεμε τακτικώς τους συνοπτικούς πίνακες με μέρος των έργων EMMA που είχαν ανατεθεί στα διάφορα μέλη της συμπράξεως αναφέρεται σε έργα EMMA εκτός ΕΟΧ. Κατά συνέπεια, η δήλωση αυτή στερείται σημασίας όσον αφορά την απόδειξη του περιγραφόμενου από την Επιτροπή μηχανισμού κοινοποίησης και καταλογισμού, ο οποίος αφορά έργα EMMA εντός του ΕΟΧ.
- 176 Αντιθέτως, με την απάντησή της επί της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, η Hitachi δήλωσε ότι, προ της αποχωρήσεώς της από τη σύμπραξη το 1999, οι Ευρωπαίοι κατασκευαστές κοινοποιούσαν στους Ιάπωνες κατασκευαστές τις λεπτομέρειες των έργων EMMA που επρόκειτο να αναλάβουν στην Ευρώπη, με σκοπό τον συνυπολογισμό των έργων αυτών κατά τον καθορισμό της ποσοστώσεως για τα εκτός ΕΟΧ έργα EMMA τα οποία ανετίθεντο στις δύο ομάδες κατασκευαστών κατ' εφαρμογήν της συμφωνίας GQ.
- 177 Η δήλωση αυτή επιβεβαιώνει ρητώς την ύπαρξη, έως το 1999, του μηχανισμού κοινοποίησης και καταλογισμού για τον οποίο κάνει λόγο η Επιτροπή. Επιπλέον, η αποδεικτική αξία της εν λόγω δηλώσεως είναι αυξημένη για δύο λόγους. Αφενός, πρόκειται για μαρτυρία η οποία στρέφεται κατά των συμφερόντων της Hitachi, εφόσον

υποδηλώνει την ύπαρξη σχέσεως μεταξύ των συμπαιγνιακών δραστηριοτήτων εντός του ΕΟΧ και των Ιαπώνων κατασκευαστών και συνιστά, ως εκ τούτου, ενοχοποιητικό στοιχείο. Αφετέρου, από την ανάγνωση του οικείου αποσπάσματος της απαντήσεως επί της ανακοινώσεως των αιτιάσεων προκύπτει ότι η Hitachi δεν είχε επίγνωση των επαγωγικών συλλογισμών στους οποίους ενδέχεται να οδηγήσει η εν λόγω δήλωση.

- 178 Επιπροσθέτως, όπως επισημάνθηκε ανωτέρω, με τη σκέψη 55 της παρούσας αποφάσεως, με τη συμπληρωματική απάντησή της επί της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, η Hitachi δεν αναθεώρησε το περιεχόμενο της δηλώσεώς της περί των πραγματικών περιστατικών που σχετίζονται με τον μηχανισμό κοινοποιήσεως και καταλογισμού.
- 179 Από την πλευρά της, η Fuji, με την απάντησή της επί της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, δήλωσε ότι οι πληροφορίες που αφορούσαν την κατανομή έργων ΕΜΜΑ στις ευρωπαϊκές χώρες που αποκλείονταν από το πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας GQ δεν κοινοποιούνταν συστηματικώς στους Ιάπωνες κατασκευαστές και ότι, συνεπώς, η ίδια αγνοούσε τη λειτουργία της συμφωνίας EQ. Η ύπαρξη του μηχανισμού κοινοποιήσεως και καταλογισμού αμφισβητήθηκε και από την προσφεύγουσα, όπως προκύπτει ιδίως από το απόσπασμα της απομαγνητοφωνημένης διαδικασίας ακροάσεώς της.
- 180 Επιβάλλεται, ωστόσο, η επισήμανση ότι οι θέσεις της Fuji και της προσφεύγουσας δεν είναι αντίθετες προς τα συμφέροντά τους, καθώς σκοπούν στην αμφισβήτηση οιασδήποτε παραβάσεως του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ. Η αποδεικτική τους αξία είναι, επομένως, κατώτερη εκείνης των προσκομισθέντων από την ABB και τη Hitachi στοιχείων.
- 181 Επιπροσθέτως, ο δευτερεύων ρόλος της Fuji εντός του καρτέλ, για τον οποίο έγινε λόγος με τη σκέψη 144 της παρούσας αποφάσεως, εξηγεί ενδεχομένως το γεγονός ότι η Fuji δεν ήταν αποδέκτης όλων των κοινοποιήσεων εκ μέρους της ομάδας των Ευρωπαίων κατασκευαστών. Η παράμετρος αυτή αποδυναμώνει επίσης την αξιοπιστία των δηλώσεων της Fuji ως προς το σημείο αυτό σε σχέση με την αξιοπιστία των

στοιχείων που προσκόμισαν η ABB και η Hitachi, οι οποίες ήταν μέλη των επιτροπών των αντίστοιχων ομάδων και, για τον λόγο αυτό, συνδέονταν στενότερα με τη λεπτομερή λειτουργία της φερόμενης συμπράξεως.

- 182 Εξάλλου, μολονότι είναι αληθές ότι η εφαρμογή του μηχανισμού κοινοποιήσεως και καταλογισμού προϋπέθετε τη λήψη ορισμένων μέτρων, τα μέτρα αυτά δεν ήταν ιδιαίτερος πολύπλοκα, εφόσον συνίσταντο κατ' ουσίαν στην εκ μέρους της ομάδας των Ευρωπαϊών κατασκευαστών κοινοποίηση ορισμένων στοιχείων στην ομάδα των Ιαπώνων κατασκευαστών, κοινοποίηση η οποία, εξάλλου, ελάμβανε χώρα παράλληλα με εκείνη που πραγματοποιείτο κατ' εφαρμογήν της συμφωνίας GQ σε σχέση με τα έργα EMMA εκτός του ΕΟΧ. Κατά συνέπεια, τα εν λόγω μέτρα δεν απαιτούσαν προφανώς έγγραφους κανόνες, δεδομένου άλλωστε ότι τα μέρη συμφωνίας αντίθετης προς τους κανόνες του ανταγωνισμού επιδιώκουν να περιορίζουν τον κίνδυνο αποκαλύψεως της.
- 183 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η ύπαρξη του μηχανισμού κοινοποιήσεως και καταλογισμού έχει αποδειχθεί επαρκώς κατά νόμον από τα προσκομισθέντα από την ABB στοιχεία, όπως αυτά επιβεβαιώνονται από τις δηλώσεις που περιέχονται στην απάντηση της Hitachi επί της ανακοινώσεως των αιτιάσεων.
- 184 Εν αντιθέσει προς ό,τι υποστηρίζει η προσφεύγουσα, από τα στοιχεία για τα οποία έγινε λόγος με την προηγούμενη σκέψη δεν προκύπτει ότι ο μηχανισμός κοινοποιήσεως και καταλογισμού ετέθη σε εφαρμογή περιστασιακώς και κατά διακριτική ευχέρεια. Συγκεκριμένα, μολονότι στις δηλώσεις της ABB και της Hitachi και στη μαρτυρία του Μ. δεν θίγεται ρητώς το ζήτημα αυτό, από τη διατύπωση που χρησιμοποιείται στα οικεία έγγραφα προκύπτει σαφώς ότι η κοινοποίηση αποτελούσε τακτική διαδικασία για το σύνολο των μετεχόντων και των σχετικών έργων. Όπως διευκρινίσθηκε με τη σκέψη 181 της παρούσας αποφάσεως, οι δηλώσεις της Fuji επί του σημείου αυτού υπολείπονται σε αξιοπιστία των στοιχείων που προσκομίσθηκαν από την ABB και τη Hitachi. Εξάλλου, όπως έχει ήδη επισημανθεί με τη σκέψη 173

της παρούσας αποφάσεως, το παράρτημα 2 της συμφωνίας ΕQ δεν αφορά τον μηχανισμό κοινοποίησης και καταλογισμού, όπως αυτός παρουσιάζεται από την Επιτροπή, και, επομένως, στερείται συναφώς σημασίας.

185 Όσον αφορά το χρονικό διάστημα εφαρμογής του μηχανισμού κοινοποίησης και καταλογισμού, οι δηλώσεις της ABB δεν αναφέρονται σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο και, συνεπώς, μπορούν, a priori, να ερμηνευθούν ως αναφερόμενες στη συνολική διάρκεια της παραβάσεως. Οι δηλώσεις του Μ. αφορούν την περίοδο κατά την οποία αυτός μετείχε στις δραστηριότητες της συμπράξεως, ήτοι το διάστημα μεταξύ 1988 και Ιουνίου 2002. Εντούτοις, καθόσον με τη σκέψη 90 της παρούσας αποφάσεως τονίσθηκε ότι τα προσκομισθέντα από την ABB στοιχεία πρέπει να επιβεβαιωθούν από άλλα στοιχεία, επιβάλλεται η επισήμανση ότι οι δηλώσεις της Hitachi αφορούν την περίοδο που προηγείται της χρονικής στιγμής κατά την οποία αυτή αποχώρησε από τη σύμπραξη, το 1999. Επομένως, η ύπαρξη του μηχανισμού κοινοποίησης και καταλογισμού πρέπει να θεωρηθεί αποδεδειγμένη για τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

186 Όσον αφορά τη σημασία του μηχανισμού κοινοποίησης και καταλογισμού στο πλαίσιο της αποδείξεως της υπάρξεως του κοινού συμφώνου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι ο εν λόγω μηχανισμός συνιστά σοβαρή ένδειξη περί του ότι οι Ευρωπαίοι κατασκευαστές θεωρούσαν τους Ιάπωνες κατασκευαστές εν δυνάμει σοβαρούς ανταγωνιστές στην αγορά του ΕΟΧ. Συγκεκριμένα, αν η ευρωπαϊκή αγορά ήταν πράγματι απροσπέλαστη για τους Ιάπωνες κατασκευαστές, λόγω της υπάρξεως εμποδίων εισόδου, οι Ευρωπαίοι κατασκευαστές δεν είχαν λόγο να κοινοποιούν τα αποτελέσματα της αναθέσεως ορισμένων έργων ΕΜΜΑ εντός του ΕΟΧ και, κατά μείζονα λόγο, να καταλογίζουν τα έργα αυτά στην προβλεπόμενη από τη συμφωνία GQ κοινή «ευρωπαϊκή» ποσόστωση, διότι ο καταλογισμός θα είχε ως αποτέλεσμα να στερούνται αυτοί μέρους των έργων ΕΜΜΑ στις καλυπτόμενες από τη συμφωνία GQ περιοχές. Συνεπώς, η ύπαρξη ενός τέτοιου μηχανισμού κοινοποίησης και καταλογισμού σημαίνει ότι οι ιαπωνικές επιχειρήσεις ηδύναντο να διεισδύσουν στην ευρωπαϊκή αγορά. Το γεγονός ότι δεν το έπραξαν οφείλεται στην ειδική προς τούτο δέσμευση που ανέλαβαν, με αντάλλαγμα σημαντικότερο μερίδιο έργων ΕΜΜΑ εκτός του ΕΟΧ. Επομένως, ο επίμαχος μηχανισμός αποτελεί συνδυαστικό κρίκο μεταξύ των συμπαιγνιακών

δραστηριοτήτων εντός του ΕΟΧ και των Ιαπώνων κατασκευαστών και, ως εκ τούτου, έμμεση απόδειξη περί της υπάρξεως του κοινού συμφώνου.

- 187 Το ζήτημα αν ο μηχανισμός κοινοποίησης και καταλογισμού είχε αντίκτυπο στην αγορά του ΕΟΧ στερείται σημασίας στο πλαίσιο της παρούσας υποθέσεως. Συγκεκριμένα, όπως επισημάνθηκε ανωτέρω, με τη σκέψη 97, βάση της αιτιάσεως που η Επιτροπή διατυπώνει με την προσβαλλόμενη απόφαση κατά της προσφεύγουσας είναι η δέσμευση των ιαπωνικών επιχειρήσεων να μη διεισδύσουν στην αγορά του ΕΟΧ, η οποία αποδεικνύεται εμμέσως από την ύπαρξη του μηχανισμού κοινοποίησης και καταλογισμού. Αντιθέτως, από την προσβαλλόμενη απόφαση δεν προκύπτει ότι, κατά την άποψη της Επιτροπής, ο εν λόγω μηχανισμός στοιχειοθετεί αυτοτελή παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ.
- 188 Ομοίως, λαμβανομένης υπόψη της εκτεθείσας με τη σκέψη 186 συλλογιστικής, προκειμένου να μπορεί ο εν λόγω μηχανισμός κοινοποίησης και καταλογισμού να θεωρηθεί λυσιτελής ένδειξη περί της υπάρξεως του κοινού συμφώνου, δεν απαιτείται να αποδειχθεί ότι αυτός δεν αφορούσε τα έργα ΕΜΜΑ στις ευρωπαϊκές κατασκευαστρίες χώρες. Κατά συνέπεια, ενδεχόμενη μη επιβεβαίωση της μαρτυρίας του Μ. επί του σημείου αυτού δεν ασκεί επιρροή.
- 189 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η τακτική κοινοποίηση, στην ομάδα των Ιαπώνων κατασκευαστών, ορισμένων έργων ΕΜΜΑ εντός του ΕΟΧ, μετά την ανάθεσή τους, και ο καταλογισμός των έργων αυτών στην προβλεπόμενη από τη συμφωνία GQ κοινή «ευρωπαϊκή» ποσόστωση έχει αποδειχθεί, όσον αφορά την περίοδο μεταξύ 1988 και 1999, έτος κατά το οποίο η Hitachi αποχώρησε από τη σύμπραξη, με τις δηλώσεις της ΑΒΒ, τις δηλώσεις της Hitachi και τη μαρτυρία του Μ. Επιπροσθέτως, η ύπαρξη του επίμαχου μηχανισμού συνιστά έμμεση απόδειξη περί της υπάρξεως του κοινού συμφώνου για το οποίο κάνει λόγο η Επιτροπή.

Επί των στοιχείων που φέρονται ως διαψεύδοντα την ύπαρξη του κοινού συμφώνου

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- ¹⁹⁰ Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, κατ' αρχάς, ότι από τον φάκελο της υποθέσεως προκύπτει ότι, κατά τη συνάντηση της 15ης Ιουλίου 2002, η Hitachi απέρριψε την υποβληθείσα από την Alstom πρόταση συνομολογήσεως του κοινού συμφώνου.
- ¹⁹¹ Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, δεύτερον, ότι η ύπαρξη του κοινού συμφώνου δεν αμφισβητείται μόνον από την ίδια, αλλά ομοίως από τις Hitachi, Melco, VA TECH και Siemens. Ειδικότερα, η Siemens προσκόμισε δήλωση υπαλλήλου της, του T., μετασχόντος στις δραστηριότητες της συμπράξεως, κατά τον οποίο δεν υφίστατο κανένα σύμφωνο σχετικό με την αποκλειστική κατανομή της ιαπωνικής και της ευρωπαϊκής αγοράς, αντιστοίχως, στις ευρωπαϊκές και στις ιαπωνικές επιχειρήσεις. Όπως όμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, με την προσβαλλόμενη απόφαση η Επιτροπή δεν αναφέρθηκε στο στοιχείο αυτό, αλλά στήριξε τις διαπιστώσεις της στα λοιπά αντιφατικά στοιχεία που παρέσχε η ABB.
- ¹⁹² Η προσφεύγουσα υπενθυμίζει επίσης ότι, κατά την άποψή της, η ύπαρξη του κοινού συμφώνου στερείτο, σε μεγάλο βαθμό, σημασίας για τους Ευρωπαίους κατασκευαστές που είχαν αναγνωρίσει την ύπαρξη ευρωπαϊκής συμπράξεως. Υπό τις συνθήκες αυτές, η σιωπή τους ήταν αναμενόμενη, διότι είχαν συμφέρον να αμφισβητήσουν όσο το δυνατό λιγότερα εκ των πραγματικών περιστατικών, προκειμένου να μη διακυβέυσουν την τύχη των αιτήσεών τους επιεικούς μεταχειρίσεως.
- ¹⁹³ Τρίτον, η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή αγνόηση της συμφωνίας με τίτλο «General Rules for GE Agreement» (στο εξής: συμφωνία GE), η οποία συνομολογήθηκε από τους Ευρωπαίους κατασκευαστές τη 17η Μαρτίου 1987, με σκοπό τη μεταξύ τους διαμοίραση των ευρωπαϊκών έργων EMMA.

194 Κατά την προσφεύγουσα, η ύπαρξη συμφωνίας για τα ευρωπαϊκά έργα ΕΜΜΑ, προγενέστερης της συμφωνίας GQ, αντικρούει, κατ' αρχάς, το επιχείρημα της Επιτροπής ότι το κοινό σύμφωνο διευκόλυνε την εκ μέρους των Ευρωπαίων κατασκευαστών οργάνωση της συμπράξεως για τα εν λόγω έργα. Επιπροσθέτως, η ύπαρξη της συμφωνίας GE θέτει εν αμφιβόλω τη διαπίστωση στην οποία προέβη η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση, ήτοι ότι η ανάθεση έργων ΕΜΜΑ σε διεθνές επίπεδο εγκαινιάσθηκε με την κατανομή της ιαπωνικής αγοράς στους Ιάπωνες κατασκευαστές και της ευρωπαϊκής αγοράς στους Ευρωπαίους κατασκευαστές. Κατά την προσφεύγουσα, η συμπαιγνιακή δραστηριότητα άρχισε όταν οι Ευρωπαίοι κατασκευαστές προέβησαν σε μεταξύ τους διαμοίραση της ευρωπαϊκής αγοράς. Τέλος, καθόσον οι Ευρωπαίοι κατασκευαστές είχαν θέσει σε εφαρμογή σύμπραξη για τα έργα ΕΜΜΑ στην Ευρώπη, δεν είχαν κανένα συμφέρον ούτε να διαμοιράζονται τα εν λόγω έργα με τις ιαπωνικές επιχειρήσεις, οι οποίες δεν θεωρούνταν υπολογίσιμοι ανταγωνιστές στην αγορά του ΕΟΧ, ούτε να προβούν στη συνολολόγηση κοινού συμφώνου με αυτές.

195 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

196 Κατ' αρχάς, όπως επισημάνθηκε με τη σκέψη 155 της παρούσας αποφάσεως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, κατά τη συνάντηση της 10ης Ιουλίου 2002, η Alstom πρότεινε την επέκταση του κοινού συμφώνου, όπως αυτό παρουσιάζεται από την Επιτροπή, στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Το στοιχείο αυτό συνηγορεί υπέρ της υπάρξεως του κοινού συμφώνου.

197 Δεύτερον, η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε σφάλμα δεχόμενη ότι οι δηλώσεις και οι μαρτυρίες της ABB, οι δηλώσεις της Fujii περί της υπάρξεως του κοινού συμφώνου και οι δηλώσεις της Hitachi περί της κοινοποιήσεως και του καταλογισμού έπρεπε να θεωρηθούν σημαντικότερης αποδεικτικής αξίας σε σχέση με τα επιχειρήματα της

προσφεύγουσας, της Hitachi, της Melco, της VA TECH και της Siemens, οι οποίες αμφισβητούν την ύπαρξη του κοινού συμφώνου.

- 198 Συγκεκριμένα, εν αντιθέσει προς την πρώτη ομάδα στοιχείων, τα εν λόγω επιχειρήματα δεν είναι αντίθετα προς τα συμφέροντα των οικείων επιχειρήσεων, αφού σκοπούν στην αμφισβήτηση της υπάρξεως οιασδήποτε παραβάσεως του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ. Η διαπίστωση αυτή ισχύει και για τη μαρτυρία του T., ο οποίος περιέγραψε απλώς το ιστορικό της δημιουργίας της συμφωνίας GQ, αμφισβήτησε την ύπαρξη του κοινού συμφώνου και αναφέρθηκε σε εμπόδια εισόδου τόσο στην αγορά του ΕΟΧ όσο και στην ιαπωνική αγορά. Όσον αφορά, ειδικότερα, το κοινό σύμφωνο, η μαρτυρία του T. δεν προσφέρει στοιχεία νέα σε σχέση με εκείνα που προσκομίσθηκαν από τους αποδέκτες της ανακοίνωσης των αιτιάσεων.
- 199 Επιπροσθέτως, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένης της Siemens, δεν είχαν συμφέρον να αμφισβητήσουν την ύπαρξη του κοινού συμφώνου, καθώς, με την ανακοίνωση των αιτιάσεων, η Επιτροπή είχε ερμηνεύσει το κοινό σύμφωνο ως συμπαιγνιακή συμφωνία μεταξύ Ευρωπαίων και Ιαπώνων κατασκευαστών σχετική με την αγορά του ΕΟΧ, συμφωνία η οποία συνιστούσε, ως εκ τούτου, παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ. Η διαπίστωση αυτή ήταν πράγματι επιζήμια για τα συμφέροντα των Ευρωπαίων κατασκευαστών, τουλάχιστον δυνητικώς, στην περίπτωση κατά την οποία η Επιτροπή δεν απεδείκνυε επαρκώς κατά νόμον το υποστατό των λοιπών αιτιάσεων που διατύπωνε κατ' αυτών.
- 200 Τρίτον, η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας περί της συμφωνίας GE βασίζεται στην προκειμένη ότι η εν λόγω συμφωνία υπεγράφη και ετέθη σε ισχύ ανεξαρτήτως της συμφωνίας GQ ή του κοινού συμφώνου. Συναφώς, δεν αμφισβητείται ότι η συμφωνία GE υπεγράφη προ της συμφωνίας GQ και της συμφωνίας EQ. Εντούτοις, το γεγονός αυτό δεν σημαίνει ότι δεν συνδεόταν με τα λοιπά στοιχεία του διεθνούς καρτέλ, όπως αυτό παρουσιάζεται από την Επιτροπή.

- 201 Συγκεκριμένα, κατά το άρθρο της 15, η συμφωνία GE επρόκειτο αρχικώς να λειτουργήσει ως προσωρινή λύση μέχρι την έναρξη ισχύος της συμφωνίας GQ και, σε αντίθετη περίπτωση, να αποτελέσει αντικείμενο εκ νέου διαπραγματεύσεως μετά την 31η Δεκεμβρίου 1988. Επομένως, συνάγεται ότι, κατά τη συνομολόγηση της συμφωνίας GE, τα μέρη προσέβλεπαν ήδη στη δημιουργία της διεθνούς συμπράξεως και των διαφόρων επιμέρους στοιχείων της, συμπεριλαμβανομένου, κατά τον ισχυρισμό της Επιτροπής, του κοινού συμφώνου. Η ερμηνεία αυτή επιρρωννύεται από τη μαρτυρία του M., κατά την οποία η διεθνής σύμπραξη ήταν αποτέλεσμα σύνθετων πολυετών διαπραγματεύσεων που είχαν λάβει χώρα προ της υπογραφής της συμφωνίας GQ.
- 202 Επιπροσθέτως, κατά τον M., η αμοιβαία δέσμευση των δύο ομάδων κατασκευαστών να μη διεισδύσουν στην εσωτερική αγορά της άλλης ομάδας, η οποία αποτελεί την ουσία του κοινού συμφώνου για το οποίο κάνει λόγο η Επιτροπή, ήταν προγενέστερη της συνομολογήσεως της συμφωνίας GQ. Κατά συνέπεια, η δέσμευση αυτή μπορούσε να ληφθεί υπόψη από τους Ευρωπαίους κατασκευαστές κατά την υπογραφή της συμφωνίας GE.
- 203 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η συμφωνία GE θέτει εν αμφιβολώ την ύπαρξη του κοινού συμφώνου για το οποίο κάνει λόγο η Επιτροπή.

Σφαιρική εκτίμηση

- 204 Από την ανάλυση που πραγματοποιήθηκε με τις σκέψεις 111 έως 189 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει, πρώτον, ότι οι δηλώσεις της ABB και οι μαρτυρίες των εργαζομένων και του πρώην υπαλλήλου της καταδεικνύουν την ύπαρξη κοινού συμφώνου, κατ' εφαρμογήν του οποίου οι Ευρωπαίοι και οι Ιάπωνες κατασκευαστές ανέλαβαν αμοιβαίως τη δέσμευση να μη διεισδύσουν στην εσωτερική αγορά της άλλης ομάδας. Τα στοιχεία αυτά επιτρέπουν τον προσδιορισμό των μετασχόντων στο κοινό σύμφωνο, καθώς και τη συναγωγή του συμπεράσματος ότι, καίτοι πιθανώς

προγενέστερο της συμφωνίας GQ, το κοινό σύμφωνο συνομολογήθηκε το αργότερο κατά τον χρόνο συνάψεως της συμφωνίας GQ.

- 205 Δεύτερον, η ύπαρξη του προαναφερθέντος αμοιβαίου συμφώνου επιβεβαιώνεται από την πρόταση που υπέβαλε η Alstom κατά τη συνάντηση της 10ης Ιουλίου 2002. Υπέρ της αναλήψεως, εκ μέρους των ιαπωνικών επιχειρήσεων, της δεσμεύσεως να μη διεισδύσουν στην ευρωπαϊκή αγορά συνηγορούν και οι δηλώσεις της Fujii.
- 206 Τρίτον, από τις δηλώσεις και τη μαρτυρία της ABB, οι οποίες επιρρωννύονται από τις δηλώσεις της Hitachi, προκύπτει ότι οι Ιάπωνες κατασκευαστές δέχθηκαν, τουλάχιστον κατά το διάστημα 1988-1999, την τακτική κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της αναθέσεως ορισμένων έργων EMMA εντός του EOX και τον καταλογισμό τους στην προβλεπόμενη από τη συμφωνία GQ κοινή «ευρωπαϊκή» ποσόστωση. Ομοίως, όπως προκύπτει από το σημείο 4 του τμήματος «E (E-Members)» του παραρτήματος 2 της συμφωνίας EQ, οι Ευρωπαίοι κατασκευαστές είχαν προβλέψει τη δυνατότητα κοινοποίησης στους Ιάπωνες κατασκευαστές των λεπτομερειών ορισμένων έργων EMMA εντός του EOX προ της αναθέσεώς τους. Τα δύο αυτά στοιχεία υποδηλώνουν ότι οι Ιάπωνες κατασκευαστές θεωρούνταν υπολογίσιμοι ανταγωνιστές για την ανάληψη ορισμένων έργων EMMA εντός του EOX, πλην όμως είχαν αναλάβει τη δέσμευση να μη διεισδύσουν στην ευρωπαϊκή αγορά, αποδεχόμενοι ως αντάλλαγμα σημαντικότερο μερίδιο στην κατανομή έργων EMMA σε άλλες περιοχές. Τα εν λόγω στοιχεία συνιστούν, ως εκ τούτου, έμμεσες αποδείξεις περί της υπάρξεως του κοινού συμφώνου μεταξύ των Ευρωπαίων και των Ιαπώνων κατασκευαστών.
- 207 Επομένως, τα προσκομισθέντα από την Επιτροπή στοιχεία θεμελιώνουν τη θέση της περί της υπάρξεως του κοινού συμφώνου, όπως αυτή συνοψίσθηκε με τη σκέψη 96 της παρούσας αποφάσεως. Αντιθέτως, τα στοιχεία που επικαλέσθηκε η προσφεύγουσα και τα οποία αξιολογήθηκαν με τις σκέψεις 196 έως 203 δεν δύνανται να θέσουν εν αμφιβόλω τη θέση της Επιτροπής. Συνεπώς, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η ύπαρξη του κοινού συμφώνου έχει αποδειχθεί επαρκώς κατά νόμον.

- 208 Όπως επισημάνθηκε με τη σκέψη 101 της παρούσας αποφάσεως, το συμπέρασμα αυτό συνεπάγεται την απόρριψη των αιτιάσεων που η προσφεύγουσα αντλεί από παραβίαση της αρχής του τεκμηρίου αθωότητας και από υπέρβαση, εκ μέρους της Επιτροπής, των ορίων της αρμοδιότητάς της.
- 209 Επιπροσθέτως, εφόσον η διαπίστωση της Επιτροπής περί της υπάρξεως της προσαπτόμενης παραβάσεως δεν στηρίζεται αποκλειστικώς στη συμπεριφορά των οικείων επιχειρήσεων στην αγορά, δεν αρκεί η εκ μέρους της προσφεύγουσας αντικατάσταση της ερμηνείας των αποδεχθέντων από την Επιτροπή πραγματικών περιστατικών με δική της εύλογη εξήγηση. Κατά συνέπεια, η προταθείσα από την προσφεύγουσα εναλλακτική εξήγηση είναι αλυσιτελής όσον αφορά την ύπαρξη της εν λόγω παραβάσεως.
- 210 Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται η απόρριψη του πρώτου λόγου ακυρώσεως.
- 211 Εξάλλου, από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η Επιτροπή μπορούσε να οδηγηθεί στην κατάφαση της υπάρξεως του κοινού συμφώνου χωρίς να λάβει υπόψη ως ενοχοποιητικό στοιχείο τις παρατηρήσεις της Fuji της 21ης Νοεμβρίου 2006. Συνεπώς, συμφώνως προς τις επισημάνσεις στις οποίες προέβη το Γενικό Δικαστήριο με τη σκέψη 53 της παρούσας αποφάσεως, επιβάλλεται η απόρριψη του δευτέρου σκέλους του τρίτου λόγου ακυρώσεως, το οποίο αντλείται από προσβολή του δικαιώματος προσβάσεως στον φάκελο της υποθέσεως και, συνακολούθως, η απόρριψη του τρίτου λόγου στο σύνολό του.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από μη απόδειξη, εκ μέρους της Επιτροπής, ενιαίας και διαρκούς παραβάσεως

- 212 Στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν απέδειξε την ύπαρξη ενιαίας παραβάσεως εμπειρικής της συμφωνίας GQ, το κοινό σύμφωνο και τις αντίθετες προς τους κανόνες του ανταγωνισμού συμπεριφορές των Ευρωπαϊών κατασκευαστών εντός του ΕΟΧ. Στο πλαίσιο του δευτέρου σκέλους του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, η προσφεύγουσα

υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν απέδειξε ούτε την ύπαρξη της συμπράξεως κατά το διάστημα μεταξύ Σεπτεμβρίου 1999 και 25ης Μαρτίου 2002 ούτε τη συμμετοχή της ίδιας στη σύμπραξη κατά το συγκεκριμένο διάστημα.

213 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας.

Επί του πρώτου σκέλους, που αφορά την απόδειξη ενιαίας παραβάσεως

— Επιχειρήματα των διαδίκων

214 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η ύπαρξη του κοινού συμφώνου αποδείχθηκε προσηκόντως, η Επιτροπή δεν απέδειξε ότι η προσφεύγουσα προτίθετο να συνδράμει στη διαμοίραση έργων, στη νόθευση διαγωνισμών, στον καθορισμό τιμών και σε άλλες αντίθετες προς τους κανόνες του ανταγωνισμού συμπεριφορές που οι Ευρωπαίοι κατασκευαστές υιοθέτησαν εντός του ΕΟΧ. Η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή δέχθηκε ότι οι Ευρωπαίοι κατασκευαστές κατέβαλλαν προσπάθειες προκειμένου να μη περιέλθουν εις γνώσιν των Ιαπώνων κατασκευαστών οι δραστηριότητες της διεπόμενης από τη συμφωνία EQ ευρωπαϊκής συμπράξεως, προβαίνοντας ακόμη και στη συνολολόγηση λεπτομερούς αμοιβαίας συμφωνίας περί μη αποκαλύψεως της.

215 Η προσφεύγουσα εκτιμά, ως εκ τούτου, ότι δεν συντρέχουν οι απαιτούμενες από τη νομολογία προϋποθέσεις προκειμένου να μπορεί μια επιχείρηση να θεωρηθεί υπεύθυνη για το σύνολο των πτυχών παραβάσεως και, ειδικότερα, εν προκειμένω, για τη συμπεριφορά των Ευρωπαίων κατασκευαστών. Όπως επισημαίνει η προσφεύγουσα,

η ίδια ουδέποτε μετέσχε σε συναντήσεις σχετικές με τις δραστηριότητες του καρτέλ εντός του ΕΟΧ. Εξάλλου, κατά την προσφεύγουσα, η Επιτροπή δεν απέδειξε ότι η ίδια σκόπευε να συμβάλει με τη συμπεριφορά της στην επίτευξη των κοινών σκοπών που επεδίωκε το σύνολο των μελών της συμπράξεως. Συναφώς, η δυνατότητα και μόνον της προσφεύγουσας να αντιληφθεί την ύπαρξη συμπαιγνιακής συμπεριφοράς εντός του ΕΟΧ δεν αρκεί.

- 216 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει επίσης ότι η Επιτροπή δεν είναι αρμόδια για τη δίωξη και τον κολασμό συμφωνιών που δεν έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού εντός του ΕΟΧ, όπως η συμφωνία GQ.
- 217 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

- 218 Οι συμφωνίες και οι εναρμονισμένες πρακτικές τις οποίες αφορά το άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ είναι κατ' ανάγκην προϊόν της συντρέχουσας δράσεως πλειόνων επιχειρήσεων που, καίτοι, στο σύνολό τους, συναυτουργοί της παραβάσεως, ενδέχεται να μετέχουν σε αυτήν ποικιλοτρόπως, σε συνάρτηση, ιδίως, με τα χαρακτηριστικά της οικείας αγοράς και της θέσεως μίας εκάστης των επιχειρήσεων στην αγορά, των επιδιωκόμενων σκοπών και των τρόπων εκτελέσεως που έχουν προκριθεί ή μελετηθεί. Ωστόσο, το γεγονός και μόνον ότι εκάστη των επιχειρήσεων μετέχει στην παράβαση κατά τρόπο που της προσιδιάζει δεν αρκεί για τον αποκλεισμό της ευθύνης της για το σύνολο της παραβάσεως, συμπεριλαμβανομένων των συμπεριφορών που υιοθετούνται μεν στην πράξη από άλλες μετέχουσες επιχειρήσεις, πλην όμως έχουν το ίδιο επίζημο για τον ανταγωνισμό αντικείμενο ή αποτέλεσμα (απόφαση του Δικαστηρίου της 8ης Ιουλίου 1999, C-49/92 P, Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, Συλλογή 1999, σ. I-4125, σκέψεις 79 και 80). Η προμνησθείσα νομολογία εφαρμόζεται κατ' αναλογίαν στο άρθρο 53, παράγραφος 1, της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ.

- 219 Επομένως, επιχείρηση που έχει μετάσχει σε παράβαση διά συμπεριφοράς η οποία ενέπιπτε στην έννοια της συμφωνίας ή της εναρμονισμένης πρακτικής με αντίθετο προς τους κανόνες του ανταγωνισμού αντικείμενο υπό την έννοια του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ και η οποία είχε ως σκοπό να συμβάλει στην πραγμάτωση της παραβάσεως στο σύνολό της είναι ομοίως υπεύθυνη, καθ' όλη τη διάρκεια της συμμετοχής της στην εν λόγω παράβαση, για τη συμπεριφορά άλλων επιχειρήσεων στο πλαίσιο της αυτής παραβάσεως, οσάκις αποδεικνύεται ότι η συγκεκριμένη επιχείρηση γνώριζε την παραβατική συμπεριφορά των λοιπών μετεχόντων ή ηδύνατο εύλογως να την προβλέψει και αποδεχόταν τον σχετικό κίνδυνο (απόφαση Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, σκέψη 218 ανωτέρω, σκέψη 83). Η προμνησθείσα νομολογία εφαρμόζεται κατ' αναλογίαν στο άρθρο 53, παράγραφος 1, της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ.
- 220 Εν προκειμένω, πρώτον, από την εξέταση του πρώτου λόγου ακυρώσεως προκύπτει ότι οι ιαπωνικές επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένης της προσφεύγουσας, μετέσχαν, από κοινού με τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, στο κοινό σύμφωνο, το οποίο αποτελούσε συμφωνία μεταξύ επιχειρήσεων, υπό την έννοια του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ, αφορώσα την ευρωπαϊκή αγορά των έργων ΕΜΜΑ. Συνεπώς, η Επιτροπή ήταν αρμόδια για τη δίωξη και τον κολασμό της συμμετοχής της προσφεύγουσας στη συμφωνία αυτή. Έξαλλου, η ύπαρξη του κοινού συμφώνου υποδηλώνει ότι οι ιαπωνικές επιχειρήσεις ήταν ενήμερες για το γεγονός ότι τα έργα ΕΜΜΑ εντός του ΕΟΧ ανετίθεντο αποκλειστικώς στους Ευρωπαίους κατασκευαστές.
- 221 Συναφώς, το γεγονός ότι η προσφεύγουσα δεν μετείχε σε συγκεκριμένα συμπαιγνικά μέτρα εντός του ΕΟΧ δεν ασκεί επιρροή. Λαμβανομένης υπόψη της φύσεως της δεσμεύσεως που η ίδια είχε αναλάβει δυνάμει του κοινού συμφώνου, η συμμετοχή της δεν θα ήταν αναγκαία. Συγκεκριμένα, οι Ιάπωνες κατασκευαστές δεν είχαν κανένα συμφέρον να αναμειχθούν στην ανάθεση έργων ΕΜΜΑ εντός του ΕΟΧ, εφόσον επρόκειτο για έργα τα οποία οι ίδιοι είχαν δεσμευθεί να μην αναλάβουν. Μοναδικό τους μέλημα θα ήταν να γνωρίζουν την αξία των οικείων έργων και την ταυτότητα των αναδόχων τους, προκειμένου να είναι σε θέση να παρακολουθούν τον καταλογισμό τους στην προβλεπόμενη από τη συμφωνία GQ κοινή «ευρωπαϊκή» ποσόστωση. Οι πληροφορίες, όμως, αυτές κοινοποιούνταν στους Ιάπωνες κατασκευαστές, τουλάχιστον κατά το διάστημα 1988-1999, μέσω του μηχανισμού κοινοποίησεως.

- 222 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει δεκτό ότι ο παθητικός ρόλος των Ιαπώνων κατασκευαστών σε σχέση με την ανάθεση έργων ΕΜΜΑ στην αγορά του ΕΟΧ δεν οφειλόταν σε επιλογή τους, αλλά στη μορφή της συμμετοχής τους στη σχετική με την αγορά του ΕΟΧ συμφωνία. Η ίδια αυτή συμμετοχή αποτελούσε προϋπόθεση για την εξασφάλιση της αναθέσεως έργων ΕΜΜΑ εντός του ΕΟΧ μεταξύ των Ευρωπαϊκών κατασκευαστών κατ' εφαρμογήν της αρχής της προστασίας των κατασκευαστριών χωρών ή της συμφωνίας ΓΕ.
- 223 Δεύτερον, από τις δηλώσεις της ΑΒΒ και τη μαρτυρία του Μ. συνάγεται εμμέσως ότι, μολονότι δεν μνημονεύοταν ρητώς στη συμφωνία GQ, το κοινό σύμφωνο αποτελούσε τη βάση λειτουργίας της εν λόγω συμφωνίας, καθώς καθιστούσε εφικτή την εδραίωση της εμπιστοσύνης που ήταν αναγκαία για τη λειτουργία της διεθνούς συμπράξεως. Η ύπαρξη συνδέσμου μεταξύ του κοινού συμφώνου και της συμφωνίας GQ επιβεβαιώνεται από τη μαρτυρία του V.-A., ο οποίος αναφέρει ότι, κατά τη συνάντηση για τη συμφωνία GQ, συζητήθηκε μεταξύ των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων και εκπροσώπου των ιαπωνικών επιχειρήσεων το ζήτημα της αναγκαιότητας τηρήσεως του κοινού συμφώνου.
- 224 Τρίτον, ο μηχανισμός κοινοποιήσεως και καταλογισμού στις ποσοστώσεις αποτελεί συνδυαστικό κρίκο μεταξύ των συμπαιγνιακών δραστηριοτήτων των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων εντός του ΕΟΧ και της διεπόμενης από τη συμφωνία GQ διεθνούς συμπράξεως. Συγκεκριμένα, μέσω του μηχανισμού αυτού καθίστατο εφικτός ο συνυπολογισμός των αναθέσεων ορισμένων έργων ΕΜΜΑ εντός του ΕΟΧ κατά την ανάθεση έργων ΕΜΜΑ σε άλλες περιοχές, δυνάμει της συμφωνίας GQ. Η ύπαρξη του εν λόγω μηχανισμού αποδεικνύεται από τις δηλώσεις και τις μαρτυρίες της ΑΒΒ και από τις δηλώσεις της Hitachi.
- 225 Στο πλαίσιο αυτό, από τα προσκομισθέντα από την προσφεύγουσα στοιχεία δεν προκύπτει ότι οι Ευρωπαίοι κατασκευαστές συνήψαν πράγματι συμφωνία περί μη δημοσιοποιήσεως της συμπράξεως ούτε, κατά μείζονα λόγο, ότι, συνεπεία τούτου, επηρεάσθηκε η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των δύο ομάδων κατασκευαστών.

- 226 Τέταρτον, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, λόγω της τακτικής κοινοποίησης των αποτελεσμάτων των προσκλήσεων προς υποβολή προσφορών για ορισμένα έργα ΕΜΜΑ εντός του ΕΟΧ, η οποία ελάμβανε χώρα τουλάχιστον κατά το διάστημα 1988-1999, οι ιαπωνικές επιχειρήσεις θα μπορούσαν ευλόγως να συναγάγουν ότι η ανάθεση έργων ΕΜΜΑ εντός του ΕΟΧ μεταξύ των Ευρωπαϊκών κατασκευαστών ήταν το αποτέλεσμα συμπαιγνιακής συμπεριφοράς. Συγκεκριμένα, το γεγονός ότι μια ομάδα κατασκευαστών ενημερώνεται τακτικά επί σειρά ετών, άνευ πρόδηλου θεμιτού λόγου, για τα αποτελέσματα των προσκλήσεων προς υποβολή προσφορών στις οποίες έχουν λάβει μέρος τα μέλη άλλης ομάδας κατασκευαστών του αυτού βιομηχανικού κλάδου υπερβαίνει τα όρια της συνήθους ανταγωνιστικής συμπεριφοράς. Επομένως, η κοινοποίηση έπρεπε να εγείρει αμφιβολίες ως προς τους όρους υπό τους οποίους ανετίθεντο τα συγκεκριμένα έργα ΕΜΜΑ. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο διότι τα αποτελέσματα προσκλήσεων προς υποβολή προσφορών δεν συνιστούν κατ' ανάγκη δημόσια στοιχεία, ιδίως όσον αφορά τις περιπτώσεις προσκλήσεων εκ μέρους ιδιωτικών επιχειρήσεων, καθώς και τις λεπτομέρειες των προσφορών που τελικώς προκρίνονται.
- 227 Συναφώς, με την αιτιολογική σκέψη 277 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή επισήμανε ορθώς ότι η εκ μέρους των ιαπωνικών επιχειρήσεων γνώση του συμπαιγνιακού χαρακτήρα της αναθέσεως έργων ΕΜΜΑ εντός του ΕΟΧ, γνώση αποκτηθείσα χάρις στον μηχανισμό κοινοποίησης κατά το διάστημα 1988-1999, δεν ηδύνατο να θιγεί από ενδεχόμενη μεταγενέστερη παύση της κοινοποίησης. Το αυτό ισχύει για την ΤΜ Τ & D. Συγκεκριμένα, η ΤΜ Τ & D ανέλαβε τις δραστηριότητες σε θέματα ΕΜΜΑ τις οποίες ασκούσαν μέχρι τότε οι μέτοχοί της, αμφότεροι μέλη της συμπράξεως. Υπό τις συνθήκες αυτές, δύναται να γίνει δεκτό ότι είχε τις ίδιες γνώσεις με τους εν λόγω μετόχους όσον αφορά την ανάθεση έργων ΕΜΜΑ εντός του ΕΟΧ.
- 228 Πέμπτον, το κοινό σύμφωνο, η διεπόμενη από τη συμφωνία GQ διεθνής σύμπραξη και οι συμπαιγνιακές δραστηριότητες των Ευρωπαϊκών κατασκευαστών εντός του ΕΟΧ ετέθησαν σε εφαρμογή ταυτοχρόνως, αφορούσαν τα ίδια προϊόντα και ενέπλεκαν τους ίδιους Ευρωπαίους κατασκευαστές και, όσον αφορά το κοινό σύμφωνο και τη συμφωνία GQ, τους ίδιους Ιάπωνες κατασκευαστές. Ομοίως, τα διάφορα μέτρα στόχευσαν στην επίτευξη κοινού σκοπού, ήτοι στην εγκαθίδρυση συστήματος κατανομής της παγκόσμιας αγοράς έργων ΕΜΜΑ και διαμοιράσεως των έργων αυτών μεταξύ των διαφόρων μετεχόντων στη σύμπραξη.

229 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πλάνη διαπιστώνοντας ότι το κοινό σύμφωνο, η διεπόμενη από τη συμφωνία GQ διεθνής σύμπραξη και οι συμπαιγνιακές δραστηριότητες των Ευρωπαίων κατασκευαστών εντός του ΕΟΧ συνιστούσαν ενιαία παράβαση επιδιώκουσα κοινό σκοπό. Κατά συνέπεια, το πρώτο σκέλος του δευτέρου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου σκέλους, που αφορά την απόδειξη διαρκούς παραβάσεως, καθώς και την απόδειξη της διαρκούς συμμετοχής της προσφεύγουσας σε αυτήν

— Επιχειρήματα των διαδίκων

230 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν απέδειξε ότι η ίδια συμμετείχε στη συμφωνία GQ κατά το διάστημα κατά το οποίο άλλες επιχειρήσεις δεν μετείχαν σε αυτήν, ήτοι κατά το διάστημα μεταξύ Σεπτεμβρίου 1999 και 25ης Μαρτίου 2002.

231 Η προσφεύγουσα επισημαίνει κατ' αρχάς ότι, κατά το εν λόγω διάστημα, λόγω κυρίως της απουσίας της Siemens, η σύμπραξη «είχε καταρρεύσει» και οι συναντήσεις GQ είχαν εξελιχθεί σε ενός είδους άτυπο forum, το οποίο δεν είχε κανένα αντίθετο προς τους κανόνες του ανταγωνισμού αντικείμενο ή αποτέλεσμα.

232 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, περαιτέρω, ότι δεν μετείχε στη συμφωνία GQ κατά το συγκεκριμένο διάστημα. Όπως επισημαίνει, το γεγονός αυτό επιβεβαιώνεται από τη δήλωση της Ateva, κατά την οποία, το 2002, ήταν αναγκαία η προσέγγιση της TM T & D για διαβουλεύσεις σχετικές με την αγορά των EMMA, όπερ σημαίνει ότι η TM T & D δεν ελάμβανε μέρος στις εν εξελίξει διαβουλεύσεις. Εξάλλου, η δήλωση της ABB

περί της συνέχισης της συμπράξεως κατά το διάστημα μεταξύ Σεπτεμβρίου 1999 και Μαρτίου 2002 είναι αντιφατική, καθώς η ABB ισχυρίζεται, αφενός, ότι η προσφεύγουσα συνέχισε τις δραστηριότητες της συμπράξεως και, αφετέρου, ότι η TM T & D επέστρεψε στη σύμπραξη αργότερα, συγχρόνως, μεταξύ άλλων, με τη Siemens. Επιπροσθέτως, η δήλωση της ABB δεν επιβεβαιώνεται, ενώ εξάλλου προέρχεται από επιχείρηση η οποία επεδίωκε απαλλαγή από τα πρόστιμα.

233 Τέλος, η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι οι αναφορές της Επιτροπής στη σύμπραξη όσον αφορά το επίμαχο διάστημα αφορούν τη συμφωνία GQ και, ενδεχομένως, άλλα σύμφωνα που υφίσταντο μεταξύ των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων, αλλά όχι το κοινό σύμφωνο.

234 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

235 Κατά τη νομολογία, οσάκις υφίσταται διαφορά σχετική με την ύπαρξη παραβάσεως, η Επιτροπή, η οποία φέρει το βάρος αποδείξεως των παραβάσεων που διαπιστώνει, οφείλει, κατ' επιταγήν της αρχής της ασφάλειας δικαίου, αρχής την οποία δύνανται να επικαλούνται οι επιχειρηματίες, να προσκομίζει αποχρώντα στοιχεία προς απόδειξη των πραγματικών περιστατικών που στοιχειοθετούν την παράβαση. Όσον αφορά, ειδικότερα, τη διάρκεια της παραβάσεως, στην περίπτωση κατά την οποία ελλείπουν στοιχεία αποδεικνύοντα άμεσα τη διάρκεια αυτή, η εν λόγω αρχή της ασφάλειας δικαίου επιβάλλει στην Επιτροπή την υποχρέωση να προσκομίζει τουλάχιστον αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με πραγματικά περιστατικά που εμφανίζουν αποχρώσα χρονική εγγύτητα, ούτως ώστε να μπορεί ευλόγως να συναχθεί ότι η εν λόγω παράβαση συνεχίσθηκε αδιαλείπτως μεταξύ δύο συγκεκριμένων χρονικών σημείων (αποφάσεις

του Πρωτοδικείου της 7ης Ιουλίου 1994, T-43/92, Dunlop Slazenger κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-441, σκέψη 79· της 6ης Ιουλίου 2000, T-62/98, Volkswagen κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-2707, σκέψη 188, και της 5ης Απριλίου 2006, T-279/02, Degussa κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-897, σκέψεις 114 και 153).

²³⁶ Εξάλλου, το γεγονός ότι η ύπαρξη διαρκούς παραβάσεως δεν αποδείχθηκε ως προς ορισμένες χρονικές περιόδους δεν αποκλείει να γίνει δεκτό ότι η παράβαση διεπράχθη επί συνολικό χρονικό διάστημα εκτενέστερο των εν λόγω περιόδων, εφόσον η διαπίστωση αυτή στηρίζεται σε αντικειμενικά και συγκλίνοντα στοιχεία. Στο πλαίσιο παραβάσεως εκτεινόμενης σε πλείονα έτη, το γεγονός ότι οι εκφάνσεις της συμπράξεως ανάγονται σε διαφορετικά χρονικά διαστήματα, τα οποία παρουσιάζουν ασυνέχειες μακράς ή βραχύτερης διάρκειας, δεν ασκεί επιρροή στη διαπίστωση της υπάρξεως της συμπράξεως αυτής, εφόσον οι επιμέρους πράξεις που συναποτελούν την παράβαση επιδιώκουν κοινό σκοπό και εντάσσονται στο πλαίσιο ενιαίας και διαρκούς παραβάσεως (απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Σεπτεμβρίου 2006, C-113/04 P, Technische Unie κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. I-8831, σκέψη 169).

²³⁷ Όσον αφορά τη συνέχιση της συμπράξεως μεταξύ Σεπτεμβρίου 1999 και Μαρτίου 2002, επιβάλλεται εκ προοιμίου η επισήμανση ότι, καθόσον η δέσμευση την οποία είχαν αναλάβει οι ιαπωνικές επιχειρήσεις βάσει του κοινού συμφώνου δεν συνίστατο σε θετική πράξη αλλά σε παράλειψη, είναι εκ των πραγμάτων δυσχερής η απόδειξη του διαρκούς χαρακτήρα της εφαρμογής του κοινού συμφώνου.

²³⁸ Εντούτοις, πρώτον, από τη μαρτυρία του Μ. προκύπτει ότι, έως την αποχώρησή του από το καρτέλ τον Ιούνιο του 2002, η εφαρμογή τόσο της συμφωνίας GQ όσο και του κοινού συμφώνου συνεχίστηκε με τη συμμετοχή άλλων, πλην της Hitachi, ιαπωνικών επιχειρήσεων, παρά το γεγονός ότι η απουσία της Hitachi και της Siemens καθιστούσε τη λειτουργία των εν λόγω συμφωνιών λιγότερο αποτελεσματική. Τον ίδιο ισχυρισμό προέβαλε με τις δηλώσεις της και η ABB.

- 239 Δεύτερον, με την απάντησή της επί της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, η Fuji επιβεβαιώνει ότι οι ιαπωνικές επιχειρήσεις συμμετείχαν στην παράβαση, συμπεριλαμβανομένου του κοινού συμφώνου, έως τον Σεπτέμβριο του 2000, χρονικό σημείο κατά το οποίο η ίδια αποχώρησε, κατά τον ισχυρισμό της, από τη σύμπραξη.
- 240 Τρίτον, με τη σκέψη 155 της παρούσας αποφάσεως έγινε δεκτό ότι, κατά τη συνάντηση της 10ης Ιουλίου 2002, η Alstom πρότεινε την επέκταση του κοινού συμφώνου στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Το στοιχείο αυτό υποδηλώνει ότι το εν λόγω σύμφωνο υφίστατο τόσο κατά την ημερομηνία της συναντήσεως όσο και επί ορισμένο χρονικό διάστημα προγενέστερο αυτής.
- 241 Τέταρτον, η σταθερή απουσία των Ιαπώνων κατασκευαστών από την ευρωπαϊκή αγορά των έργων ΕΜΜΑ κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα συνηγορεί επίσης υπέρ της διαπιστώσεως ότι η εφαρμογή του κοινού συμφώνου συνεχίστηκε.
- 242 Πέμπτον, καθόσον στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους του υπό εξέταση λόγου ακυρώσεως έγινε δεκτό ότι η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πλάνη διαπιστώνοντας την ύπαρξη ενιαίας παραβάσεως εμπερικλείουσας, μεταξύ άλλων, το κοινό σύμφωνο και τη συμφωνία GQ, πρέπει να γίνει δεκτό, εν αντιθέσει προς ό,τι υποστηρίζει η προσφεύγουσα, ότι η απόδειξη της διαρκούς λειτουργίας της συμφωνίας GQ μεταξύ Σεπτεμβρίου 1999 και Μαρτίου 2002 συνιστά σημαντική ένδειξη ομοίως περί της εφαρμογής του κοινού συμφώνου κατά το εν λόγω διάστημα. Συγκεκριμένα, δεδομένου του ενιαίου χαρακτήρα της παραβάσεως, δύναται ευλόγως να θεωρηθεί ότι ενδεχόμενη εξαφάνιση του κοινού συμφώνου θα διακύβευε τη λειτουργία της συμφωνίας GQ.
- 243 Η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί τις διαπιστώσεις στις οποίες προέβη η Επιτροπή με τις αιτιολογικές σκέψεις 191 έως 196 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ήτοι ότι τον Δεκέμβριο του 2000 και τον Ιανουάριο του 2001 οι ABB, Alstom και Melco αντήλλαξαν σειρά τηλεομοιοτυπημάτων σχετικών με την ανάθεση έργων δυνάμει της συμφωνίας GQ.

- 244 Η προσφεύγουσα επιβεβαίωσε επίσης ότι, εκ των σχετικών με τη συμφωνία GQ συναντήσεων που απαριθμούνται στην αιτιολογική σκέψη 197 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η ίδια έλαβε μέρος στις συναντήσεις της 18ης Μαΐου, της 13ης Ιουλίου και της 14ης Σεπτεμβρίου 2000, ενώ αμφισβήτησε ότι οι λοιπές εκ των απαριθμούμενων συναντήσεων έλαβαν πράγματι χώρα.
- 245 Τέλος, η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί ότι τα απαριθμούμενα στην αιτιολογική σκέψη 198 της προσβαλλομένης αποφάσεως έργα EMMA ανετέθησαν δυνάμει της συμφωνίας GQ, ενώ δεν προσκομίζει στοιχεία από τα οποία δύναται να συναχθεί ότι η ίδια τήρησε αποστάσεις από τα αποτελέσματα των αναθέσεων ή δεν συμμορφώθηκε προς αυτά. Οι εν λόγω αναθέσεις υποδηλώνουν ότι η σύμπραξη ήταν ενεργή ή, τουλάχιστον, παρήγε αποτελέσματα κατά το διάστημα μεταξύ 27ης Αυγούστου 1998, ημερομηνίας κατά την οποία συνομολογήθηκε η συμφωνία για το έργο για το οποίο γίνεται μνεία με την αιτιολογική σκέψη 198, στοιχείο η', της προσβαλλομένης αποφάσεως, και 12ης Οκτωβρίου 2001, ημερομηνίας κατά την οποία η συμφωνία για το έργο για το οποίο γίνεται μνεία με την αιτιολογική σκέψη 198, στοιχείο α', της προσβαλλομένης αποφάσεως έπαυσε να παράγει αποτελέσματα. Συναφώς, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι το άρθρο 81 ΕΚ εφαρμόζεται όταν η σύμπραξη εξακολούθησε να παράγει αποτελέσματα, χωρίς να έχει τυπικώς τερματισθεί (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 10ης Μαρτίου 1992, T-13/89, ICI κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-1021, σκέψη 254, και της 13ης Δεκεμβρίου 2001, T-48/98, Acerinox κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-3859, σκέψη 63). Η προμνησθείσα νομολογία εφαρμόζεται κατ' αναλογίαν στο άρθρο 53, παράγραφος 1, της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ.
- 246 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω στοιχείων, το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι, κατά το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, οι συναντήσεις για τη συμφωνία GQ μετατράπηκαν σε forum το οποίο δεν είχε κανένα αντίθετο προς τον ανταγωνισμό αντικείμενο ή αποτέλεσμα δεν μπορεί να γίνει δεκτό, ανεξαρτήτως εάν το επιχείρημα αυτό είχε ή όχι προβληθεί κατά τη διοικητική διαδικασία. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο διότι το συγκεκριμένο επιχείρημα δεν επιβεβαιώνεται από κανένα άλλο, πέραν των αβάσιμων δηλώσεων της Melco, στοιχείο.
- 247 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι τα αποδεικτικά στοιχεία επί των οποίων η Επιτροπή θεμελιώνει τη διαπίστωσή της περί της εφαρμογής του κοινού συμφώνου και της συμφωνίας GQ κατά το διάστημα μεταξύ Σεπτεμβρίου 1999 και Μαρτίου 2002 σχετίζονται με πραγματικά περιστατικά που εμφανίζουν αποχρώσα χρονική εγγύτητα, γεγονός που σημαίνει ότι η ύπαρξη διαρκούς παραβάσεως έχει αποδειχθεί ως προς το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

- 248 Πρέπει να προστεθεί ότι τα στοιχεία για τα οποία γίνεται λόγος με τις σκέψεις 238 έως 245 της παρούσας αποφάσεως αφορούν τόσο την εφαρμογή του κοινού συμφώνου και της συμφωνίας GQ εν γένει όσο και την ατομική συμμετοχή της προσφεύγουσας στις εν λόγω συμφωνίες. Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο ορισμένων εκ των έργων που απαριθμούνται στην αιτιολογική σκέψη 198 της προσβαλλομένης αποφάσεως, της οποίας το περιεχόμενο δεν αμφισβητήθηκε από την προσφεύγουσα, η προσφεύγουσα ταυτοποιείται ως γραμματέας της ομάδας των Ιαπώνων κατασκευαστών. Το στοιχείο αυτό υποδηλώνει ότι, κατά τον χρόνο αναθέσεως των οικείων έργων, η προσφεύγουσα μετείχε ενεργά στη συμφωνία GQ.
- 249 Στο πλαίσιο αυτό, οι αναφορές, αφενός, στην ανάγκη επικοινωνίας με την TM T & D κατά τις διαπραγματεύσεις που έλαβαν χώρα το 2002 και, αφετέρου, στην επιστροφή της TM T & D στη σύμπραξη το 2002 δύνανται να εξηγηθούν από το γεγονός ότι, κατά το εν λόγω διάστημα, η κοινή εταιρεία της Toshiba και της Melco, η οποία θα ανελάμβανε τις σχετικές με τα έργα EMMA δραστηριότητες των δύο μετόχων, τελούσε υπό σύσταση. Καθόσον, όμως, η TM T & D αποτελούσε νέο σχήμα το οποίο θα συγκέντρωνε τις οικείες δραστηριότητες των δύο μελών της συμπράξεως, οι σχεδιαζόμενες τροποποιήσεις του συστήματος της συμπράξεως θα έπρεπε ευλόγως να συζητηθούν με αυτήν.
- 250 Όσον αφορά το επιχείρημα ότι επιχείρηση που επιδιώκει την απαλλαγή της από πρόστιμα, καθώς και οι εργαζόμενοι και οι πρώην υπάλληλοι αυτής έχουν συμφέρον να εξογκώνουν την επίζημια για τον ανταγωνισμό συμπεριφορά των λοιπών επιχειρήσεων που εμπλέκονται στην έρευνα, επιβάλλεται η παραπομπή στις σκέψεις 94, 95, 111 και 112 της παρούσας αποφάσεως.
- 251 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι η συμμετοχή της προσφεύγουσας στη σύμπραξη κατά το διάστημα μεταξύ Σεπτεμβρίου 1999 και Μαρτίου 2002 έχει αποδειχθεί με στοιχεία που εμφανίζουν αποχρώσα χρονική εγγύτητα.

252 Συνεπώς, επιβάλλεται η απόρριψη του δευτέρου σκέλους του δευτέρου λόγου ακυρώσεως και, συνακολούθως, η απόρριψη του δευτέρου λόγου ακυρώσεως στο σύνολό του.

253 Δεδομένου ότι ουδείς εκ των λόγων ακυρώσεως που προβάλλονται προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως των άρθρων 1 και 2 της προσβαλλομένης αποφάσεως δύναται να ευδοκιμήσει καθόσον αφορά την προσφεύγουσα, επιβάλλεται η απόρριψη του εν λόγω αιτήματος.

2. Επί του αιτήματος ακυρώσεως ή ουσιώδους μειώσεως του επιβληθέντος στην προσφεύγουσα προστίμου

254 Στο πλαίσιο του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το επιβληθέν σε αυτήν πρόστιμο συνεπάγεται δυσμενή διάκριση και είναι υπέρμετρο. Ο συγκεκριμένος λόγος ακυρώσεως διαρθρώνεται σε έξι σκέλη. Το πρώτο σκέλος αντλείται από πεπλανημένη αξιολόγηση της σχετικής σοβαρότητας της συμμετοχής της προσφεύγουσας στην παράβαση. Το δεύτερο σκέλος αντλείται από πεπλανημένο υπολογισμό της διάρκειας της παραβάσεως. Το τρίτο σκέλος αντλείται από μη τήρηση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως όσον αφορά τον υπολογισμό του προστίμου. Το τέταρτο σκέλος αντλείται από πεπλανημένο υπολογισμό του ύψους του βασικού ποσού. Το πέμπτο σκέλος αντλείται από τον υπέρμετρο χαρακτήρα του ύψους του προστίμου σε σχέση με τη διαπραχθείσα από την TM T & D παράβαση. Το έκτο σκέλος αντλείται από πεπλανημένη αξιολόγηση των ελαφρυντικών περιστάσεων.

255 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας.

Επί του πρώτου σκέλους, που αντλείται από πεπλανημένη αξιολόγηση της σχετικής σοβαρότητας της συμμετοχής της προσφεύγουσας στην παράβαση

Επιχειρήματα των διαδίκων

²⁵⁶ Η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι η αναλογία των προστίμων που επιβλήθηκαν στους Ευρωπαίους κατασκευαστές και στους Ιάπωνες κατασκευαστές αντιστοιχεί στην αναλογία των ποσοστώσεων που ορίζονται με τη συμφωνία GQ. Εξ αυτού η προσφεύγουσα συνάγει ότι της επιβλήθηκε πρόστιμο για τη συμπεριφορά της στο πλαίσιο της συμφωνίας GQ. Όπως, όμως, υποστηρίζει, μια τέτοια προσέγγιση είναι εσφαλμένη και συνεπάγεται δυσμενή για την ίδια διάκριση. Κατά την προσφεύγουσα, αφενός, η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη ότι η σχετική σοβαρότητα της συμμετοχής της στη σύμπραξη είναι μικρότερη, καθόσον η ίδια μετέσχε αποκλειστικώς στο κοινό σύμφωνο, ενώ οι Ευρωπαίοι κατασκευαστές μετέσχαν τόσο στο κοινό σύμφωνο όσο και στις σχετικές με τα έργα EMMA εντός του ΕΟΧ συμπαιγνιακές δραστηριότητες. Αφετέρου, επιβάλλοντας στην ίδια κύρωση για συμπεριφορά εκτός του ΕΟΧ, η Επιτροπή υπερέβη τα όρια της αρμοδιότητάς της.

²⁵⁷ Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

²⁵⁸ Κατά τη νομολογία, εφόσον μια παράβαση έχει διαπραχθεί από πλείονες επιχειρήσεις, επιβάλλεται η εξέταση της σχετικής σοβαρότητας της συμμετοχής μίας εκάστης αυτών (βλ. απόφαση Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, σκέψη 218 ανωτέρω,

σκέψη 150 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Επομένως, το γεγονός ότι μια επιχείρηση δεν έχει μετάσχει σε όλες τις επιμέρους πτυχές μιας συμπράξεως ή έχει διαδραματίσει ή σσονα ρόλο στις πτυχές στις οποίες έχει μετάσχει πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση της σοβαρότητας της παραβάσεως και κατά τον υπολογισμό του προστίμου (απόφαση Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, σκέψη 218 ανωτέρω, σκέψη 90).

- ²⁵⁹ Συναφώς, επιβάλλεται εξαρχής η διευκρίνιση ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν επιβάλλει στους αποδέκτες της κυρώσεις για τη συμμετοχή τους στη συμφωνία GQ, συμφωνία η οποία δεν αφορά την αγορά του ΕΟΧ. Συγκεκριμένα, το άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως ορίζει με σαφήνεια ότι η παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ αφορά τον τομέα των έργων ΕΜΜΑ εντός του ΕΟΧ. Συνεπώς, το επιχείρημα περί αναρμοδιότητας της Επιτροπής πρέπει να απορριφθεί.
- ²⁶⁰ Επιπροσθέτως, από την εξέταση του πρώτου λόγου ακυρώσεως προκύπτει ότι η συμμετοχή των Ιαπώνων κατασκευαστών και των Ευρωπαίων κατασκευαστών στις συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές που αφορούν τον ΕΟΧ δεν ήταν της ίδιας φύσεως. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του κοινού συμφώνου, οι ιαπωνικές επιχειρήσεις ανέλαβαν τη δέσμευση να μη διεισδύσουν στην αγορά του ΕΟΧ και, επομένως, η συμμετοχή τους συνίστατο σε παράλειψη. Αντιθέτως, οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις διαμοιράστηκαν τα διάφορα έργα ΕΜΜΑ εντός του ΕΟΧ, μέσω θετικών συμπαιγνικών πράξεων.
- ²⁶¹ Μολοντούτο, οι δύο αυτές μορφές συμμετοχής δεν διαφέρουν ουσιωδώς από πλευράς σοβαρότητας. Συγκεκριμένα, όπως επισημάνθηκε ανωτέρω, με τη σκέψη 221, λαμβανομένης υπόψη της φύσεως της δεσμεύσεως που ανέλαβε η προσφεύγουσα βάσει του κοινού συμφώνου, το γεγονός ότι αυτή δεν συμμετείχε στην ανάθεση έργων ΕΜΜΑ εντός του ΕΟΧ στερείται σημασίας, αφού η παρέμβασή της δεν ήταν αναγκαία. Επομένως, το γεγονός που επικαλείται η προσφεύγουσα δεν ήταν αποτέλεσμα επιλογής της, αλλά απλό επακόλουθο της φύσεως της συμμετοχής της στη

σχετική με την αγορά του ΕΟΧ συμφωνία. Η συμμετοχή δε αυτή αποτελούσε αναγκαίο όρο ο οποίος εξασφάλιζε την ανάθεση των έργων ΕΜΜΑ εντός του ΕΟΧ μεταξύ των Ευρωπαϊών κατασκευαστών συμφώνως προς τους συνομολογηθέντες προς τούτο κανόνες.

- 262 Συνεπώς, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η σοβαρότητα της συμπεριφοράς των ιαπωνικών επιχειρήσεων είναι ανάλογη προς εκείνην της συμπεριφοράς των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων. Το πρώτο σκέλος του τετάρτου λόγου ακυρώσεως πρέπει, επομένως, να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου σκέλους, που αντλείται από πεπλανημένο υπολογισμό της διάρκειας της παραβάσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 263 Η προσφεύγουσα, παραπέμποντας στα εκτεθέντα με τις σκέψεις 230 έως 233 της παρούσας αποφάσεως επιχειρήματα που σχετίζονται με την αναστολή των δραστηριοτήτων της συμπράξεως και της συμμετοχής της ίδιας σε αυτήν κατά το διάστημα μεταξύ Σεπτεμβρίου 1999 και Μαρτίου 2002, υποστηρίζει ότι το ύψος του επιβληθέντος σε αυτήν προστίμου πρέπει να μειωθεί.

- 264 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

- 265 Στο πλαίσιο του υπό εξέταση σκέλους του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, η προσφεύγουσα επαναλαμβάνει απλώς τα επιχειρήματα που εξετάστηκαν ήδη στο πλαίσιο του δευτέρου σκέλους του δευτέρου λόγου ακυρώσεως. Από τις σκέψεις 235 έως 252 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει, όμως, ότι τα εν λόγω επιχειρήματα δεν δύνανται να θεμελιώσουν το συμπέρασμα ότι η Επιτροπή επλανήθη, αφενός, προβαίνοντας στη διαπίστωση ότι η σύμπραξη συνεχίστηκε κατά τους μήνες μεταξύ Σεπτεμβρίου 1999 και 25ης Μαρτίου 2002 και, αφετέρου, κατά τον υπολογισμό της διάρκειας της συμμετοχής της προσφεύγουσας στη σύμπραξη.
- 266 Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται η απόρριψη του υπό εξέταση σκέλους του τετάρτου λόγου ακυρώσεως.

Επί του τρίτου σκέλους, που αντλείται από μη τήρηση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως όσον αφορά τον υπολογισμό του προστίμου

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 267 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν εξήγησε επαρκώς τη μέθοδο υπολογισμού που εφάρμοσε για τον καθορισμό του επιβληθέντος σε αυτήν προστίμου. Η προσφεύγουσα αναφέρεται συναφώς στα προβλήματα που η ίδια αντιμετώπισε κατά τον προσδιορισμό του ποσού που καλείται να καταβάλει στην Επιτροπή και υποστηρίζει ότι η θέση της επιβεβαιώνεται από την άποψη εμπειρων στον τομέα αυτόν οικονομολόγων. Η προσφεύγουσα εκτιμά, εκ τούτου, ότι η Επιτροπή δεν τήρησε την υποχρέωσή της αιτιολογήσεως.

268 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

269 Η απαιτούμενη από το άρθρο 253 ΕΚ αιτιολογία πρέπει να εμφανίζει κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο τη συλλογιστική του θεσμικού οργάνου που εξέδωσε την πράξη, ούτως ώστε, αφενός, οι ενδιαφερόμενοι να είναι σε θέση να γνωρίζουν τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου και, αφετέρου, το αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο να μπορεί να ασκεί τον έλεγχο του (απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Σεπτεμβρίου 2003, C-338/00 P, Volkswagen κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. I-9189, σκέψη 124). Μολονότι, κατ' επιταγήν του άρθρου 253 ΕΚ, η Επιτροπή υποχρεούται να αναφέρει τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που δικαιολογούν την απόφαση, καθώς και τις νομικές εκτιμήσεις που την ώθησαν στη λήψη της, η διάταξη αυτή δεν επιβάλλει στην Επιτροπή την υποχρέωση να προβαίνει σε λεπτομερή πραγμάτευση του συνόλου των πραγματικών και νομικών στοιχείων που εξετάστηκαν κατά τη διοικητική διαδικασία (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 17ης Ιανουαρίου 1984, 43/82 και 63/82, VBVB και VBBB κατά Επιτροπής, Συλλογή 1984, σ. 19, σκέψη 22, της 11ης Ιουλίου 1989, 246/86, Belasco κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 2117, σκέψη 55, και προπαρατεθείσα απόφαση της 18ης Σεπτεμβρίου 2003, Volkswagen κατά Επιτροπής, σκέψη 127). Το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας πράξεως ανταποκρίνεται στις επιταγές του εν λόγω άρθρου πρέπει να εξετάζεται σε συνάρτηση με τις περιστάσεις της συγκεκριμένης περιπτώσεως, ιδίως δε σε συνάρτηση με το περιεχόμενο της πράξεως, τη φύση των προβαλλόμενων λόγων και το συμφέρον που έχουν οι αποδέκτες της πράξεως ή άλλα πρόσωπα τα οποία η πράξη αφορά άμεσα και ατομικά να λάβουν διευκρινίσεις (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Απριλίου 1998, C-367/95 P, Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, Συλλογή 1998, σ. I-1719, σκέψη 63 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Η προμνησθείσα νομολογία εφαρμόζεται κατ' αναλογίαν στις αποφάσεις με τις οποίες η Επιτροπή διαπιστώνει παράβαση του άρθρου 53, παράγραφος 1, της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ.

270 Εν προκειμένω, τα στοιχεία που εκτίθενται με τις αιτιολογικές σκέψεις 471 έως 552 της προσβαλλομένης αποφάσεως επιτρέπουν την κατανόηση της μεθόδου που προέκρινε η Επιτροπή για τον υπολογισμό του προστίμου, καθώς και την παρακολούθηση των διαφόρων σταδίων της.

- 271 Επιπροσθέτως, καθόσον η προσφεύγουσα υποστηρίζει απλώς ότι αντιμετώπισε προβλήματα κατά τον προσδιορισμό του ποσού που καλείται να καταβάλει στην Επιτροπή, χωρίς να διευκρινίζει τη φύση των προβλημάτων αυτών και το στάδιο του υπολογισμού κατά το οποίο παρουσιάστηκαν, και καθόσον δεν αναφέρθηκε κατά τρόπο εμπειριστατωμένο στις παρατηρήσεις των οικονομολόγων τους οποίους, όπως η ίδια διατείνεται, συμβουλευθήκε, το επιχείρημά της που σχετίζεται με την αιτιολόγηση του τρόπου υπολογισμού του ύψους του προστίμου δεν δύναται να αποτελέσει αντικείμενο διεξοδικότερης εξετάσεως.
- 272 Συνεπώς, το τρίτο σκέλος του τετάρτου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τετάρτου σκέλους, που αντλείται από πεπλανημένο υπολογισμό του ύψους του βασικού ποσού

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 273 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το βασικό ποσό του προστίμου είναι αυθαίρετο και συνεπάγεται διακρίσεις.
- 274 Πρώτον, κατά την προσφεύγουσα, η Επιτροπή υπολόγισε τα επιβληθέντα πρόστιμα βάσει του κύκλου εργασιών που σχετίζεται τόσο με τους ΕΜΜΑ ως ανεξάρτητο προϊόν όσο και με τους υποσταθμούς ηλεκτρικής ενέργειας που βασίζονται σε ΕΜΜΑ. Η προσέγγιση αυτή είναι δυσμενής για τους Ιάπωνες κατασκευαστές, καθώς τα έργα ΕΜΜΑ στη Μέση Ανατολή και στην Ασία, τα οποία υλοποιούνται εν γένει από Ιάπωνες κατασκευαστές, αφορούν συχνά ετοιμοπαράδοτους υποσταθμούς και εμπειρικλείουν, συνεπώς, προϊόντα και υπηρεσίες διαφορετικά των ΕΜΜΑ. Επομένως, ο

κύκλος εργασιών των Ιαπώνων κατασκευαστών τείνει εν γένει να είναι μεγαλύτερος εκείνου των Ευρωπαϊών κατασκευαστών.

275 Δεύτερον, προκειμένου να προσδιορίσει τα μερίδια αγοράς των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων, η Επιτροπή στηρίχθηκε στον κύκλο εργασιών του έτους 2003, ήτοι του τελευταίου πλήρους έτους της παραβάσεως, ενώ για τον προσδιορισμό των μεριδίων αγοράς των Ιαπώνων κατασκευαστών βασίσθηκε, άνευ πειστικής αιτιολογίας, στον υψηλότερο κύκλο εργασιών του έτους 2001. Κατά την προσφεύγουσα, η Επιτροπή όφειλε να χρησιμοποιήσει ως βάση τους κύκλους εργασιών του έτους 2003 για το σύνολο των μετασχόντων στη σύμπραξη, διαιρώντας διά δύο τους κύκλους εργασιών των δύο κοινών επιχειρήσεων οι οποίες συγκέντρωναν κατά τον χρόνο εκείνον τις σχετικές με έργα ΕΜΜΑ δραστηριότητες των τεσσάρων Ιαπώνων κατασκευαστών. Μια τέτοια προσέγγιση θα ήταν συνεπής με τη μεταχείριση των Ευρωπαϊών κατασκευαστών, καθώς και με την πρακτική της Επιτροπής στο πεδίο λήψεως αποφάσεων.

276 Τρίτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή την συμπεριέλαβε εσφαλμένως στην ίδια ομάδα με την Alstom και την Areva. Κατά την προσφεύγουσα, αν υποθεθεί ότι ο κύκλος εργασιών του έτους 2003 χρησιμοποιήθηκε ως βάση για τον υπολογισμό του ύψους του βασικού ποσού του επιβληθέντος σε αυτήν προστίμου, η διαφορά του μεριδίου αγοράς της από εκείνα της Alstom και της Areva είναι μεγαλύτερη της διαφοράς που το μερίδιο αγοράς της παρουσίαζε σε σχέση με εκείνα των επιχειρήσεων που ανήκαν στην κατώτερη ομάδα, γεγονός που σημαίνει ότι η προσφεύγουσα έπρεπε να καταταγεί στην κατώτερη αυτή ομάδα.

277 Όσον αφορά την πρώτη αιτίαση, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το γεγονός και μόνον ότι ο συνυπολογισμός ορισμένων προϊόντων οδηγεί σε υψηλότερο κύκλο εργασιών δεν συνιστά απόδειξη διακρίσεως.

278 Όσον αφορά τη δεύτερη αιτίαση, η Επιτροπή επισημαίνει ότι επέλεξε το έτος 2001 ως έτος αναφοράς διότι επρόκειτο για το έτος που προηγείτο της ιδρύσεως της κοινής εταιρείας της προσφεύγουσας και της Melco, ήτοι της εταιρείας TM T & D. Η καθής

διευκρινίζει, συναφώς, ότι οι μητρικές εταιρείες έλαβαν μεμονωμένως μέρος στη σύμπραξη κατά το μεγαλύτερο μέρος της διάρκειάς της και ότι, ως εκ τούτου, κρίθηκε πιο ενδεδειγμένος ο υπολογισμός των βασικών ποσών βάσει των αντίστοιχων κύκλων εργασιών τους, προκειμένου ιδίως να ληφθούν υπόψη οι διαφορές που εμφάνιζαν τα ατομικά μερίδιά τους στην αγορά κατά τον χρόνο ιδρύσεως της TM T & D.

- 279 Τρίτον, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η αιτίαση που σχετίζεται με την τοποθέτηση της προσφεύγουσας σε συγκεκριμένη ομάδα μπορεί να ευδοκιμήσει μόνον εφόσον ευδοκιμήσει και η αιτίαση περί της επιλογής του έτους αναφοράς. Τούτο, όμως, δεν δύναται να συμβεί εν προκειμένω.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

- 280 Επιβάλλεται, εκ προοιμίου, η επισήμανση ότι η Επιτροπή διαθέτει διακριτική ευχέρεια κατά τον καθορισμό του ύψους των προστίμων, προκειμένου να κατευθύνει τη συμπεριφορά των επιχειρήσεων στην τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού (βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 29ης Απριλίου 2004, T-236/01, T-239/01, T-244/01 έως T-246/01, T-251/01 και T-252/01, Tokai Carbon κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. II-1181, σκέψη 216 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 281 Το ύψος του προστίμου καθορίζεται από την Επιτροπή σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα της παραβάσεως και, κατά περίπτωση, με τη διάρκεια της. Η σοβαρότητα της παραβάσεως πρέπει να αξιολογείται βάσει κριτηρίων όπως οι ιδιαίτερες περιστάσεις της υποθέσεως, το πλαίσιο στο οποίο αυτή εντάσσεται και η αποτρεπτική λειτουργία των προστίμων. Αντικειμενικά στοιχεία όπως το περιεχόμενο και η διάρκεια των επιζήμιων για τον ανταγωνισμό συμπεριφορών, ο αριθμός και η έντασή τους, η έκταση της επηρεασθείσας αγοράς και η βλάβη που προκλήθηκε στη δημόσια οικονομική τάξη πρέπει να λαμβάνονται υπόψη. Κατά τη σχετική εξέταση πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη το σχετικό μέγεθος των ευθυνόμενων επιχειρήσεων και το μερίδιο

της αγοράς που κατέχουν, καθώς και η τυχόν καθ' υποτροπήν υιοθέτηση τέτοιων συμπεριφορών (απόφαση Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 40 ανωτέρω, σκέψεις 89 έως 91).

282 Εντούτοις, οσάκις η Επιτροπή αποφασίζει να επιβάλει πρόστιμα δυνάμει του δικαίου του ανταγωνισμού, οφείλει να τηρεί τις γενικές αρχές του δικαίου, μεταξύ των οποίων καταλέγεται η αρχή της ίσης μεταχείρισεως, όπως αυτή ερμηνεύεται από τα κοινοτικά δικαιοδοτικά όργανα (απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Σεπτεμβρίου 2006, T-59/02 R, Archer Daniels Midland κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-3627, σκέψη 315). Κατά πάγια νομολογία, η αρχή της ίσης μεταχείρισεως ή της απαγορεύσεως των διακρίσεων επιβάλλει να μην αντιμετωπίζονται κατά τρόπο διαφορετικό παρόμοιες καταστάσεις και κατά τρόπο όμοιο διαφορετικές καταστάσεις, εκτός αν μια τέτοια αντιμετώπιση δικαιολογείται αντικειμενικώς (βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Μαΐου 1998, T-311/94, BPB de Eendracht κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-1129, σκέψη 309 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

283 Επιπλέον, καθόσον βάση για τον προσδιορισμό των σχέσεων μεταξύ των επιβλητέων προστίμων πρέπει να αποτελεί ο κύκλος εργασιών των αναμειγμένων στην ίδια παράβαση επιχειρήσεων, επιβάλλεται η οριοθέτηση του χρονικού διαστήματος που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη προκειμένου οι προκύπτοντες κύκλοι εργασιών να είναι όσο το δυνατόν ανάλογοι (απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Ιουνίου 1983, 100/80 έως 103/80, Musique Diffusion française κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 1825, σκέψη 122).

284 Εν προκειμένω, από τις αιτιολογικές σκέψεις 480 έως 490 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι, κατά τον υπολογισμό των βασικών ποσών, η Επιτροπή αποφάσισε, συμφώνως προς το σημείο 1 Α των κατευθυντήριων γραμμών για τον υπολογισμό των προστίμων, να εφαρμόσει στους μετασχόντες στη σύμπραξη διαφοροποιημένη μεταχείριση σε συνάρτηση με την ικανότητά τους να βλάψουν τον ανταγωνισμό. Προς τούτο, η Επιτροπή κατέταξε τις διάφορες επιχειρήσεις σε πέντε ομάδες με βάση τον κύκλο εργασιών που επέτυχαν σε παγκόσμιο επίπεδο από τις πωλήσεις ΕΜΜΑ. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή έκρινε ότι οι κύκλοι εργασιών που

συνδέονταν αποκλειστικώς με την αγορά του ΕΟΧ δεν συνιστούσαν αξιόπιστο κριτήριο αξιολογήσεως, καθόσον σκοπός του κοινού συμφώνου ήταν να εξασφαλισθεί η αποχή των Ιαπώνων κατασκευαστών από την εν λόγω αγορά.

285 Όσον αφορά τα προϊόντα που πρέπει να ληφθούν υπόψη για τον προσδιορισμό του κύκλου εργασιών των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, επιβάλλεται η επισήμανση ότι, κατά την προμνησθείσα με τη σκέψη 281 νομολογία, η Επιτροπή οφείλει, μεταξύ άλλων, να λάβει υπόψη την έκταση της επηρεασθείσας αγοράς. Εν προκειμένω, όπως επισημαίνεται με την αιτιολογική σκέψη 9 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η σύμπραξη αφορούσε τόσο τους ΕΜΜΑ ως ανεξάρτητο προϊόν όσο και τους υποσταθμούς που περιελάμβαναν ΕΜΜΑ. Συνεπώς, η Επιτροπή, δεν υπέπεσε σε σφάλμα υπολογίζοντας το βασικό ποσό των προστίμων των οικείων επιχειρήσεων με βάση τους κύκλους εργασιών που σχετιζόνταν με τα συγκεκριμένα προϊόντα. Επομένως, το επιχείρημα που προβάλλει συναφώς η προσφεύγουσα πρέπει να απορριφθεί.

286 Όσον αφορά την επιλογή του έτους αναφοράς, από τις αιτιολογικές σκέψεις 481, 482 και 484 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι, κατά τον υπολογισμό της αξίας των παγκόσμιων πωλήσεων, η Επιτροπή έλαβε υπόψη το έτος 2001 για την προσφεύγουσα, τη Fuji, τη Hitachi και τη Melco, ενώ βασίσθηκε στο έτος 2003, ήτοι στο τελευταίο πλήρες έτος της παραβάσεως, προκειμένου για τους Ευρωπαίους κατασκευαστές. Ομοίως, κατά τον υπολογισμό του βασικού ποσού των προστίμων της προσφεύγουσας, της Fuji, της Hitachi και της Melco για την περίοδο συμμετοχής τους στη σύμπραξη ως μεμονωμένων επιχειρήσεων ελήφθη υπόψη ο κύκλος εργασιών τους το 2001, ενώ το βασικό ποσό των προστίμων των Ευρωπαίων κατασκευαστών υπολογίσθηκε βάσει του κύκλου εργασιών τους το 2003.

287 Επομένως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όσον αφορά την επιλογή του έτους αναφοράς, η Επιτροπή δεν αντιμετώπισε τους Ιάπωνες κατασκευαστές, μεταξύ των οποίων καταλέγεται η προσφεύγουσα, και τους Ευρωπαίους κατασκευαστές κατά τρόπο όμοιο. Ως εκ τούτου, κατ' επιταγήν της προμνησθείσας με τη σκέψη 282 νομολογικής θέσεως, είναι αναγκαίο να εξετασθεί αν η διαφοροποιημένη αυτή μεταχείριση δικαιολογείται αντικειμενικώς.

- 288 Συναφώς, με την αιτιολογική σκέψη 482 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή επισήμανε ότι η επιλογή του έτους 2001 ως έτους αναφοράς για την προσφεύγουσα δικαιολογείτο από το γεγονός ότι, κατά το μεγαλύτερο μέρος της διάρκειας της παραβάσεως, η προσφεύγουσα μετείχε στη σύμπραξη ως μεμονωμένη επιχείρηση και όχι μέσω της κοινής εταιρείας TM T & D, η οποία είχε αναλάβει το 2002 τις σχετικές με τους EMMA δραστηριότητες της προσφεύγουσας και της Melco.
- 289 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση η Επιτροπή διευκρίνισε ότι σκοπός της ήταν να λάβει υπόψη την ανισοβαρή ανταγωνιστική θέση των δύο μετόχων της TM T & D κατά τον χρόνο ιδρύσεως της εν λόγω εταιρείας, η οποία οφειλόταν στο γεγονός ότι το μερίδιο της Melco στην παγκόσμια αγορά EMMA ήταν σημαντικά υψηλότερο εκείνου της προσφεύγουσας. Κατά την Επιτροπή, η επιλογή ως έτους αναφοράς του τελευταίου πλήρους έτους συμμετοχής της προσφεύγουσας και της Melco στη σύμπραξη ως μεμονωμένων επιχειρήσεων, ήτοι του έτους 2001, επέτρεπε τη συνεκτίμηση αυτής της αποκλίσεως κατά τον υπολογισμό του ύψους των προστίμων, συνεκτίμηση η οποία θα ήταν αδύνατη εάν εφαρμοζόταν ως μέθοδος η κατανομή του κύκλου εργασιών της TM T & D κατά το έτος 2003 μεταξύ των δύο μετόχων με βάση την αντίστοιχη συμμετοχή τους στην κοινή εταιρεία.
- 290 Ο σκοπός τον οποίο επικαλείται η Επιτροπή είναι θεμιτός, καθώς καθιστά δυνατή τη σύγκριση της ικανότητας των μετόχων κοινής εταιρείας να προκαλέσουν ζημία στον ανταγωνισμό κατά το διάστημα που προηγείται της συστάσεώς της.
- 291 Εντούτοις, είναι εν προκειμένω σαφές ότι, για την επίτευξη του σκοπού που επεδίωκε, η Επιτροπή θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει άλλες μεθόδους, αποφεύγοντας την άνιση μεταχείριση των Ιαπώνων και των Ευρωπαίων κατασκευαστών όσον αφορά την επιλογή του έτους αναφοράς. Επί παραδείγματι, κατά τον υπολογισμό των προστίμων της προσφεύγουσας και της Melco για το προ της συστάσεως της TM T & D διάστημα, η Επιτροπή θα μπορούσε να στηριχθεί στο βασικό ποσό του προστίμου της TM T & D, υπολογίζοντάς το επί τη βάσει του κύκλου εργασιών της εν λόγω εταιρείας κατά το έτος 2003 και κατανέμοντάς το μεταξύ της προσφεύγουσας και της Melco βάσει του ποσοστού των πωλήσεων που αυτές είχαν πραγματοποιήσει κατά το τελευταίο προ της συστάσεως της κοινής τους εταιρείας έτος, ήτοι το 2001.

- 292 Συνεπώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, εν προκειμένω, η βούληση της Επιτροπής να αποτυπώσει πιστά, κατά τον υπολογισμό των προστίμων, τη σχετική θέση της προσφεύγουσας και της Melco δεν δικαιολογεί την άنيση μεταχείριση που η προσφεύγουσα υπέστη.
- 293 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, επιλέγοντας το έτος 2001 ως έτος αναφοράς για τον προσδιορισμό της αξίας των παγκόσμιων πωλήσεων των Ιαπώνων κατασκευαστών και τον υπολογισμό του προστίμου της προσφεύγουσας για την ατομική συμμετοχή της στη σύμπραξη, η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως.
- 294 Η παραβίαση αυτή καθιστά αυτομάτως πλημμελή τον υπολογισμό του προστίμου που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα, με το άρθρο 2, στοιχείο θ', της προσβαλλομένης αποφάσεως, για τη συμμετοχή της στη σύμπραξη ως μεμονωμένης επιχειρήσεως. Η παραβίαση αυτή θίγει εμμέσως, μέσω του προσδιορισμού της αξίας των παγκόσμιων πωλήσεων και των μεριδίων αγοράς, και τον υπολογισμό του προστίμου που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα με το άρθρο 2, στοιχείο η', της προσβαλλομένης αποφάσεως, για το διάστημα λειτουργίας της TM T & D.
- 295 Επομένως, το τέταρτο σκέλος του τετάρτου λόγου ακυρώσεως πρέπει να γίνει δεκτό και, συνακολούθως, να ακυρωθεί το άρθρο 2, στοιχεία η' και θ', της προσβαλλομένης αποφάσεως. Αντιθέτως, το άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν χρήζει ακυρώσεως ή τροποποιήσεως, δεδομένου ότι το περιεχόμενό του δεν επηρεάστηκε από την επιλογή του έτους αναφοράς.
- 296 Εξάλλου, η εξέταση του πέμπτου και του έκτου σκέλους του τετάρτου λόγου ακυρώσεως παρέλκει. Συγκεκριμένα, ακόμη και αν ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως ευδοκίμοιζε ως προς τα δύο αυτά σκέλη, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν θα μπορούσε να ακυρωθεί κατά τμήμα μεγαλύτερο εκείνου που το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ως ακυρωτέο με την προηγούμενη σκέψη.

297 Τέλος, λαμβανομένου υπόψη ότι η διαπιστωθείσα παρανομία έγκειται στην ίδια την επιλογή της βάσεως υπολογισμού του επιβληθέντος στην προσφεύγουσα προστίμου, το Γενικό Δικαστήριο δεν είναι σε θέση να προβεί στον υπολογισμό του εν λόγω προστίμου. Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την εκ μέρους του άσκηση της εξουσίας πλήρους δικαιοδοσίας και, συνακολούθως, για την τροποποίηση του άρθρου 2, στοιχεία η' και θ', της προσβαλλομένης αποφάσεως.

Επί των δικαστικών εξόδων

298 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων, το Γενικό Δικαστήριο δύναται να κατανείμει τα έξοδα ή να αποφασίσει ότι έκαστος των διαδίκων φέρει τα δικαστικά έξοδά του.

299 Καθόσον το αίτημα περί ακυρώσεως του άρθρου 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως έχει απορριφθεί, η προσφεύγουσα ηττήθηκε κατά σημαντικό τμήμα, έστω και αν μέρος της προσφυγής της ευδοκίμησε.

300 Συνακολούθως, η προσφεύγουσα πρέπει να φέρει τα τρία τέταρτα των δικαστικών εξόδων στα οποία υποβλήθηκαν οι διάδικοι κατά την ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου διαδικασία, ενώ η Επιτροπή το λοιπό ένα τέταρτο.

301 Επιπροσθέτως, κατά πάγια νομολογία, τα έξοδα της συστάσεως τραπεζικής εγγυήσεως που σκοπεί στην αποφυγή της αναγκαστικής εκτελέσεως της αποφάσεως δεν αποτελούν έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν οι διάδικοι λόγω της δίκης κατά την έννοια του άρθρου 91, στοιχείο β', του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου (βλ. απόφαση *Cimenteries CBR* κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 92 ανωτέρω, σκέψη 5133 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Συνεπώς, το αίτημα της προσφεύγουσας περί καταδίκης της Επιτροπής στα εν λόγω έξοδα πρέπει να απορριφθεί.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) **Ακυρώνει το άρθρο 2, στοιχεία η' και θ', της αποφάσεως C(2006) 6762 τελικό της Επιτροπής, της 24ης Ιανουαρίου 2007, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της [Σ]υμφωνίας για τον ΕΟΧ (Υπόθεση COMP/F/38.899 – Εξοπλισμός μεταγωγής με μόνωση αερίου), καθόσον αφορά την Toshiba Corp.**
- 2) **Απορρίπτει κατά τα λοιπά την προσφυγή.**
- 3) **Η Toshiba φέρει τα τρία τέταρτα των δικαστικών εξόδων στα οποία υποβλήθηκαν οι διάδικοι στο πλαίσιο της ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου Διαδικασίας.**
- 4) **Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φέρει το ένα τέταρτο των δικαστικών εξόδων στα οποία υποβλήθηκαν οι διάδικοι στο πλαίσιο της ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου Διαδικασίας.**

Pelikánová

Jürimäe

Soldevila Frago

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 12 Ιουλίου 2011.

Πίνακας περιεχομένων

Ιστορικό της διαφοράς	II - 4001
1. Προσφεύγουσα	II - 4001
2. Προϊόντα	II - 4002
3. Διοικητική διαδικασία	II - 4002
4. Προσβαλλόμενη απόφαση	II - 4003
Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων	II - 4005
Σκεπτικό	II - 4008
1. Επί του αιτήματος ακυρώσεως των άρθρων 1 και 2 της προσβαλλομένης αποφάσεως καθόσον αφορούν την προσφεύγουσα	II - 4009
Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από προσβολή, εκ μέρους της Επιτροπής, των δικαιωμάτων άμυνας της προσφεύγουσας	II - 4009
Επί του πρώτου σκέλους, που αντλείται από ανεπαρκή προσδιορισμό της παραβάσεως με το διατακτικό της προσβαλλομένης αποφάσεως	II - 4010
— Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 4010
— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου	II - 4010
Επί του δευτέρου σκέλους, που αντλείται από προσβολή του δικαιώματος προσβάσεως στον φάκελο της υποθέσεως	II - 4011
— Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 4011
— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου	II - 4012
Επί του τρίτου σκέλους, που αντλείται από παραμόρφωση των στοιχείων του φακέλου της υποθέσεως	II - 4020
— Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 4020
— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου	II - 4021

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, στο πλαίσιο του οποίου η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν απέδειξε επαρκώς κατά νόμον την ύπαρξη του κοινού συμφώνου	II - 4022
Επί των προσκομισθέντων από την ABB στοιχείων	II - 4030
— Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 4030
— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου	II - 4033
Επί της επιρρώσεως των προσκομισθέντων από την ABB στοιχείων	II - 4039
— Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 4039
— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου	II - 4041
Επί του μηχανισμού κοινοποιήσεως και καταλογισμού στις ποσοτώσεις	II - 4046
— Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 4046
— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου	II - 4049
Επί των στοιχείων που φέρονται ως διαψεύδοντα την ύπαρξη του κοινού συμφώνου	II - 4055
— Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 4055
— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου	II - 4056
Σφαιρική εκτίμηση	II - 4058
Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από μη απόδειξη, εκ μέρους της Επιτροπής, ενιαίας και διαρκούς παραβάσεως	II - 4060
Επί του πρώτου σκέλους, που αφορά την απόδειξη ενιαίας παραβάσεως	II - 4061
— Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 4061
— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου	II - 4062
Επί του δευτέρου σκέλους, που αφορά την απόδειξη διαρκούς παραβάσεως, καθώς και την απόδειξη της διαρκούς συμμετοχής της προσφεύγουσας σε αυτήν	II - 4066
— Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 4066
— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου	II - 4067

2. Επί του αιτήματος ακυρώσεως ή ουσιώδους μειώσεως του επιβληθέντος στην προσφεύγουσα προστίμου	II - 4072
Επί του πρώτου σκέλους, που αντλείται από πεπλανημένη αξιολόγηση της σχετικής σοβαρότητας της συμμετοχής της προσφεύγουσας στην παράβαση	II - 4073
Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 4073
Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου	II - 4073
Επί του δεύτερου σκέλους, που αντλείται από πεπλανημένο υπολογισμό της διάρκειας της παραβάσεως	II - 4075
Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 4075
Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου	II - 4076
Επί του τρίτου σκέλους, που αντλείται από μη τήρηση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως όσον αφορά τον υπολογισμό του προστίμου	II - 4076
Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 4076
Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου	II - 4077
Επί του τετάρτου σκέλους, που αντλείται από πεπλανημένο υπολογισμό του ύψους του βασικού ποσού	II - 4078
Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 4078
Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου	II - 4080
Επί των δικαστικών εξόδων	II - 4085